

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 15.12.2020
COM(2020) 824 final

2020/0360 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur och om upphävande av förordning
(EU) nr 347/2013**

{SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final} - {SWD(2020) 347 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

År 2013 inrättades en ny ram för gränsöverskridande planering av energiinfrastruktur för att modernisera och utvidga Europas energiinfrastruktur för att ta itu med de fragmenterade sammanlänkningarna mellan medlemsstaterna, bryta deras isolering från gas- och elnäten, trygga och diversifiera unionens energiförsörjning samt dess försörjningskällor och tillförselvägar samt öka integreringen av förnybara energikällor. Förordningen om transeuropeiska energinät gjorde det möjligt för unionen att uppfylla sina centrala energipolitiska mål genom att fastställa regler för identifiering och snabb utveckling av projekt av gemensamt intresse, som kommer att säkerställa driftskompatibilitet mellan transeuropeiska energinät, den inre energimarknadens funktion, försörjningstryggheten i unionen och integreringen av förnybara energikällor. Den kräver också att medlemsstaterna effektiviserar tillståndsförfarandena för projekt av gemensamt intresse och tillhandahåller rättsligt stöd, regler och vägledning för gränsöverskridande kostnadsfördelning och riskrelaterade incitament samt villkoren för tillgång till finansiering från Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE).

Kommissionens ordförande har gjort den europeiska gröna given till högsta politiska prioritering i syfte att omvandla unionen till ett rättvist och välmående samhälle med en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi. Genom den klimatmålsplan¹ som kommissionen föreslår ska Europa slå in på en hållbar väg för att förverkliga detta och uppnå klimatneutralitet senast 2050. I den gröna given betonas vidare att oundvikliga klimatförändringar kommer att få betydande konsekvenser i Europa trots begränsningsinsatserna. Att stärka insatserna för klimatsäkring, uppbyggnad av resiliens, katastrofförebyggande och beredskap är således mycket viktigt.

Energiinfrastruktur är en viktig faktor för energiomställningen, vilket återspeglas i kommissionens meddelande om den europeiska gröna given och en ren jord åt alla². Infrastruktur är en långlivad tillgång och den måste därför vara förenlig med klimatneutralitet och andra miljömål, som principen om ”att inte orsaka skada” i den gröna given, för att möjliggöra en snabb och kostnadseffektiv utfasning av fossila bränslen i energisystemet och mer allmänt i ekonomin. TEN-E-förordningen är i sig ett centralt instrument i utvecklingen av en inre energimarknad och nödvändig för att uppnå målen i den europeiska gröna given.

De nuvarande klimat- och energimålen är inte tillräckligt ambitiösa för att uppnå ett klimatmål för 2030 om en minskning av växthusgasutsläppen med minst 55 %, vilket kommissionen³ föreslagit i sitt arbete för klimatneutralitet. Vägen för att uppnå denna minskning av växthusgasutsläppen kräver en djupgående omvandling av det europeiska energisystemet, både på försörjnings- och efterfrågesidan.

Unionen kommer att behöva öka produktionen av förnybar el avsevärt för att senast 2050 nå en andel på mer än 80 % från förnybara energikällor, som i allt högre grad finns till havs⁴. Havsbaserad vindkraft i Europa bör öka till 300 GW och havsenergi till 40 GW senast 2050 för att uppnå

¹ Höjning av Europas klimatambition för 2030 – Investering i en klimatneutral framtid till förmån för våra medborgare, COM (2020) 562 final.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52018DC0773>

³ Höjning av Europas klimatambition för 2030 – Investering i en klimatneutral framtid till förmån för våra medborgare, COM (2020) 562 final.

⁴ En ren jord åt alla: En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi, COM(2018) 773 final.

klimatneutralitet, eller 25 gånger den nuvarande situationen⁵, vilket leder till ett betydande behov av samordning i den långsiktiga planeringen och utvecklingen av elnät till havs och på land i linje med EU:s strategi för förnybar havsbaserad energi⁶. Utbyggnaden av förnybar havsbaserad energi i Europa fram till 2050 beräknas kosta 800 miljarder euro, varav två tredjedelar för tillhörande nätinфраstruktur. För att minska kostnaderna så mycket som möjligt är det viktigt med ett starkt fokus på en rationell nätutveckling.

Det mål som man kom överens om i slutsatserna från Europeiska rådets möte i Barcelona i mars 2002, att medlemsstaterna ska ha en sammanlänkningsnivå mellan elnäten som motsvarar minst 10 % av sin installerade produktionskapacitet, har ännu inte uppnåtts. I sina slutsatser av den 23–24 oktober 2014 godkände Europeiska rådet ett elsammanlänkningsmål på minst 15 %. Kommissionens meddelande av den 23 november 2017 om att stärka Europas energinät bedömer de framsteg som gjorts när det gäller att uppnå målet om en sammanlänkningsnivå på 10 % och föreslår hur sammanlänkningsmålet på 15 % för 2030 kan förverkligas.

En uppskattad årlig genomsnittlig investering på 50,5 miljarder euro för elöverförings- och eldistributionsnät krävs enbart för att uppnå 2030-målen. Elens ökade roll kommer att kompletteras med en relativ ökning av de förnybara och koldioxidsnåla gasernas roll i den koldioxidfria energimixen, såsom anges i alla scenarier för modellering av vägen i riktning mot klimatneutralitet⁷. Från sin nuvarande låga nivå för produktion, transport och konsumtion förväntas vätgas stå för omkring 46–49 % av alla förnybara och koldioxidsnåla gaser år 2050. Fram till 2030 beräknas det totala investeringsbehovet i elektrolysanläggningar för vätgas ligga på mellan 24 och 42 miljarder euro. Cirka 65 miljarder euro kommer att behövas för transport, distribution och lagring av vätgas⁴⁷.

Även om målen i den nuvarande förordningen i stort sett fortfarande är giltiga, återspeglar den nuvarande TEN-E-ramen ännu inte fullt ut de förväntade förändringar av energisystemet som kommer att bli följden av det nya politiska sammanhanget och i synnerhet de uppgraderade målen för 2030 samt klimatneutralitetsmålet för 2050 inom ramen för den europeiska gröna given.

I synnerhet är typen och omfattningen av den gränsöverskridande infrastrukturutveckling som den nuvarande TEN-E-förordningen ger upphov till otillräcklig, eftersom den inte omfattar alla infrastrukturkategorier som är relevanta för energiomställningen och inte heller i tillräcklig utsträckning återspeglar den tekniska utvecklingen. Det transeuropeiska energinätet är därför i sin nuvarande form inte lämpligt för att stödja uppnåendet av klimatneutralitetsmålet. Smarta nätlösningar, inbegripet efterfrågefleksibilitet, har utvecklats avsevärt under de senaste åren på grund av den allt snabbare digitala omvandlingen av elsektorn. Smart systemintegration mellan el- och gassystemen, liksom med andra sektorer som transport och industri, erbjuder ytterligare möjligheter att fasa ut fossila bränslen i gasnätet och förvalta elsystemet mer effektivt, till exempel genom produktion av vätgas och syntetiska gaser från förnybara energikällor. Den nuvarande systemnätplaneringen bygger alltför mycket på en sektoriell strategi och motsvarar därför inte behovet av integrering av smarta system eftersom investeringsbehoven för gas- och elsektorerna bedöms i olika processer. Den förväntade utbyggnaden av det havsbaserade nätet måste också återspeglas på lämpligt sätt i den framtida nätplaneringen. Dessutom kommer distributionssystemen att spela en viktigare roll i planeringen av

⁵ ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR: Stepping up Europe's 2030 climate ambition, SWD(2020) 176 final.

⁶ En EU-strategi för att utnyttja potentialen i havsbaserad förnybar energi för en klimatneutral framtid, COM (2020) 741 final.

⁷ Dessa scenarier omfattar de som ingår i unionens långsiktiga strategi (2018), de scenarier som tagits fram av Entso för gas och Entso för el för de tioåriga nätutvecklingsplanerna (2020), Eurelectrics "Decarbonisation pathways" (2018) eller de scenarier som utvecklats för GD Energi inom ramen för studien "Impact of the use of the biomethane and hydrogen potential on trans-European infrastructure" (2019).

energiinfrastrukturen, även eftersom en betydande del av produktionskapaciteten för förnybar energi är ansluten till låg- och mellanspänningsnätet. Utvärderingen av den nuvarande TEN-E-ramen har dessutom visat på förseningar i genomförandet av projekt av gemensamt intresse som har identifierats som nödvändiga för att uppnå EU:s klimat- och energipolitiska mål. Under 2020 försenades 27 % av projekten av gemensamt intresse med i genomsnitt 17 månader jämfört med det ursprungligen planerade datumet för idrifttagande.

För detta ändamål kommer den reviderade TEN-E-förordningen särskilt att syfta till följande:

- Göra det möjligt att identifiera de gränsöverskridande projekt och investeringar i hela EU och i dess grannländer som är nödvändiga för energiomställningen och uppnåendet av klimatmålen.
- Förbättra infrastrukturplanering för integrering av energisystem och havsbaserade nät.
- Korta ner tillståndsförfaranden för projekt av gemensamt intresse för att undvika förseningar i projekt som underlättar energiomställningen.
- Säkerställa lämplig användning av verktyg för kostnadsdelning och rättsliga incitament.

I detta initiativ bedömdes och identifierades en rad åtgärder för att förenkla och effektivisera TEN-E-förordningen och minska kostnaderna för efterlevnad och reglering där så är möjligt. Initiativet kommer att göra det möjligt att i) *rationalisera rapporterings- och övervakningsskyldigheterna*, ii) *välja bort kraven på förhandssamråd om de redan omfattas av nationella regler enligt samma eller högre standarder som i TEN-E-förordningen* och iii) *förenkla införandet av projekt av gemensamt intresse i den tioåriga nätutvecklingsplanen*. Förenklingsåtgärderna kommer att ge direkta fördelar genom att minska befintliga återkommande direkta kostnader i samband med den administrativa bördan till följd av minskade övervaknings- och rapporteringskrav. Dessa direkta fördelar gäller främst vissa privata intressenter, t.ex. projektansvariga.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Vid utvärderingen av TEN-E-förordningen, som kommissionen gjorde för att bedöma dess resultat hittills, drogs slutsatsen att den nuvarande ramen inte har kunnat visa tillräcklig flexibilitet för att anpassa sig till ändrade EU-politiska mål med tiden. Detta är särskilt relevant mot bakgrund av utvecklingen inom EU:s energi- och klimatpolitik – särskilt den ökade tonvikt och ambition som läggs på målen om minskade koldioxidutsläpp. Parisavtalet och den europeiska gröna given kräver en betydande omvandling av den nuvarande energiinfrastrukturen för att möjliggöra ett helt integrerat koldioxidneutralt energisystem senast 2050. Även om de ursprungliga målen för TEN-E-förordningen – försörjningstrygghet, marknadsintegration, konkurrens och hållbarhet – fortfarande är relevanta, införs i den reviderade förordningen om transeuropeiska energinät ändringar som säkerställer överensstämmelse med målen för minskade koldioxidutsläpp och anpassning till klimatneutralitetsmålet och principen om att inte orsaka betydande skada i enlighet med taxonomiförordningen⁸.

De övergripande principerna i den reviderade TEN-E-förordningen tillgodoser behovet av överensstämmelse med de olika mål och riktmärken som anges i paketet för ren energi, särskilt elmarknadsdirektivet och elmarknadsförordningen, förordningen om styrning och direktivet om förnybar energi, särskilt genom att möjliggöra en storskalig utbyggnad och integrering av förnybara energikällor och stödja en ökad roll för systemansvariga för distributionssystem.

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088, EUT L 198, 22.6.2020, s. 13.

Den gröna given och de relevanta utsläppsminskningmålen sätter transportsektorn på en mer dynamisk väg mot minskade koldioxidutsläpp än tidigare mål. Efterfrågan på olja förväntas därför minska drastiskt och all obehindrad oljeförbrukning förväntas bli utfasad. I linje med målen för den gröna given ingår därför inte infrastruktur för oljeförsörjning i denna förordning.

Även om utvärderingen inte visade på någon direkt bristande överensstämmelse mellan den nuvarande TEN-E-förordningen och de särskilda åtgärder som ingår i energieffektivitetsdirektivet, stärker de reviderade bestämmelserna principen om energieffektivitet först i den framtida sektorsövergripande infrastrukturplaneringen.

Fonden för ett sammanlänkat Europa kompletterar TEN-E-förordningen genom att åtgärda finansieringsunderskottet för projekt av gemensamt intresse med stort samhällsekonomiskt värde men som saknar kommersiell bärkraft. Berättigandet till ekonomiskt stöd inom ramen för FSE är kopplat till de infrastrukturkategorier som omfattas av den reviderade TEN-E-förordningen, med tanke på att status som projekt av gemensamt intresse inom ramen för TEN-E är en förutsättning för finansiering från FSE för gränsöverskridande infrastrukturprojekt.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Genom att stärka den befintliga hållbarhetsbedömningen av projekt av gemensamt intresse i den reviderade TEN-E-förordningen strävar kommissionen också efter att öka överensstämmelsen mellan initiativet och de relevanta aspekterna av unionens taxonomi för hållbara investeringar. I taxonomiförordningen⁹ fastställs ramen för att definiera kriterier som avgör om en ekonomisk verksamhet kan anses vara miljömässigt hållbar, och därmed införs krav på information för finansiella och icke-finansiella företag i den privata sektorn som styr kapital mot (mer) hållbara ekonomiska verksamheter som definieras med beaktande av sex miljömål.

Projekt av gemensamt intresse kommer att följa principen om att inte orsaka betydande skada, såsom den uttrycks i den gröna given och i linje med artikel 17 i taxonomiförordningen. För att begränsa inverkan på miljön kommer infrastrukturplaneringen och identifieringen av infrastrukturluckor att följa principen om energieffektivitet först och i första hand överväga alla relevanta icke-infrastrukturrelaterade lösningar för att åtgärda de identifierade luckorna baserat på en omfattande process med deltagande intressenter. Dessutom bör projektansvariga under projektgenomförandet rapportera om efterlevnaden av miljölagstiftningen för att säkerställa att projekten inte orsakar någon betydande miljökada. Denna rapportering är en viktig del av övervakningsprocessen och för ansökningar till efterföljande unionsförteckningar. Genom förordningen införs dessutom ett krav på att projekt av gemensamt intresse ska integrera klimatanpassningsåtgärder. Enligt artikel 171.3 i EUF-fördraget får unionen besluta att samarbeta med tredjeländer för att främja projekt av ömsesidigt intresse¹⁰ och för att säkerställa nätens driftskompatibilitet i EU:s grannskap. Ett sådant samarbete kan bidra till att minska växthusgasutsläppen i EU och i tredjeländer och på så sätt bidra till att målen i den gröna given uppnås. Införandet av projekt av ömsesidigt intresse i den reviderade TEN-E-förordningen kommer att ta hänsyn till den allt större roll som sammanlänkningar med tredjeländer spelar och göra det möjligt att utvidga omfattningen av de fördelar som följer av genomförandet av unionens regelverk

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088, EUT L 198, 22.6.2020, s. 13.

¹⁰ Artikel 171.3 i EUF-fördraget ”Unionen kan besluta om att samarbeta med tredje land för att främja projekt av ömsesidigt intresse och för att säkerställa nätens driftskompatibilitet.”

utanför dess gränser. Vederbörlig hänsyn kommer att tas till kommissionens meddelande om en ekonomisk plan och investeringsplan för västra Balkan¹¹.

Den reviderade TEN-E-förordningen syftar till att ta itu med några av de återkommande problemen, såsom förseningar i projektgenomförandet och tillgång till finansiering för gränsöverskridande infrastrukturprojekt, som förstärks av hälsokrisen, vilket är i linje med målen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Beroende på medlemsstaternas mål kommer gränsöverskridande smarta och hållbara sammanlänkningsprojekt av energinät endast att finansieras i liten utsträckning inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens.

Särskilda stödåtgärder som medlemsstaterna skulle kunna välja att bevilja projekt av gemensamt intresse kan betecknas som statligt stöd. Sådana åtgärder skulle kräva en särskild bedömning enligt reglerna om statligt stöd. Statusen som projekt av gemensamt intresse är relevant enligt reglerna om statligt stöd, både enligt 2014 års allmänna gruppundantagsförordning¹² och 2014–2020 års energi- och miljöstödsriktlinjer¹³. Det är viktigt att komma ihåg att nationella åtgärder som vidtas för att stödja projekt av gemensamt intresse utöver den gränsöverskridande korsfördelningen och de investeringsincitament som avses i TEN-E-förordningen kan utgöra statligt stöd och kan bli föremål för en bedömning enligt reglerna om statligt stöd. Detta är särskilt relevant för elektrolysanläggningar och lagringsprojekt, som kan ha en mer direkt inverkan på marknaderna för energiproduktion.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Enligt artikel 170 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska unionen bidra till upprättandet och utvecklingen av transeuropeiska nät, även på området för energinfrastruktur. Unionen kommer att behöva främja sammanlänkningsprojekt av nationella nät. TEN-E-förordningen grundar sig på artikel 172 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, som ger den rättsliga grunden att anta riktlinjer som omfattar mål, prioriteringar och huvudlinjer för de åtgärder som planeras på området för transeuropeiska nät i enlighet med artikel 171. Riktlinjerna ska identifiera projekt av gemensamt intresse som är nödvändiga för att uppnå de politiska målen för TEN-E. I riktlinjerna anges också på vilka villkor EU kan ge ekonomiskt stöd till projekt av gemensamt intresse.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Energiöverföringsinfrastruktur (inbegripet ett sammanlänkat havsbaserat nät och infrastruktur för smarta nät) har ett europeiskt mervärde på grund av sina gränsöverskridande effekter och är avgörande för att uppnå ett klimatneutralt energisystem. TEN-E-förordningen har varit värdefull och bidragit till att uppnå resultat när det gäller integrering av EU:s energimarknad, konkurrens och försörjningstrygghet. Det behövs en ram för regionalt samarbete mellan medlemsstaterna för att utveckla gränsöverskridande energinfrastruktur. Enskilda medlemsstaters lagstiftning och åtgärder är otillräckliga för att genomföra dessa infrastrukturprojekt som helhet.

¹¹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: An Economic and Investment Plan for the Western Balkans, SWD (2020) 223 final.

¹² Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, OJ L 187, 26.6.2014, s. 1.

¹³ Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020, EUT C 200, 28.6.2014, s. 1.

Den inre energimarknaden kräver gränsöverskridande infrastruktur, vars utveckling kräver samarbete mellan två eller flera medlemsstater, alla med sina egna regelverk. TEN-E-förordningen har gett ett mervärde jämfört med vad som skulle ha kunnat uppnås enbart på nationell eller regional nivå. Genomförandet av över 40 viktiga energiinfrastrukturprojekt sedan förordningens ikraftträdande har hjälpt de flesta medlemsstater att nå sammanlänkingsmålet på 10 % för 2020 och uppnå ett väl sammanlänkat och motståndskraftigt gasnät. Unionens energimarknad är mer integrerad och konkurrenskraftig än den var 2013 och unionens energitrygghet har förbättrats. Tillgång till riktad finansiering inom ramen för FSE har gjort det möjligt att genomföra 95 projekt av gemensamt intresse som annars hade haft svårt att få tillgång till finansiering enligt marknadsreglerna.

De ovannämnda framstegen kunde inte ha uppnåtts enbart genom åtgärder från medlemsstaternas sida. Flera intressenter bekräftade mervärdet av TEN-E-förordningen och framhöll vikten av regionalt samarbete vid genomförandet av gränsöverskridande projekt, rättssäkerhet vad gäller öppenhet och tillgång till finansiering.

- **Proportionalitetsprincipen**

Initiativet är förenligt med proportionalitetsprincipen. Det ligger inom tillämpningsområdet för åtgärder för de transeuropeiska energinäten, enligt definitionen i artikel 170 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. De politiska åtgärderna står i proportion till de fastställda problemens omfattning och art och till uppnåendet av de fastställda målen.

Förslaget går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det allmänna mål som eftersträvas för att underlätta en snabb utveckling av tillräcklig energiinfrastruktur i hela unionen och i dess grannskap för att göra det möjligt att uppnå unionens energi- och klimatmål i linje med den europeiska gröna given, särskilt målen för 2030/50, inbegripet klimatneutralitetsmålet, efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada, samt konkurrenskraft för marknadsintegration och försörjningstrygghet.

På grundval av resultaten av utvärderingen bedömde kommissionen flera politiska alternativ inom fyra påverkansområden inom den nuvarande TEN-E-ramen, såsom tillämpningsområde, förvaltning/infrastrukturplanering, tillståndsgivning och allmänhetens medverkan samt reglering.

Bedömningen och jämförelsen av alternativen (se särskilt avsnitt 7 och 8 i den åtföljande konsekvensbedömningen) visar att inget enda alternativ är tillräckligt för att uppnå de fastställda målen. Identifieringen av de politiska alternativ som är bäst lämpade för att uppnå de specifika målen bygger på en bedömning som inbegriper proportionalitetsprincipen.

Paketet syftar till att ”framtidssäkra” TEN-E-förordningen. Alternativen för förordningens framtida tillämpningsområde omfattar all teknik som krävs för energiomställningen och klimatmålen. Definitionerna är samtidigt specifika och tillräckligt breda för att i möjligaste mån ta hänsyn till den tekniska utvecklingen. Urvalsramen för projekt av gemensamt intresse och den nya strategin för sektorsövergripande infrastrukturplanering fastställer de viktigaste delarna när det gäller mål och kriterier. Den framtida ramen kommer att bibehålla de regionala gruppernas roll i urvalsprocessen för att ytterligare specificera och anpassa dessa delar till nya politiska prioriteringar och teknisk utveckling, även med hänsyn till det regionala sammanhanget.

- **Val av instrument**

På grundval av den övergripande positiva utvärderingen av den nuvarande förordningen är det valda instrumentet en förordning, ett effektivt instrument som är direkt tillämpligt och till alla delar bindande och som säkerställer ett enhetligt genomförande och rättssäkerhet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning

Som en del av den partiella politiska överenskommelsen mellan Europaparlamentet och rådet om Fonden för ett sammanlänkat Europa för perioden 2021–2027 enades medlagstiftarna i mars 2019 om behovet av att utvärdera effektiviteten och den politiska samstämmigheten i förordning (EU) nr 347/2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer (TEN-E-förordningen) senast den 31 december 2020¹⁴. I december 2019 hänvisade kommissionen i sitt meddelande om den europeiska gröna given¹⁵ uttryckligen till behovet av en översyn av TEN-E-förordningen för att säkerställa överensstämmelse med klimatneutralitetsmålen.

Med tanke på tidsplanen för utvärdering och översyn av TEN-E-förordningen valde kommissionen en ”utvärdering och konsekvensbedömning på grundval av en direkt jämförelse”. Utvärderingen av TEN-E-förordningen genomfördes mellan januari 2019 och september 2020. I utvärderingen bedömdes i vilken utsträckning TEN-E-förordningen hittills har uppnått de fastställda målen och identifierades faktorer som har bidragit till eller hindrat uppnåendet av dem. Den bedömde särskilt förordningens effektivitet jämfört med ett utgångsläge (dvs. situationen utan förordningen) för att bedöma om den har haft en betydande inverkan och ett betydande mervärde.

I korthet undersöktes i utvärderingen följande:

- Hur och varför den nuvarande TEN-E-förordningen har fungerat bra eller inte, och vilka faktorer som har bidragit till eller hindrat uppnåendet av dess mål.
- Förordningens inverkan, särskilt när det gäller framstegen mot att uppnå dess mål.

Strategin med ”direkt jämförelse” säkerställde att grundläggande element hämtades från resultaten av utvärderingen för att dra slutsatser om i vilken utsträckning förordningen kommer att förbli ändamålsenlig och relevant i framtiden med tanke på antagna eller planerade politiska initiativ som kommer att påskynda utfasningen av fossila bränslen på medellång och lång sikt. De framåtblickande inslagen undersökte hur man kan säkerställa att det finns en möjliggörande energiinfrastruktur på plats som matchar ambitionerna om ökad utfasning av fossila bränslen och utbyggnad av förnybar energi och ange insatsområden.

I linje med TEN-E-förordningens tillämpningsområde och tillämplighet omfattade utvärderingen alla medlemsstater. I enlighet med riktlinjerna för bättre lagstiftning tillämpades följande fem kriterier för att utvärdera resultatet av TEN-E-förordningen: ändamålsenlighet, effektivitet, relevans, samstämmighet och mervärde för unionen.

Utvärderingen har visat att sammanlänkningen av energinät har ökat i hela unionen sedan 2013 till följd av genomförandet av TEN-E-förordningen och projekt av gemensamt intresse i alla regioner. Ökad sammanlänkning förbättrade effektivt integrationen av medlemsstaternas nät, vilket i sin tur gjorde unionens energimarknad mer integrerad och konkurrenskraftig än före genomförandet av TEN-E-förordningen. Grossistpriserna på el konvergerade i nästan alla medlemsstater. Även gaspriserna konvergerade. Försörjningstryggheten för gas har ökat avsevärt sedan 2013 genom nya sammanlänkningar och LNG-terminaler. Projekt av gemensamt intresse har bidragit till att uppfylla de nuvarande målen i TEN-E-förordningen i dess lydelse från 2013. Infrastrukturkategorierna i den nuvarande TEN-E-förordningen återspeglar dock varken de nya klimatambitionererna och

¹⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/38507/st07207-re01-en19.pdf>
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0420_SV.pdf.

¹⁵ COM(2019) 640.

klimatneutralitetsmålet eller den senaste tekniska utvecklingen. Dessa framsteg bör beaktas i de infrastrukturkategorier som omfattas av förordningen, urvalskriterierna för projekt av gemensamt intresse samt de prioriterade korridorerna och temaområdena.

Processen för identifiering och urval av projekt av gemensamt intresse inom de regionala grupperna har visat sig vara effektiv när det gäller att förbättra samarbetet och möjliggöra beslut om gränsöverskridande projekt på grundval av en regional och europeisk strategi. Processen för tioårsplanen för nätutveckling har visat sig vara effektiv som ett första steg för att identifiera projekt av gemensamt intresse. Även om Entso och de systemansvariga för överföringssystemen har en viktig roll att spela i processen finns det ett behov av större delaktighet och granskning av de viktigaste bidragen och antagandena för att öka förtroendet för processen.

Mekanismen för gränsöverskridande kostnadsfördelning är en viktig faktor för projektgenomförandet. I många fall ledde dock inte den gränsöverskridande kostnadsfördelningen till att projektets finansieringsunderskott minskade som planerat.

Även om tillståndsförfarandena har förkortats kvarstår problemet med långa tillståndsförfaranden i vissa fall. De bakomliggande orsakerna hänger dock främst samman med det nationella genomförandet och ligger utanför tillämpningsområdet för TEN-E-förordningen.

Det ekonomiska stöd från Fonden för ett sammanlänkat Europa som beviljades 95 projekt var ett effektivt sätt att möjliggöra genomförandet av dem. Bidrag till studier hjälpte projekt att minska riskerna i ett tidigt utvecklingsskede, medan bidrag till bygg- och anläggningsarbeten stödde projekt som åtgärdade de största flaskhalsarna som marknadsfinansieringen inte kunde åtgärda i tillräcklig utsträckning.

Utvärderingen visade att fördelarna med förordningen uppväger kostnaderna vilket bevisar dess effektivitet. TEN-E-förordningen gav socioekonomiska fördelar genom ökad försörjningstrygghet och mer integrerade och konkurrenskraftiga energimarknader. Förordningen bidrog också till förbättrad tillgång till information, samordning och öppenhet.

De ursprungliga målen för TEN-E-förordningen – försörjningstrygghet, marknadsintegration, konkurrens och hållbarhet – är fortfarande relevanta. De ökade klimatambitioner enligt Parisavtalet och den europeiska gröna given kräver dock en ombalansering av målen för att uppnå målen om minskade koldioxidutsläpp och bidra till klimatneutralitet.

Utvärderingen gav begränsade bevis när det gäller den interna samstämmigheten i TEN-E-förordningen, förutom potentiella mekanistiska förändringar och bristande flexibilitet när det gäller anpassning till snabbt föränderliga politikområden.

TEN-E-förordningen gav resultat som annars inte hade kunnat uppnås genom åtgärder på medlemsstatsnivå, vilket visade på ett mervärde för unionen.

- **Samråd med berörda parter**

I enlighet med riktlinjerna för bättre lagstiftning för ”utvärderingar och konsekvensbedömningar baserade på direkta jämförelser” genomförde kommissionen ett omfattande samråd med berörda parter på grundval av en samrådsstrategi som omfattade en rad metoder och verktyg. Syftet med samrådsstrategin var att se till att alla relevanta bevis beaktades, inklusive uppgifter om kostnader, samhällseffekter och initiativets potentiella fördelar. Strategin utformades i linje med interventionslogiken och kombinerade både bakåtriktade och framåtblickande inslag. Flera samrådsverktyg användes: ett offentligt samråd på nätet, en riktad webbenkät, djupintervjuer och (fyra) webbseminarier för berörda parter.

Kommissionen fick in 215 svar på det öppna offentliga samrådet och riktade frågeformulär med ytterligare 169 inlagor via e-post, främst från medborgare, projektansvariga och branschorganisationer.

Med stöd av en konsult genomfördes omkring 80 djupintervjuer med viktiga intressenter i TEN-E-förordningen för att ge detaljerad information och bevis om viktiga aspekter som inte kunde behandlas i detalj i det riktade frågeformuläret. Fyra webbseminarier med fler än 40 paneldeltagare och 300 deltagare tog upp viktiga inslag i översynen.

I allmänhet bekräftar intressenterna i stort de fördelar som TEN-E hittills har medfört när det gäller att uppnå de övergripande målen: Förordningen har bidragit till integrationen av energimarknaden, uppnått en tillräcklig nivå av försörjningstrygghet och bidragit till konkurrenskraften på unionens energimarknad. När det gäller bidraget till klimat- och energimålen för 2020 är åsikterna delade mellan den positiva bedömningen från systemansvariga för överföringssystem och nationella behöriga myndigheter, ofta från Central- och Östeuropa, och de negativa åsikter som uttryckts av ett antal icke-statliga organisationer, särskilt när det gäller gasens roll.

I allmänhet anser intressenterna att processen för projekt av gemensamt intresse gör det möjligt att välja ut de mest relevanta projekten av gemensamt intresse för att uppnå TEN-E-målen genom regionalt samarbete inom de regionala grupperna. I princip anses urvalskriterierna vara lämpliga, men intressenterna efterlyste överensstämmelse med klimatmålen genom en grundlig hållbarhetskontroll. Kriterierna anses av vissa icke-statliga organisationer och intressenter från sektorn också vara alltför restriktiva för projekt för smarta nät.

Intressenterna ansåg att TEN-E-förordningen inte fullt ut tar upp viktiga frågor såsom en djupare integrering av förnybar energi, förbättrad energieffektivitet och begränsning av klimatförändringarna. Synpunkterna pekade på vissa inkonsekvenser mellan TEN-E-förordningen och andra strategier eller initiativ på unionsnivå, såsom den europeiska gröna given/den långsiktiga strategin för utfasning av fossila bränslen. Som svar på dessa utmaningar ansågs följande infrastrukturkategorier vara relevanta för ytterligare integrering i TEN-E-ramen: vätgasinfrastruktur och smarta gasdistributionsnät, el-till-gas, energinät för att stödja infrastruktur för elektrisk laddning/tankning av vätgas och energinät i hybridprojekt för havsbaserad vindkraft. Särskild vätgasinfrastruktur, smarta gasnät och el-till-gasteknik fick dock blandat stöd, särskilt från icke-statliga organisationer. Ganska lågt stöd från intressenter, särskilt det civila samhället, icke-statliga organisationer och elindustrins organisationer, har angetts när det gäller koldioxidnät och särskilt koldioxidlagring. En ytterligare analys av de synpunkter som inkommit när det gäller att inkludera koldioxidnät som en infrastrukturkategori visade dock att det fanns begränsade belägg för att ta bort koldioxidnät från TEN-E-förordningen.

När det gäller styrning och olika aktörers roll efterlyste intressenterna en försvagning av rollen för de europeiska nätverken av systemansvariga för överföringssystemen, samtidigt som rollen för systemansvariga för distributionssystem och andra intressenter, såsom icke-statliga organisationer, stärks.

Tillståndsförfarandena har förkortats sedan TEN-E-förordningen trädde i kraft, men deras effektivitet beror i hög grad på det nationella genomförandet, vilket har påpekats av olika intressenter. Även om ständigt komplicerade nationella förfaranden är en orsak till detta, är miljöproblem för projekt av gemensamt intresse och allmänhetens motstånd som orsakar utdragna rättsprocesser mot projekten andra skäl till förlängda tillståndsprcesser. Kraven på offentligt samråd inom ramen för TEN-E verkar ha ökat medvetenheten om projekt av gemensamt intresse, ökat allmänhetens medverkan och förtroende för processen. Bestämmelserna verkar dock ha en begränsad inverkan på allmänhetens ökade acceptans, främst på grund av den upplevda bristen på (uppdaterad) information om infrastrukturbehoven och bristen på återkoppling om projektens utformning.

Den metod som infördes i TEN-E för att fördela kostnaderna mellan medlemsstaterna i syfte att möjliggöra gränsöverskridande projekt, mekanismen för gränsöverskridande kostnadsfördelning, bedömdes till stor del ha åtgärdat de befintliga asymmetrierna mellan kostnader och nytta.

Gränsöverskridande kostnadsfördelningar har visat sig vara effektiva i vissa fall, även om värderingen av mekanismen och komplexiteten i insamlingen av uppgifter, den ytterligare tiden fram till dess att ett investeringsbeslut kan fattas och bristen på otvetydiga resultat som grund för beslutet, är faktorer som minskar intressenternas tillfredsställelse med processen.

Det råder bred enighet bland intressenter om att TEN-E-förordningen har ett mervärde för unionen och att dess resultat inte skulle ha kunnat uppnås individuellt av medlemsstaterna. En lika stor majoritet uppgav att de frågor som tas upp i TEN-E-förordningen fortfarande kräver åtgärder på unionsnivå. Dessutom anser majoriteten av de svarande att fördelarna med TEN-E-förordningen uppväger kostnaderna.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Förslaget och dess underliggande konsekvensbedömning bygger på uppgifter från utvärderingen av förordning (EG) nr 347/2013 om riktlinjer för de transeuropeiska energinäten, bidrag från intressenter till de omfattande samråd som genomförts i detta avseende samt litteraturgenomgång, portföljanalys och modellering av projekt av gemensamt intresse. Litteraturgenomgången omfattade resultaten av en rad aktuella studier om centrala inslag i TEN-E-förordningen, resultaten av en halvtidsutvärdering av TEN-E-förordningen samt utvärderingar och bedömningar som gjorts inom ramen för andra relevanta kommissionsinitiativ.

Formella slutsatser som antogs inom ramen för forum för intressenter om energiinfrastruktur och tillhörande politik beaktades också i analysen. Byråns för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (nedan kallad *byrån*) konsoliderade årliga övervakningsrapporter om framstegen när det gäller el- och gasprojekt av gemensamt intresse, projekt för inkrementell kapacitet och virtuella sammanlänkningspunkter samt andra uppdateringar av besluten om gränsöverskridande kostnadsfördelning och projektspecifika riskbaserade incitament beaktades också.

- **Konsekvensbedömning**

I enlighet med riktlinjerna för bättre lagstiftning genomförde kommissionen en konsekvensbedömning av flera politiska alternativ. Detta arbete hade stöd av ett strukturerat samråd inom kommissionen genom en avdelningsövergripande styrgrupp.

Konsekvensbedömningen presenterades för och diskuterades med nämnden för lagstiftningskontroll. Rekommendationerna från nämnden för lagstiftningskontroll i dess första (negativa) yttrande av den 25 september 2020 behandlades särskilt genom att i) ytterligare klargöra bakgrunden till och de viktigaste inslagen i den nuvarande TEN-E-förordningen, ii) belysa de viktigaste slutsatserna från utvärderingen av framgångarna och bristerna i den nuvarande TEN-E-förordningen och systematiskt koppla dem till problemdefinitionen, iii) ytterligare förtydliga problemdefinitionen för att bättre förklara hur TEN-E-ramen passar in i den nya politiska ramen för den gröna given och hur målen och alternativen förhåller sig till problemen och bakomliggande orsaker, iv) bättre förklara varför paketet med rekommenderade alternativ anses vara bäst lämpat att hantera de identifierade problemen, och v) ange indikatorer för framgång. Det andra yttrandet från nämnden för lagstiftningskontroll den 1 december var positivt med reservationer som särskilt togs upp genom att i) ytterligare klargöra de olika tillämpningsområdena för och syftet med TEN-E-förordningen och taxonomiförordningen, ii) förklara att de kombinerade effekterna av de föreslagna ändringarna kommer att anpassa urvalet av projekt av gemensamt intresse till EU:s politiska mål, inbegripet den gröna given, iii) ytterligare klargöra varför paketet med rekommenderade alternativ anses vara ”framtidssäkrat” och iv) bättre förklara att nationellt genomförande och verkställande är en nyckelfråga för att hantera tillståndsrelaterade förseningar och

hur det rekommenderade alternativet kan bidra till ett snabbt genomförande av projekt av gemensamt intresse.

Under hela konsekvensbedömningsarbetet övervägdes en rad åtgärder på alla områden för att ta itu med de identifierade problemen och orsakerna till dessa, i syfte att uppnå initiativets mål. Efter en bedömning av deras ändamålsenlighet, effektivitet, samstämmighet och proportionalitet har ett paket av rekommenderade alternativ ansetts vara bäst lämpat att bidra till de fastställda målen. Paketet med rekommenderade alternativ innehåller följande huvudbestämmelser:

- Uppdatering av kriterierna för stödberättigande för smarta elnät
- Uteslutning av infrastruktur för naturgas men inkludering av vätgas, el-till-gas och smarta gasnät
- Inkludering av projekt av ömsesidigt intresse
- Utvecklingsplaner för integrerade havsbaserade nät
- Stärkt styrning och hållbarhet
- Påskyndat projektgenomförande
- En enda kontaktpunkt per havsområde för projekt för havsbaserad förnybar energi
- Inkludering av totala investeringskostnader

När det gäller det framtida tillämpningsområdet för TEN-E-förordningen är en nyckelfråga huruvida man ska behålla naturgasinfrastrukturen som stödberättigad infrastrukturkategori eller inte. På grundval av analysen i avsnitten 6 och 7 i konsekvensbedömningen förefaller uteslutandet av infrastrukturen för metangas vara det mest effektiva och konsekventa tillvägagångssättet. Samtidigt verkade det motiverat att inkludera vätgasinfrastruktur i tillämpningsområdet för TEN-E-ramen med tanke på dess förväntade ökande roll för utfasningen av fossila bränslen i vissa sektorer och potentialen för gränsöverskridande utbyten. Sammantaget skulle dessa förändringar säkerställa att det framtida transeuropeiska energinätet omfattar alla de infrastrukturkategorier som behövs för att uppnå unionens energi- och klimatmål i linje med den europeiska gröna given, särskilt målen för 2030/50. När det gäller den framtida strategin för infrastrukturplanering förefaller en radikal ändring av infrastrukturplaneringen omotiverad med tanke på de begränsade ytterligare fördelarna och den betydande ökningen av transaktionskostnader som minskar effektiviteten och kan göra instrumentet mindre effektivt jämfört med en förstärkning av den nuvarande strategin. Med tanke på särdragen både när det gäller den nuvarande situationen och det förväntade bidraget till de långsiktiga klimat- och energimålen förefaller en mer radikal förändring motiverad för havsbaserade nät.

Alternativen som avser ”havsbaserade nät” och ”sektorsövergripande infrastrukturplanering” förbättrar styrningen och infrastrukturplaneringsramen för att göra det möjligt att identifiera de projekt som krävs för energiomställningen och klimatmålen i linje med potentialen för havsbaserad förnybar energi i varje havsområde, miljöskydd och annan användning av havet. Det finns två huvudsakliga förbättringar. För det första införandet av en integrerad nätutvecklingsplan för havsbaserad infrastruktur på grundval av medlemsstaternas gemensamma åtaganden om mängden havsbaserad förnybar energi för varje havsområde (top down-strategi för havsbaserad planering). För det andra justeringar av rollerna för de nyckelaktörer som deltar i utvecklingen av den tioåriga nätutvecklingsplanen med förstärkt tillsyn från kommissionen och byrån över de europeiska nätverken av systemansvariga för överföringssystemen. Alternativen ”tillståndsgivning” och ”reglering” kommer att komplettera dessa förbättringar för att underlätta en snabb utveckling av de identifierade projekten av gemensamt intresse: a) införandet av en enda kontaktpunkt för havsbaserad infrastruktur per havsområde, b) tillgång till brådsökande

domstolsförfaranden, om sådana finns tillgängliga, och c) inkludering av fullständiga investeringskostnader i den gränsöverskridande kostnadsfördelningen. Bortsett från de ändringar som är specifika för havsbaserade nät kommer ändringarna att gälla tillämpningsområdet för den reviderade TEN-E-förordningen och alla stödberättigade kategorier av infrastruktur. Slutligen kommer ovannämnda fördelar att utvidgas till projekt som knyter samman unionen med tredjeländer (projekt av ömsesidigt intresse) med tanke på deras förväntade ökande roll när det gäller att uppnå klimatmålen.

Dessutom ingår flera tekniska alternativ (se bilaga 9 till konsekvensbedömningen) i åtgärds paketet: påskynda tillståndprocessen, öka insynen i projekt av gemensamt intresse, göra det möjligt för projekt för smarta nät att få en gränsöverskridande kostnadsfördelning, förtydliga bestämmelserna för gränsöverskridande kostnadsfördelning och uppdatera investeringsincitamenten. Dessutom kommer oljeledningar och motorvägar för el att tas bort som infrastrukturkategorier och temaområden.

Bedömningen av konsekvenserna bygger i stor utsträckning på en kvalitativ strategi. Det var inte möjligt att kvantifiera effekterna för alla alternativ på grund av bristen på projektspecifika uppgifter, särskilt för nya infrastrukturkategorier. Dessutom är de föreslagna ändringarna främst gradvisa förbättringar av den nuvarande ramen, som har bedömts fungera relativt väl.

En anpassning av instrumentets tillämpningsområde genom att säkerställa att infrastrukturkategorierna överensstämmer med klimatneutralitetsmålet kommer att minska växthusgasutsläppen med stöd av en optimal och effektiv integrerad infrastrukturplanering som också minimerar potentiella miljöeffekter. En påskyndad process för tillståndsgivning kommer också att möjliggöra ett snabbare genomförande av viktiga projekt och därmed främja de miljömässiga och socioekonomiska fördelarna.

I konsekvensbedömningen identifierades följande centrala målgrupper som skulle påverkas av detta initiativ: europeiska medborgare och konsumenter, icke-statliga organisationer, Europeiska unionens tillsynsmyndigheter, nationella tillsynsmyndigheter, nationella behöriga myndigheter och deras lokala och regionala företrädare, det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen (Entso för el och gas), branschorganisationer för systemansvariga för distributionssystem, projektansvariga, inklusive systemansvariga för överföringssystem, energiproducenter/näringslivet, akademiker och experter på området.

De *direkta fördelarna* med paketet med rekommenderade alternativ är främst kopplade till minskade växthusgasutsläpp och effektivitetsförbättringar i stor skala genom en mer samordnad strategi för infrastrukturplanering på europeisk nivå och förenklad tillståndsgivning för havsbaserade projekt. Dessa direkta fördelar omfattar både sociala fördelar, t.ex. att samhället i stort gynnas av minskade växthusgasutsläpp och uppnåendet av klimatneutralitetsmålet, och mer specifika fördelar, t.ex. minskade administrativa kostnader i samband med kortare tillståndsförfaranden.

Förenklingsåtgärderna kommer att ge direkta fördelar genom att minska befintliga återkommande direkta kostnader i samband med den administrativa bördan till följd av minskade övervaknings- och rapporteringskrav. Dessa direkta fördelar gäller främst vissa privata intressenter, t.ex. projektansvariga.

Indirekta fördelar inbegriper sektoriella fördelar genom att stimulera efterfrågan på marknaden för viss innovativ teknik och på så sätt bidra till en potentiellt högre sysselsättningsgrad.

Bedömningen av de rekommenderade alternativen visade på positiva effekter på den sociala välfärden och ekonomin för olika kategorier av intressenter. En sådan inverkan för paketet med rekommenderade alternativ kunde dock inte kvantifieras fullt ut eller beräknas i pengar, eftersom detta skulle ha krävt information om utnyttjandegraden för framtida projekt av gemensamt intresse eller marknadsuppbyggnad för nya eller framväxande infrastrukturkategorier, som inte är tillgänglig och inte kan uppskattas med tillräcklig tillförlitlighet.

Det är viktigt att understryka att ett allmänt urvalskriterium för varje projekt av gemensamt intresse är att dess potentiella totala nytta uppväger kostnaderna, även på längre sikt¹⁶.

TEN-E-förordningen medför inga nya regleringskostnader, såsom avgifter, skatter osv. Paketet med rekommenderade politiska alternativ leder till *direkta kostnader* i form av efterlevnadskostnader och administrativ börda för företag (främst projektansvariga) och förvaltningar (nationella behöriga myndigheter, nationella tillsynsmyndigheter, kommissionen och byrån) för att uppfylla väsentliga skyldigheter eller krav i förordningen. Tillämpningen av paketet med rekommenderade alternativ leder till *indirekta kostnader* för medborgare/konsumenter, företag och förvaltningar genom en höjning av nättarifferna för att finansiera investeringar (enligt RAB-modellen, Regulatory Asset Base). Finansiellt stöd från FSE kan dock mildra effekterna på nättarifferna om ett projekt av gemensamt intresse uppvisar betydande externa effekter när det gäller försörjningstrygghet, solidaritet eller innovation.

Det var inte möjligt att uppskatta dessa kostnader för alla åtgärder i detta skede, men de anses vara obetydliga. Merkostnaderna skulle vara marginella jämfört med de nuvarande kostnaderna¹⁷. Ytterligare *tillsynskostnader* på nationell nivå och unionsnivå kommer att bero på genomförandet.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Syftet med den reviderade TEN-E-förordningen är att minska rapporteringskraven genom att hitta synergier mellan de behöriga myndigheterna och de projektansvarigas rapportering. För att garantera de regionala gruppernas öppenhet och tillgång till den mest uppdaterade projektgenomförandestatusen och samtidigt uppnå återkommande kostnadsbesparingar skulle de behöriga myndigheternas årsrapport kunna integreras i projektledarnas rapport. För det andra kommer byråns övervakningsskyldigheter att minskas till rapportering vartannat år, i tid för bedömning av de nya kandidatprojekt¹⁸ av gemensamt intresse, vilket innebär effektivitetsvinster på cirka 20 % av byråns arbetsbörda när det gäller rapportering, eller årliga besparingar på 60 000 euro (eller 0,4 heltidsekvivalenter per år). För det tredje kommer den reviderade TEN-E-förordningen att göra det möjligt att på förhand samråda innan tillståndsförfarandet inleds för projekt av gemensamt intresse, om de redan omfattas av nationella regler enligt samma eller högre standarder som i förordningen om transeuropeiska energinät. Allmänhetens medverkan och engagemang med lokalsamhällen och intressenter som påverkas av inrättandet av ett projekt av gemensamt intresse kommer att säkerställas samtidigt som man undviker skyldigheter som överlappar befintliga nationella förfaranden. För det fjärde och slutligen rekommenderar de nya bestämmelserna ett förenklat införande av befintliga projekt av gemensamt intresse i tioårsplanerna för nätutveckling, där projekt på unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse som redan har tillhandahållit nödvändiga administrativa och tekniska uppgifter till processen för tioårsplanen för nätutveckling kan dra nytta av automatiskt införande i efterföljande planer förutsatt att uppgifterna förblir oförändrade.

Inga direkta konsekvenser i fråga om efterlevnad eller administrativa kostnader för små och medelstora företag har identifierats. Små och medelstora företag skulle kunna dra nytta av ökad konkurrenskraft inom de teknikområden som ingår eller förstärks i den framtida TEN-E-ramen (t.ex. den havsbaserade förnybara energisektorn, digitala tjänster eller vätgas).

¹⁶ TEN-E-förordningen, artikel 4.1 b.

¹⁷ Ecorys et al. (2020) Support to the evaluation of Regulation (EU) No 347/2013 on guidelines for trans-European energy infrastructure, Draft final report, s. 122.

¹⁸ Detta alternativ motsvarar byråns bidrag till samrådet med intressenter.

Initiativet är förenligt med den digitala inre marknaden och överensstämmer med unionens datastrategi.

- **Grundläggande rättigheter**

Initiativet väntas inte få några konsekvenser för grundläggande rättigheter.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Den budgetinverkan som blir följden av förslaget rör resurserna hos byrån. Byrån kommer att ta på sig ytterligare ansvar för tillsynen av tioårsplanen för nätutveckling. Detta kräver ett begränsat antal ytterligare resurser (ytterligare 1 heltidsekvivalent, se rättsaktens finansieringsöversikt).

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Med utgångspunkt i de befintliga processerna för övervakning av uppgifter från regelbundna rapporter som utarbetas av projektansvariga och nationella tillsynsmyndigheter har flera indikatorer tagits fram för att mäta uppnåendet av vart och ett av de specifika målen i den reviderade TEN-E-förordningen. De faktiska effekterna av lagstiftningen kommer att övervakas och utvärderas med hjälp av en uppsättning indikatorer som är anpassade till de specifika politiska mål som ska uppnås med lagstiftningen. Dessutom kommer fyra operativa mål kopplade till paketet med politiska alternativ att mätas mot en uppsättning indikatorer. Alla uppgifter kommer att övervakas på grundval av regelbundna rapporter från projektansvariga och nationella tillsynsmyndigheter.

En översyn av den nya lagstiftningens ändamålsenlighet bör göras 2026, när den andra urvalsprocessen för projekt av gemensamt intresse enligt den nya ramen bör ha slutförts.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Förordningen kommer att genomföras direkt och enhetligt i medlemsstaterna och därmed krävs inte något förklarande dokument.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

I kapitel I i den reviderade förordningen beskrivs de allmänna bestämmelserna, särskilt syftet med och tillämpningsområdet för de nya infrastrukturkategorier som har reviderats för att återspegla det allmänna målet att underlätta en snabb utveckling av lämplig energiinfrastruktur i hela unionen och i dess grannskap för att göra det möjligt att uppnå unionens energi- och klimatmål i linje med den europeiska gröna given, särskilt målen för 2030/50, inbegripet klimatneutralitetsmålet, samt marknadsintegration, konkurrenskraft och försörjningstrygghet till lägsta möjliga kostnad för konsumenter och företag.

De nuvarande artiklarna 2.7, 4.2 c, 4.4 och bilagorna I, II och IV, som fastställer kriterierna för smarta elnät, har uppdaterats för att återspegla den tekniska utvecklingen och omfattar inslag som rör innovation och digitala aspekter som kan beaktas avseende utrustningen eller installationerna för smarta nät. Det utvidgade tillämpningsområdet för de smarta elnäten har återspeglats i anpassningen av urvalskriterierna. Dessutom har de projektansvarigas roll ytterligare klargjorts. Teknik för smarta nät bör också bidra till att förbättra energinätsrelaterat stöd för laddning med hög kapacitet för att stödja utfasningen av fossila bränslen i transportsektorn.

Bestämmelserna om införande av inslag om naturgas i tillämpningsområdet för TEN-E, särskilt artikel 4, och bilagorna I, II och IV återspeglar nu de betydande förbättringarna när det gäller försörjningstryggheten tack vare genomförandet av TEN-E-politiken hittills. I början av 2020-talet, när de gasprojekt av gemensamt intresse som för närvarande är under arbete kommer att vara i drift, bör Europa uppnå ett väl sammanlänkat och motståndskraftigt gasnät och alla medlemsstater kommer att ha tillgång till minst tre gaskällor. Med tanke på att den framtida efterfrågan på naturgas beräknas minska avsevärt i linje med målen i den gröna given behöver infrastruktur för naturgas inte längre stöd genom TEN-E-politiken.

Å andra sidan återspeglar den reviderade TEN-E-förordningen det föränderliga gaslandskapet, med en ökad roll för förnybara och koldioxidsnåla gaser i artiklarna 2 och 4 och bilagorna I, II och IV, genom en ny infrastrukturkategori för smarta gasnät. Detta kommer att stödja investeringar på distributions- och/eller överföringsnivå för att integrera gröna gaser (vanligtvis biogas och biometan, men även vätgas) i nätet och bidra till att hantera ett resulterande mer komplext system som bygger på innovativ teknik. Kandidatprojekten skulle bestå av en rad investeringar inriktade på att göra ett specifikt gasnät ”smartare” och fasa ut fossila bränslen från det.

För att stödja behoven i sektorer där det är svårt att minska koldioxidutsläppen kommer TEN-E-förordningen att omfatta särskilda nya och anpassade vätgasnät med gränsöverskridande betydelse (inklusive rörledningar för vätgasöverföring och tillhörande utrustning såsom kompressorer, lagringsanläggningar och anläggningar för kondenserad vätgas) och el-till-gasanläggningar över en viss tröskel av gränsöverskridande betydelse (som syftar till försörjning av minst två medlemsstater). Vätgasnäten kommer att återspeglas på lämpligt sätt i de unionsomfattande tioårsplaner för nätutveckling som utarbetas av det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystem för gas.

Nya allmänna urvalskriterier läggs till i artikel 4.2 för att återspegla inkludandet av projekt av ömsesidigt intresse i förordningens tillämpningsområde om de kan påvisa betydande socioekonomiska nettovinster för minst två EU-medlemsstater och minst ett tredjeland. Sådana projekt skulle vara berättigade att inkluderas i unionsförteckningen på villkor om tredjelandets tillnärmning av unionslagstiftningen, och efter att tredjelandet visat att det bidrar till unionens övergripande energi- och klimatmål när det gäller försörjningstrygghet och utfasning av fossila bränslen.

Gränsöverskridande oljeledningar kommer inte längre att omfattas av förordningen eftersom de inte är anpassade till de långsiktiga målen för minskade koldioxidutsläpp och den gröna given.

I kapitel II beskrivs bestämmelserna vad gäller processen för utarbetande av unionsförteckningarna över projekt av gemensamt intresse inom de regionala grupperna samt kriterierna för urval och övervakning av projektgenomförandet.

Kriterierna för urval av projekt omfattar nu ett obligatoriskt hållbarhetskriterium för alla infrastrukturkategorier med minst ytterligare ett kriterium (marknadsintegration, försörjningstrygghet, konkurrens) vid projekturvalet för att säkerställa samstämmighet med utvecklingen av unionens infrastrukturbehov och målen för minskade koldioxidutsläpp. Dessutom kommer den regionala gruppen nu att beakta framstegen i genomförandet av projektet, tillsammans med bevis på öppenhet och rapporteringsskyldigheter i urvalsprocessen för projekt av gemensamt intresse.

De nya bestämmelserna i kapitlen II och IV syftar till att förbättra infrastrukturplaneringen för integrering av energisystem. I detta syfte stärker den reviderade TEN-E-förordningen styrningen av den unionsomfattande tioårsplanen för nätutveckling, som utgör grunden för identifieringen av projekt av gemensamt intresse inom el- och gaskategorierna. Även om Entso och systemansvariga för överföringssystem har en viktig roll att spela i processen finns det ett behov av mer granskning för att öka förtroendet för processen, särskilt när det gäller att fastställa framtidsscenarier, identifiera

långsiktiga luckor och flaskhalsar i infrastrukturen och bedöma enskilda projekt. På grund av behovet av oberoende validering kommer därför byrån och kommissionen att få en viktigare roll i processen.

Bestämmelser i kapitel III syftar till att korta ner tillståndsförfaranden för projekt av gemensamt intresse för att undvika förseningar i projekt som underlättar energiomställningen. Den reviderade TEN-E-förordningen fastställer att de behöriga myndigheterna måste samordna och hitta synergier med grannländerna när de utarbetar sin handbok för förfaranden, undvika ytterligare krav eller lagändringar under processen för tillståndsgivning och visa flexibilitet vid tillämpningen av tillståndsstadierna, beroende på infrastrukturkategori, för att påskynda eller förkorta den totala tillståndspanen. Genom den reviderade TEN-E-förordningen införs ”en enda kontaktpunkt för havsbaserade projekt” för att förenkla och påskynda processen för tillståndsgivning för havsbaserade nät för förnybar energi, och den ska fungera som en databas för befintliga studier och planer avseende havsområdet, i syfte att underlätta processen för tillståndsgivning för enskilda projekt av gemensamt intresse, och för att utfärda övergripande beslut för sådana projekt. För att undvika att flera samråd krävs i ett tidigt skede bör förhandssamrådet vara frivilligt, om det redan omfattas av nationella bestämmelser enligt samma eller högre standarder som i den nuvarande TEN-E-förordningen. Enligt den reviderade TEN-E-förordningen måste medlemsstaterna se till att påskyndade förfaranden för rättstvister är tillämpliga på projekt av gemensamt intresse enligt nationell lagstiftning (om sådan finns).

De nya bestämmelserna stärker också öppenhetsskyldigheten för de projektansvariga, i egenskap av ägare till informationen om genomförandet av projekt av gemensamt intresse, att offentliggöra och uppdatera särskilda webbsidor på alla språk i de medlemsstater som passerar eller påverkas av projekt av gemensamt intresse. Dessutom är den projektansvarige skyldig att ta hänsyn till de åsikter som uttryckts i de offentliga samråden och visa hur detta har gjorts.

Den projektansvarige ska på sin webbplats offentliggöra en rapport som visar hur synpunkterna från de offentliga samråden har beaktats genom att visa vilka ändringar som gjorts i projektets geografiska plats, sträckning och utformning eller genom att motivera varför sådana synpunkter inte har beaktats.

Bestämmelserna i kapitel V stöder behovet av att utveckla det nät som behövs för den betydande förväntade expansionen av el som produceras från förnybara energikällor och överförs via havsbaserade nät. TEN-E-förordningen kommer att säkerställa en samordnad långsiktig planering och utveckling av havs- och landbaserade elnät och därmed röra sig bort från en strategi som baseras på enstaka projekt, samtidigt som miljö- och klimatpåverkan minimeras.

För att se till att verktygen för kostnadsdelning och rättsliga incitament används på lämpligt sätt, revideras i kapitel VI befintliga bestämmelser för att öka tydligheten och öppenheten i kostnadsfördelningen över gränserna och påskynda investeringar i gränsöverskridande infrastruktur. I TEN-E-förordningen föreskrivs därför en skyldighet att fullt ut inkludera investeringskostnader i tarifferna, följt av en bedömning av överkomligheten för konsumenterna. För särskilda projekt som sannolikt medför högre risker, såsom innovativ överföringsteknik för el som möjliggör storskalig integrering av förnybar energi, distribuerade energiresurser eller efterfrågefleksibilitet i sammanlänkade nät, samt projekt för energiteknik och digitalisering, eller projekt med höga driftskostnader, bör regelverket ge proportionella och lämpliga incitament för investeringar.

Genom de nya bestämmelserna i kapitel VII uppdateras projektens berättigande till ekonomiskt stöd från unionen för de nya infrastrukturkategorierna. Även om projekt av ömsesidigt intresse kommer att vara berättigade till ekonomiskt stöd från unionen, kommer endast investeringar som är belägna på unionens territorium att vara berättigade till ekonomiskt stöd från unionen från Fonden för ett sammanlänkat Europa, i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten på särskilda villkor.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur och om upphävande av förordning (EU)
nr 347/2013**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 172,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹⁹,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande²⁰,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) I sitt meddelande av den 11 december 2019 med namnet ”Den europeiska gröna given”²¹, har kommissionen fastställt en ny tillväxtstrategi som ska ställa om EU till ett rättvist och välmående samhälle med en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi där det 2050 inte längre förekommer några nettoutsläpp av växthusgaser och där den ekonomiska tillväxten har frikopplats från resursförbrukningen. Kommissionens meddelande om klimatmålsplanen²² med förslag om att höja ambitionsnivån så att utsläppen av växthusgaser minskar med åtminstone 55 % fram till 2030 – en ambition som godkändes av Europeiska rådet den 11 december 2020 – och dess underliggande konsekvensbedömning bekräftar att framtidens energimix kommer att skilja sig mycket från dagens energimix och understryker behovet av att se över och vid behov revidera energilagstiftningen. De nuvarande investeringarna i energiinfrastruktur är klart otillräckliga för omvandlingen, och för att bygga framtidens energiinfrastruktur. Detta innebär också att infrastruktur måste finnas på plats för att stödja den europeiska energiomställningen, inbegripet snabb elektrifiering, ökning av produktionen av förnybar el, ökad användning av förnybara och koldioxidsnåla gaser, integrering av energisystem och ökad användning av innovativa lösningar.
- (2) Efter kommissionens förslag som en del av paketet Ren energi för alla i EU nåddes en överenskommelse om ett bindande mål på unionsnivå för förnybar energi 2030 på minst 32 % av den slutliga energianvändningen och ett överordnat mål på unionsnivå för energieffektivitet på minst 32,5 %.

¹⁹ EUT C , , s .

²⁰ EUT C , , s .

²¹ Meddelande från kommissionen: Den europeiska gröna given, COM (2019) 640 final av den 11 december 2019.

²² Meddelande från kommissionen: Höjning av Europas klimatambition för 2030 – Investering i en klimatneutral framtid till förmån för våra medborgare, COM (2020) 562 final av den 17 september 2020.

- (3) I Parisavtalet om klimatförändringar från 2015 efter den 21:a partskonferensen för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (nedan kallat *Parisavtalet*) fastställs ett långsiktigt mål att hålla den globala temperaturökningen väl under 2 °C jämfört med förindustriell nivå och att fortsätta ansträngningarna för att hålla den på 1,5 °C jämfört med förindustriell nivå, och betonas vikten av att anpassa sig till klimatförändringarnas negativa effekter och att styra finansieringsflödena mot låga växthusgasutsläpp och en klimatreseilient utveckling. Den 12 december 2019 godkände Europeiska rådet målet att uppnå en klimatneutral Europeisk union 2050 i linje med Parisavtalets mål.
- (4) I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013²³, dvs. den nuvarande TEN-E-förordningen, fastställs regler för snabb utveckling av och driftskompatibilitet för transeuropeiska energinät för att uppnå de energipolitiska målen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt om att säkra en fungerande inre energimarknad, försörjningstrygghet och konkurrenskraftiga energimarknader i unionen, främja energieffektivitet och energibesparingar och utveckla nya och förnybara energiformer samt främja sammanlänkning av energinät. Genom förordning (EU) nr 347/2013 inrättas en ram för medlemsstaternas och relevanta intressenters samarbete i en regional miljö för att utveckla mer sammankopplade energinät i syfte att koppla samman regioner som för närvarande är isolerade från de europeiska energimarknaderna, stärka befintliga gränsöverskridande sammanlänkningskningar och bidra till att integrera förnybar energi. Med sikte mot dessa mål bidrar förordning (EU) nr 347/2013 till en smart och hållbar tillväxt för alla och medför fördelar för hela unionen när det gäller konkurrenskraft samt ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.
- (5) Utvärderingen av förordning (EU) nr 347/2013 har tydligt visat att regelverket på ett effektivt sätt har förbättrat integrationen av medlemsstaternas nät, stimulerat energihandeln och därmed bidragit till unionens konkurrenskraft. Projekt av gemensamt intresse för el och gas har i hög grad bidragit till försörjningstryggheten. När det gäller gas är infrastrukturen nu väl sammankopplad och försörjningsresiliensen har förbättrats avsevärt sedan 2013. Regionalt samarbete i regionala grupper och genom gränsöverskridande kostnadsfördelning är en viktig faktor för projektgenomförandet. I många fall ledde dock inte den gränsöverskridande kostnadsfördelningen till att projektets finansieringsunderskott minskade som planerat. De flesta tillståndsförfarandena har förkortats, men i vissa fall är processen fortfarande lång. Det finansiella stödet från Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) har varit en viktig faktor, eftersom bidrag till studier har hjälpt projekt att minska riskerna i ett tidigt utvecklingsskede, medan bidrag till bygg- och anläggningsarbeten har stött projekt för att ta itu med de största flaskhalsarna som inte kunde åtgärdas i tillräcklig utsträckning genom marknadsfinansiering.
- (6) TEN-E-politiken är ett centralt instrument i utvecklingen av en inre energimarknad och nödvändig för att uppnå målen i den europeiska gröna given. För att uppnå klimatneutralitet senast 2050 och kraftigare minskning av växthusgasutsläpp fram till 2030 kommer Europa att behöva ett mer integrerat energisystem som förlitar sig på högre nivåer av elektrifiering baserat på förnybara energikällor och minskade koldioxidutsläpp i gassektorn. TEN-E-politiken kan säkerställa att utvecklingen av unionens energiinfrastruktur stöder den nödvändiga energiomställningen till klimatneutralitet i linje med principen om energieffektivitet först.
- (7) Även om målen i förordning (EU) nr 347/2013 i stort sett fortfarande är giltiga, återspeglar den nuvarande TEN-E-ramen ännu inte fullt ut de förväntade förändringar av energisystemet som

²³

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 av den 17 april 2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG och om ändring av förordningarna (EG) nr 713/2009, (EG) nr 714/2009 och (EG) nr 715/2009 (EUT L 115, 25.4.2013, s. 39).

kommer att bli följden av den nya politiska situationen och i synnerhet de uppgraderade målen för 2030 och klimatneutralitetsmålet för 2050 inom ramen för den europeiska gröna given. Utöver den nya politiska situationen och de nya politiska målen har den tekniska utvecklingen gått snabbt under det senaste årtiondet. Denna utveckling bör beaktas i de infrastrukturkategorier som omfattas av denna förordning, urvalskriterierna för projekt av gemensamt intresse samt de prioriterade korridorerna och temaområdena.

- (8) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944²⁴ och 2009/73/EG²⁵ föreskriver en inre energimarknad. Även om det har gjorts mycket stora framsteg när det gäller fullbordandet av den inre energimarknaden finns det fortfarande utrymme för förbättringar genom ett bättre utnyttjande av befintlig energiinfrastruktur, integrering av de ökande mängderna förnybar energi och systemintegrering.
- (9) Unionens energiinfrastruktur bör uppgraderas för att förebygga tekniska fel och för att öka resiliensen mot sådana fel, naturliga eller av människan orsakade katastrofer, negativa konsekvenser av klimatförändringar och hot mot infrastrukturens säkerhet, särskilt när det gäller europeisk kritisk infrastruktur enligt rådets direktiv 2008/114/EG²⁶.
- (10) Unionens energiinfrastruktur bör vara resiliент mot de oundvikliga effekter som klimatförändringarna beräknas skapa i Europa trots begränsningsinsatserna. Att stärka insatserna för klimatanpassning, uppbyggnad av resiliens, katastrofförebyggande och beredskap är således mycket viktigt.
- (11) Försörjningstryggheten, som är en av de viktigaste drivkrafterna bakom förordning (EU) nr 347/2013, har förbättrats avsevärt genom projekt av gemensamt intresse. Dessutom förväntar sig kommissionen i sin konsekvensbedömning av klimatmålen²⁷ att förbrukningen av naturgas ska minska kraftigt, eftersom en fortsatt oförändrad förbrukning inte är förenlig med koldioxidneutralitet. Å andra sidan kommer förbrukningen av biogas, förnybar och koldioxidsnål vätgas och syntetiska gasformiga bränslen att öka avsevärt fram till 2050. Därför behöver naturgasinfrastrukturen inte längre stöd genom TEN-E-politiken. Planeringen av energiinfrastrukturen bör återspegla detta föränderliga gaslandskap.
- (12) Vikten av att använda smarta elnät för att uppnå unionens energipolitiska mål har bekräftats i kommissionens meddelande om integrering av energisystem²⁸. Kriterierna för denna kategori bör omfatta teknisk utveckling när det gäller innovation och digitala aspekter. Dessutom bör de projektansvarigas roll klargöras. Med tanke på den förväntade betydande ökningen av efterfrågan på energi från transportsektorn, särskilt för elfordon längs motorvägar och i stadsområden, bör teknik för smarta nät också bidra till att förbättra energinätsrelaterat stöd för gränsöverskridande laddning med hög kapacitet för att stödja utfasningen av fossila bränslen i transportsektorn.
- (13) I kommissionens meddelande om integrering av energisystem understryks behovet av integrerad planering av energiinfrastruktur för energibärare, infrastrukturer och förbrukningssektorer. En sådan systemintegration har som utgångspunkt att principen om energieffektivitet först tillämpas och bygger på ett helhetsperspektiv som sträcker sig bortom

²⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2012/27/EG, EUT L 158, 14.6.2019, s. 125.

²⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG, EUT L 211, 14.8.2009, s. 94.

²⁶ EUT L 345, 23.12.2008, s. 75.

²⁷ SWD(2020) 176 final.

²⁸ COM(2020) 299 final.

enskilda sektorer. Den tar också upp behoven i sektorer där det är svårt att minska koldioxidutsläppen, såsom delar av industrin eller vissa transportsätt där direkt elektrifiering för närvarande är tekniskt eller ekonomiskt krävande. Sådana investeringar omfattar vätgas och elektrolysanläggningar, som närmar sig kommersiell storskalig utbyggnad. I kommissionens vätgasstrategi prioriteras produktion av vätgas från förnybar el, som är den renaste lösningen och mest förenlig med EU:s klimatneutralitetsmål. Under en övergångsfas behövs det dock andra former av koldioxidsnål vätgas för att snabbare ersätta befintlig vätgas och snabbt få fart på en ekonomi med stordriftsfördelar.

- (14) I kommissionens vätgasstrategi²⁹ drogs dessutom slutsatsen att för den nödvändiga utbyggnaden av vätgas är ett storskaligt infrastrukturnät ett viktigt inslag som endast unionen och den inre marknaden kan erbjuda. Det finns för närvarande mycket begränsad infrastruktur som är särskild avsedd för transport och handel med vätgas över gränserna. En sådan infrastruktur bör bestå av en betydande andel tillgångar för naturgas som konverterats och kompletterats med nya tillgångar som är särskilt avsedda för vätgas. I vätgasstrategin fastställs dessutom ett strategiskt mål om att öka den installerade elektrolyskapaciteten till 40 GW fram till 2030 för att öka produktionen av förnybar vätgas och underlätta utfasningen av fossila bränslen i sektorer som är beroende av sådana bränslen, såsom industrin eller transportsektorn. Därför bör TEN-E-politiken omfatta ny och anpassad infrastruktur för överföring och lagring av vätgas samt elektrolysanläggningar. Infrastruktur för överföring och lagring av vätgas bör också ingå i den unionsomfattande tioårsplanen för nätutveckling för att möjliggöra en övergripande och konsekvent bedömning av dess kostnader och nytta för energisystemet, inbegripet dess bidrag till sektorsintegration och utfasning av fossila bränslen, i syfte att skapa ett stomnät för vätgas i unionen.
- (15) Dessutom bör en ny infrastrukturkategori skapas för smarta gasnät för att stödja investeringar som integrerar förnybara och koldioxidsnåla gaser såsom biogas, biometan och vätgas i nätet och med hjälp av innovativ digital teknik bidrar till regleringen av ett mer komplext system.
- (16) Enligt förordning (EU) nr 347/2013 ska ett kandidatprojekt av gemensamt intresse bevisa att det ger ett betydande bidrag till minst ett kriterium från en uppsättning kriterier i processen för utarbetande av unionsförteckningen, som kan, men inte behöver, inbegripa hållbarhet. Detta krav, i linje med de särskilda behoven på den inre energimarknaden vid den tidpunkten, gjorde det möjligt att utveckla projekt av gemensamt intresse som endast avsåg risker som rörde försörjningstryggheten, även om de inte visade några fördelar i fråga om hållbarhet. Med tanke på utvecklingen av unionens infrastrukturbehov och målen för minskade koldioxidutsläpp, slutsatserna från Europeiska rådets möte i juli 2020, enligt vilka ”unionens utgifter bör vara förenliga med målen i Parisavtalet”, och principen om att ”inte orsaka skada” i den europeiska gröna given, bör dock hållbarhet i form av integrering av förnybara energikällor i nätet eller minskning av växthusgasutsläpp, i den mån det är relevant, bedömas för att säkerställa att TEN-E-politiken är förenlig med unionens energi- och klimatpolitiska mål. Hållbarheten hos transportnät för koldioxid tas upp i och med att deras syfte är att transportera koldioxid.
- (17) Unionen bör underlätta infrastrukturprojekt som kopplar samman unionens energinät med nät i tredjeländer som är till ömsesidig nytta och nödvändiga för energiomställningen och uppnåendet av klimatmålen, och som också uppfyller de särskilda kriterierna för relevanta infrastrukturkategorier enligt denna förordning, särskilt med grannskapsländer och länder med vilka unionen har etablerat särskilt energisamarbete. Därför bör tillämpningsområdet för denna

²⁹

En vätgasstrategi för ett klimatneutralt Europa, COM(2020) 301, final.

förordning omfatta projekt av ömsesidigt intresse om de är hållbara och kan påvisa betydande socioekonomiska fördelar för minst två medlemsstater och minst ett tredjeland. Sådana projekt skulle berättigas att tas upp i unionsförteckningen på villkor om tillnärmning av lagstiftningen med unionen och efter att ha visat att de bidrar till unionens övergripande energi- och klimatmål när det gäller försörjningstrygghet och utfasning av fossila bränslen. En sådan anpassning eller konvergens av lagstiftningen bör förutsättas för de avtalsslutande parterna i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller energigemenskapen. Dessutom bör det tredjeland med vilket unionen samarbetar i utvecklingen av projekt av ömsesidigt intresse underlätta en liknande tidsplan för påskyndat genomförande och andra politiska stödåtgärder i enlighet med denna förordning. I denna förordning bör därför projekt av ömsesidigt intresse betraktas på samma sätt som projekt av gemensamt intresse, och alla bestämmelser som rör projekt av gemensamt intresse bör, om inte annat anges, även gälla projekt av ömsesidigt intresse.

- (18) För att uppnå unionens klimat- och energimål för 2030 och 2050 och klimatneutralitetsmålet måste Europa dessutom avsevärt öka produktionen av förnybar el. De befintliga infrastrukturkategorierna för överföring och lagring av el är avgörande för integreringen av den avsevärda ökningen av produktionen av förnybar el i kraftnätet. Detta kräver dessutom ökade investeringar i havsbaserad förnybar energi³⁰. Man bör också samordna den långsiktiga planeringen och utvecklingen av havs- och landbaserade elnät. I synnerhet bör planeringen av havsbaserad infrastruktur röra sig bort från en strategi för enskilda projekt till en samordnad övergripande strategi som säkerställer en hållbar utveckling av integrerade havsbaserade nät som är anpassad till potentialen för havsbaserad förnybar energi i varje havsområde, miljöskydd och annan användning av havet.
- (19) Berörda medlemsstater bör kunna bedöma nyttan och kostnaderna för havsbaserad näten för förnybar energi i de olika havsområdena och göra en preliminär kostnadsdelningsanalys per havsområde för att stödja gemensamma politiska åtaganden för utveckling av havsbaserad förnybar energi i respektive havsområde. Kommissionen bör därför utarbeta enhetliga principer för en kostnads-nyttometod och en kostnadsfördelningsmetod för de integrerade utvecklingsplanerna för havsbaserade nät, vilket bör göra det möjligt för medlemsstaterna att göra en tillräckligt bra bedömning.
- (20) Den unionsomfattande processen för tioårsplaner för nätutveckling som grund för identifiering av projekt av gemensamt intresse inom kategorierna el och gas har visat sig vara effektiv. Det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el och gas (Entso) och systemansvariga för överföringssystem spelar en viktig roll i processen, men det krävs mer granskning, särskilt när det gäller att fastställa framtidsscenarier, identifiera långsiktiga luckor och flaskhalsar i infrastrukturen och bedöma enskilda projekt, för att öka förtroendet för processen. På grund av behovet av oberoende validering bör byrån och kommissionen därför få en större roll i processen, bland annat i processen för att ta fram den unionsomfattande tioårsplanen för nätutveckling i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943³¹ och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009³².
- (21) Det är viktigt att säkerställa att endast infrastrukturprojekt för vilka det inte finns några rimliga alternativa lösningar kan få status som projekt av gemensamt intresse. För detta ändamål

³⁰ Meddelande om en strategi för förnybar energi till havs

³¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (EUT L 158, 14.6.2019, s. 54).

³² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005 (EUT L 211, 14.8.2009, s. 36).

kommer identifieringen av luckor i infrastrukturen att följa principen om att sätta energieffektivitet främst och i första hand överväga alla relevanta icke-infrastrukturrelaterade lösningar för att åtgärda de identifierade luckorna. Dessutom bör projektansvariga under projektgenomförandet rapportera om efterlevnaden av miljölagstiftningen och visa att projekten inte orsakar någon betydande miljöskada i enlighet med artikel 17 i förordning (EG) nr 2020/852³³. För befintliga projekt av gemensamt intresse som har nått tillräcklig mognad kommer detta att beaktas vid de regionala gruppernas projekturval för nästa unionsförteckning.

- (22) För att säkerställa spännings- och frekvensstabilitet bör särskild uppmärksamhet ägnas åt stabiliteten i det europeiska elnätet under föränderliga förhållanden, särskilt med tanke på den ökande andelen förnybar el.
- (23) Efter nära samråd med alla medlemsstater och intressenter har kommissionen identifierat 13 strategiska transeuropeiska prioriteringar för energiinfrastruktur som är avgörande för att nå unionens energi- och klimatpolitiska mål för 2030 och 2050. Dessa prioriteringar omfattar olika geografiska regioner eller tematiska områden i fråga om överföring och lagring av el, havsbaserade nät för förnybar energi, överföring och lagring av vätgas, elektrolysanläggningar, smarta gasnät, smarta elnät och koldioxidtransport.
- (24) Projekt av gemensamt intresse bör stämma överens med gemensamma, transparenta och objektiva kriterier med beaktande av deras bidrag till de energipolitiska målen. För att kunna tas upp i unionsförteckningarna bör el- och vätgasprojekt ingå i den senast tillgängliga unionsomfattande tioårsplanen för nätutveckling. Eftersom vätgasinфраstruktur för närvarande inte ingår i den unionsomfattande tioårsplanen för nätutveckling bör detta krav tillämpas för vätgasprojekt först från och med den 1 januari 2024, för den andra unionsförteckningen som upprättas i enlighet med denna förordning.
- (25) Regionala grupper bör inrättas, med uppgift att föreslå och se över projekt av gemensamt intresse, så att det fastställs regionala förteckningar över projekt av gemensamt intresse. För att skapa bred samsyn bör de regionala grupperna sörja för ett nära samarbete mellan medlemsstater, nationella tillsynsmyndigheter, projektansvariga och berörda intressenter. Inom ramen för det samarbetet bör de nationella tillsynsmyndigheterna där det är nödvändigt bistå de regionala grupperna med rådgivning, bland annat om huruvida de föreslagna projekten kan genomföras ur lagstiftningssynvinkel och om den tidtabell som föreslagits för tillsynsmyndigheternas godkännande kan förväntas hålla.
- (26) En ny unionsförteckning över projekt av gemensamt intresse (nedan kallad *unionsförteckningen*) bör upprättas vartannat år. Projekt av gemensamt intresse som slutförts eller som inte längre uppfyller de relevanta kriterier och krav som fastställts i denna förordning bör inte finnas med i nästa unionsförteckning. Befintliga projekt av gemensamt intresse som ska uppföras i nästa unionsförteckning bör därför omfattas av samma urvalsprocess för upprättandet av regionala förteckningar och för upprättandet av unionens förteckning som tillämpas på föreslagna projekt. Den administrativa bördan bör dock minskas så mycket som möjligt, till exempel genom att man i möjligaste mån använder tidigare inlämnad information och genom att man tar hänsyn till de projektansvarigas årliga rapporter. I detta syfte bör befintliga projekt av gemensamt intresse som har gjort betydande framsteg gynnas genom en förenklad process när den unionsomfattande tioårsplanen för nätutveckling utarbetas.

³³

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088, EUT L 198, 22.6.2020, s. 13.

- (27) Projekt av gemensamt intresse bör genomföras så fort som möjligt samt övervakas och utvärderas noga, samtidigt som den administrativa bördan för de projektansvariga bör minimeras. Kommissionen bör utse europeiska samordnare för projekt med särskilda svårigheter. Framstegen i genomförandet av de specifika projekten och fullgörandet av skyldigheterna enligt denna förordning bör beaktas i urvalsprocessen för efterföljande unionsförteckningar.
- (28) Processen för tillståndsgivning bör varken leda till att den administrativa bördan blir oproportionerligt stor i förhållande till projektets omfattning eller komplexitet, eller skapa hinder för utveckling av transeuropeiska energinät och för marknadstillträde.
- (29) Planering och genomförande av unionsprojekt av gemensamt intresse på områdena infrastruktur för energi, transport och telekommunikation bör samordnas för att skapa synergieffekter när detta är görbart, med beaktande av faktorer som ekonomi, teknik, miljö, klimat och fysisk planering, och det bör ske med vederbörlig hänsyn till relevanta säkerhetsaspekter. Under planeringen av de olika transeuropeiska näten bör det vara möjligt att prioritera integreringen av transport-, kommunikations- och energinät, för att säkerställa att så lite mark som möjligt tas i anspråk, samtidigt som det säkerställs, när så är möjligt, att befintliga eller övergivna sträckningar tas i bruk på nytt, för att på så sätt minimera eventuella negativa konsekvenser för samhälle, ekonomi, miljö, klimat och ekonomi.
- (30) Projekt av gemensamt intresse bör ges prioritetstatus på nationell nivå för att säkerställa snabb administrativ behandling, och de behöriga myndigheterna bör betrakta dem som projekt i allmänhetens intresse. Av tvingande hänsyn till allmänintresset bör projekt som har en negativ inverkan på miljön godkännas om samtliga villkor i rådets direktiv 92/43/EEG³⁴ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG³⁵ är uppfyllda.
- (31) Projekt av gemensamt intresse bör också ges ”prioritetstatus” på nationell nivå för att säkerställa snabb behandling i alla rättsliga förfaranden och tvistlösningsförfaranden som rör dessa projekt.
- (32) För att minska komplexiteten, öka effektiviteten och insynen och bidra till att förbättra samarbetet mellan medlemsstaterna bör det finnas en eller flera behöriga myndigheter som integrerar eller samordnar alla processer för tillståndsgivning (nedan kallade *en enda kontaktpunkt*).
- (33) För att förenkla och påskynda processen för tillståndsgivning för havsbaserade nät för förnybar energi bör medlemsstaterna runt ett visst havsområde inrätta en enda kontaktpunkt för havsbaserade projekt i havsområdet, med tanke på regionala särdrag och geografi, för att underlätta och samordna processen för tillståndsgivning för sådana projekt. Dessutom bör inrättandet av en enda kontaktpunkt för havsbaserade nät för förnybar energi i ett visst havsområde minska komplexiteten, öka effektiviteten och påskynda processen för tillståndsgivning för överföringstillgångar till havs som ofta berörs av många länders jurisdiktioner.
- (34) Trots att det finns etablerade standarder för att säkerställa allmänhetens medverkan i beslutsprocesser på miljöområdet som tillämpas fullt ut på projekt av gemensamt intresse, krävs det ändå ytterligare åtgärder enligt denna förordning för att säkerställa högsta möjliga

³⁴ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

³⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för unionens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

standarder för insyn och allmänhetens medverkan i alla frågor som är av betydelse för tillståndsgivning för projekt av gemensamt intresse. Det förhandssamråd som föregår tillståndsförfarandet bör, om det redan omfattas av nationella bestämmelser enligt samma eller högre standarder som i denna förordning, bli frivilligt och undvika dubbling av rättsliga krav.

- (35) Ett korrekt och samordnat genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU³⁶ och 2001/42/EG³⁷ och, i tillämpliga fall, av konventionen om tillgång till information, allmänhetens medverkan i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor, som undertecknades i Århus den 25 juni 1998³⁸ (nedan kallad *Århuskonventionen*) och av Esbokkonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (nedan kallad *Esbokkonventionen*) bör säkerställa att huvudprinciperna för bedömning av miljökonsekvenser harmoniseras, även i ett gränsöverskridande sammanhang. Kommissionen har utfärdat riktlinjer för att stödja medlemsstaterna i deras arbete med att fastställa lämpliga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att förfarandena för miljökonsekvensbedömningar för energiinfrastruktur ska bli effektivare samt för att de förfaranden för miljökonsekvensbedömningar som krävs enligt unionsrätten för projekt av gemensamt intresse³⁹ ska tillämpas konsekvent. Medlemsstaterna bör samordna sina bedömningar av projekt av gemensamt intresse och föreskriva gemensamma bedömningar när så är möjligt. Medlemsstaterna bör uppmuntras till utbyte av bästa praxis och administrativ kapacitetsuppbyggnad i processerna för tillståndsgivning.
- (36) Det är viktigt att processen för tillståndsgivning förenklas och förbättras, samtidigt som man i möjligaste mån och med vederbörligt beaktande av subsidiaritetsprincipen respekterar de nationella befogenheter och förfaranden för uppförande av ny infrastruktur. Med tanke på det brådskande behovet av att utveckla energiinfrastruktur bör den förenklade processen för tillståndsgivning innefatta en tydlig tidsfrist för de respektive myndigheternas beslut om uppförande av projektet. Tidsfristen bör uppmuntra till större effektivitet vid fastställandet och handläggningen av förfarandena, och bör under inga omständigheter äventyra de höga standarderna för miljöskydd i linje med miljölagstiftningen och för allmänhetens medverkan. I denna förordning bör det fastställas maximala tidsfrister, men medlemsstaterna kan emellertid sträva efter att uppnå kortare tidsfrister där så är möjligt, och i synnerhet när det gäller projekt som smarta nät, som kanske inte kräver samma komplicerade processer för tillståndsgivning som projekt för överföringsinfrastruktur. De behöriga myndigheterna bör ansvara för att tidsfristerna iakttas.
- (37) I lämpliga fall kan medlemsstaterna låta det övergripande beslutet innefatta beslut som fattats i samband med dels förhandlingar med enskilda markägare för att bereda tillträde, ge äganderätt eller besittningsrätt till mark, dels fysisk planering där det i stora drag fastställs hur marken i en bestämd region ska användas, bland annat för vägar, järnvägar, byggnader och naturskyddsområden, förutsatt att planeringen inte görs endast för det planerade projektet och beviljande av drifttillstånd. I samband med processen för tillståndsgivning kan ett projekt av gemensamt intresse omfatta tillhörande infrastruktur i den utsträckning den ofrånkomligen

³⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EUT L 26, 28.1.2012, s. 1).

³⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (EGT L 197, 21.7.2001, s. 30).

³⁸ EUT L 124, 17.5.2005, s. 4.

³⁹ Vägledningsdokument "Streamlining environmental assessment procedures for energy infrastructure 'Projects of Common Interest' (PCIs)", https://ec.europa.eu/environment/eia/pdf/PCI_guidance.pdf.

behövs för att projektet ska kunna anläggas eller fungera. Denna förordning, särskilt bestämmelserna om tillståndsgivning, allmänhetens medverkan och genomförande av projekt av gemensamt intresse, bör tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av internationell rätt och unionsrätten, exempelvis bestämmelser om skydd av miljön och människors hälsa och bestämmelser som antagits inom ramen för den gemensamma fiskeri- och havspolitik, särskilt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/89/EU⁴⁰.

- (38) Kostnaderna för att utveckla, anlägga, driva och underhålla projekt av gemensamt intresse bör överlag bäras helt och hållet av dem som använder infrastrukturen. Projekt av gemensamt intresse bör vara berättigade till gränsöverskridande kostnadsfördelning om en bedömning av efterfrågan på marknaden eller av de förväntade effekterna på tarifferna visar att kostnaderna inte kan förväntas bli täckta av de tariffier som betalas av infrastruktur användarna.
- (39) Diskussionen om lämplig kostnadsfördelning bör grundas på en analys av kostnaderna och nyttan med ett infrastrukturprojekt som genomförs på grundval av en harmoniserad metod för analys av hela energisystemet, med användning av samma scenario som användes vid den tidpunkt då projektet togs upp i unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse, inom ramen för de unionsomfattande tioårsplaner för nätutveckling som utarbetats av de europeiska nätverken av systemansvariga för överföringssystem i enlighet med förordningarna (EU) 2019/943 och (EG) nr 715/2009, och som granskats av byrån. I denna analys kan hänsyn tas till indikatorer och motsvarande referensvärden för jämförelsen av investeringskostnaderna per enhet.
- (40) På en alltmer integrerad inre energimarknad är tydliga och transparenta regler för gränsöverskridande kostnadsfördelning nödvändiga för att påskynda investeringar i gränsöverskridande infrastruktur. Det är viktigt att säkerställa en stabil finansieringsram för utvecklingen av projekt av gemensamt intresse samtidigt som behovet av ekonomiskt stöd minimeras. När de nationella tillsynsmyndigheterna beslutar om gränsöverskridande kostnadsfördelning bör de fördela investeringskostnaderna över gränserna i sin helhet och inkludera dem i de nationella tarifferna, och därefter avgöra om deras inverkan på nationella tariffier skulle kunna utgöra en oproportionerlig börda för konsumenterna. De nationella tillsynsmyndigheterna bör förebygga risken för att dubbelt stöd betalas ut till projekt, genom att beakta de faktiska eller uppskattade avgifterna och intäkterna. Dessa avgifter och intäkter bör endast beaktas i den mån de avser projekten och är utformade för att täcka de berörda kostnaderna.
- (41) Gällande lagstiftning för den inre energimarknaden föreskriver att tariffier för tillträde till nät ger lämpliga incitament för investeringar. Flera typer av projekt av gemensamt intresse kommer dock sannolikt att medföra externa effekter som eventuellt inte kan fångas upp och beaktas fullt ut i det ordinarie tariffsystemet. Vid tillämpning av lagstiftningen för den inre energimarknaden bör de nationella tillsynsmyndigheterna säkerställa en stabil och förutsägbar lagstiftnings- och finansieringsram, med incitament för projekt av gemensamt intresse, även incitament på längre sikt, som står i proportion till det specifika projektets risknivå. Detta bör särskilt gälla gränsöverskridande projekt, innovativ överföringsteknik för el som möjliggör storskalig integrering av förnybar energi, distribuerade energiresurser eller efterfrågefleksibilitet i sammanlänkade nät samt energiteknik- och digitaliseringsprojekt som sannolikt medför större risker än liknande projekt inom en medlemsstat, eller utlovar större fördelar för unionen. Dessutom bör projekt med höga driftsutgifter också ha tillgång till lämpliga incitament för

⁴⁰

Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/89/EU av den 23 juli 2014 om upprättandet av en ram för havsplanering, EUT L 257, 28.8.2014, s. 135.

investeringar. I synnerhet är det sannolikt att havsbaserade nät för förnybar energi, som både utgör elsammanlänkningsprojekt och ansluter projekt för havsbaserad produktion av förnybar energi, medför större risker än jämförbara infrastrukturprojekt på land, på grund av deras inneboende koppling till produktionstillgångar, vilket medför rättsliga risker, finansieringsrisker avseende t.ex. behovet av föregripande investeringar, marknadsrisker och risker i samband med användningen av ny innovativ teknik.

- (42) Denna förordning bör endast tillämpas på beviljande av tillstånd för projekt av gemensamt intresse, allmänhetens medverkan i projekten och deras rättsliga behandling. Medlemsstaterna kan dock anta nationella bestämmelser för att tillämpa samma eller liknande regler på andra projekt som inte har status som projekt av gemensamt intresse inom tillämpningsområdet för denna förordning. Beträffande rättsliga incitament kan medlemsstaterna anta nationella bestämmelser om att tillämpa samma eller liknande regler på projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorin ellagring.
- (43) Medlemsstater som för närvarande inte tillmäter energiinfrastrukturprojekt största möjliga nationella betydelse när det gäller processen för tillståndsgivning bör uppmuntras att överväga att införa detta, särskilt om en utvärdering visar att detta skulle leda till en snabbare process för tillståndsgivning.
- (44) Medlemsstater som för närvarande inte har några påskyndade eller brådskande rättsliga förfaranden som är tillämpliga på energiinfrastrukturprojekt bör uppmuntras att överväga att införa sådana förfaranden, särskilt om en utvärdering visar att detta skulle leda till ett snabbare genomförande av sådana projekt.
- (45) Förordning (EU) nr 347/2013 har visat på mervärdet av att mobilisera privat finansiering genom betydande ekonomiskt stöd från unionen för att möjliggöra genomförandet av projekt av europeisk betydelse. Mot bakgrund av den ekonomiska och finansiella situationen och budgetrestriktionerna bör riktat stöd genom både bidrag och finansieringsinstrument fortsätta i enlighet med den fleråriga budgetramen för att locka nya investerare till de prioriterade korridorerna och områdena för energiinfrastruktur, samtidigt som bidraget från unionens budget hålls så lågt som möjligt.
- (46) Projekt av gemensamt intresse bör vara berättigade till ekonomiskt stöd från unionen för studier och, på vissa villkor, för bygg- och anläggningsarbeten i enlighet med förordning (EU)... [om Fonden för ett sammanlänkat Europa enligt förslaget i COM (2018) 438] i form av bidrag eller i form av innovativa finansieringsinstrument för att säkerställa att skräddarsytt stöd kan ges till de projekt av gemensamt intresse som inte är bärkraftiga enligt det befintliga regelverket och de befintliga marknadsvillkoren. Det är viktigt att all snedvridning av konkurrensen undviks, framför allt mellan projekt som bidrar till förverkligandet av en och samma prioriterade unionskorridor. Sådant ekonomiskt stöd bör säkerställa nödvändiga synergier med strukturfonderna, för att finansiera smarta distributionsnät för energi, och med unionens finansieringsmekanism för förnybar energi i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2020/1294⁴¹. Vid investeringar i projekt av gemensamt intresse bör en metod med tre etapper användas. För det första bör investeringar från marknaden prioriteras. För det andra, om inga investeringar kan uppbådas från marknaden, bör regleringslösningar undersökas, och vid behov bör gällande bestämmelser anpassas och det bör säkerställas att gällande bestämmelser tillämpas korrekt. För det tredje, om det inte räcker med

⁴¹

Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/1294 av den 15 september 2020 om unionens finansieringsmekanism för förnybar energi (EUT L 303, 17.9.2020, s. 1).

de första två etapperna för att få fram nödvändiga investeringar i projekt av gemensamt intresse kan det bli aktuellt att bevilja finansiellt stöd från unionen, om projektet av gemensamt intresse uppfyller gällande kriterier för stödberättigande. Projekt av gemensamt intresse kan också vara stödberättigade inom ramen för InvestEU-programmet, som kompletterar finansieringen genom bidrag.

- (47) Bidrag för bygg- och anläggningsarbeten som rör projekt av ömsesidigt intresse bör endast vara tillgängliga för investeringar som är belägna på unionens territorium och endast om minst två medlemsstater, med tanke på projektets nytta, bidrar ekonomiskt på ett betydande sätt till dess investeringskostnader.
- (48) Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 715/2009, (EU) 2019/942⁴² och (EU) 2019/943⁴³ samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG och (EU) 2019/944 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (49) Förordning (EU) nr 347/2013 bör därför upphöra att gälla.
- (50) I syfte att säkerställa att sammansättningen av de prioriterade korridorerna och temaområdena på bästa sätt återspeglar utvecklingen av energinfrastruktur och att antalet kandidatprojekt i varje grupp förblir lämpligt och rimligt för att möjliggöra en omfattande och grundlig bedömning, och för att säkerställa att unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse begränsas till projekt som bidrar mest till genomförandet av de strategiska prioriterade korridorerna och temaområdena för energinfrastruktur, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen för

- att komplettera denna förordning genom att se över omfattningen och sammansättningen av de prioriterade korridorerna och temaområdena och anta nya förteckningar över prioriterade korridorer och temaområden,

- att ändra bilagorna till denna förordning för att anta och se över unionens förteckning över projekt av gemensamt intresse, samtidigt som medlemsstaternas och tredjeländers rätt att godkänna projekt av gemensamt intresse eller projekt av ömsesidigt intresse som rör deras territorium respekteras.

Med tanke på behovet av att säkerställa att målen i denna förordning uppnås bör det totala antalet projekt av gemensamt intresse, med tanke på det antal projekt som hittills finns med i unionsförteckningarna, förbli hanterbart och därför inte vara större än 220. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta dokument samtidigt, i rätt tid och på lämpligt sätt översänds till Europaparlamentet och rådet. När Europaparlamentet och rådet bedömer det vara nödvändigt får de skicka sina respektive experter till de möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter och till vilka medlemsstaternas experter inbjuds. Diskussionerna i de regionala grupperna är avgörande för att kommissionen ska kunna anta delegerade akter om upprättande av förteckningar över projekt av gemensamt intresse. I den mån det är möjligt och förenligt med ramen för denna förordning är det därför lämpligt att Europaparlamentet och rådet informeras om och kan skicka experter till

⁴² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/942 av den 5 juni 2019 om inrättande av Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (EUT L 158, 14.6.2019, s. 22).

⁴³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (EUT L 158, 14.6.2019, s. 54).

de regionala gruppernas möten i enlighet med det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning från 2016⁴⁴.

- (51) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning när det gäller förfaranden för gränsöverskridande kostnadsfördelning och göra det möjligt för medlemsstaterna att bedöma fördelar och nytta för havsbaserade nät för förnybar energi i olika havsområden, även med tanke på marknads- och finansieringsarrangemangen för produktionsplatserna, såsom redan beviljat stöd, och genomföra en preliminär kostnadsdelningsanalys på för respektive havsområde, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter i enlighet med artikel 291 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁴⁵. Det rådgivande förfarandet bör användas för antagande av dessa genomförandeakter.
- (52) Eftersom målen för denna förordning, nämligen utveckling av transeuropeiska energinät samt driftskompatibilitet mellan och anslutning till dem, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Innehåll

1. I denna förordning fastställs riktlinjer för en snabb utveckling av, och driftskompatibilitet för, de prioriterade korridorer och områden för transeuropeisk energiinfrastruktur som i bilaga I (nedan kallade *prioriterade korridorer och områden för energiinfrastruktur*) fastställs som bidragande till unionens klimat- och energimål för 2030 och till klimatneutralitetsmålet för 2050.
2. Syftet med denna förordning är framför allt att
 - a) hantera identifieringen av sådana projekt av gemensamt intresse som är nödvändiga för att förverkliga prioriterade korridorer och områden och som omfattas av de energiinfrastrukturkategorier för el, smarta gasnät, vätgas, elektrolysanläggningar och koldioxid som anges i bilaga II (nedan kallade *energiinfrastrukturkategorier*),
 - b) underlätta ett snabbt genomförande av projekt av gemensamt intresse genom att effektivisera, närmare samordna och påskynda processerna för tillståndsgivning och stärka allmänhetens medverkan,
 - c) tillhandahålla regler och riktlinjer för gränsöverskridande kostnadsfördelning och riskrelaterade incitament för projekt av gemensamt intresse,

⁴⁴ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1. Interinstitutionellt avtal mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning.

⁴⁵ EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

- d) fastställa villkoren för berättigande till finansiellt stöd från unionen för projekt av gemensamt intresse,
- e) beskriva hur projekt av ömsesidigt intresse ska identifieras.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner, samt definitionerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG, (EU) 2018/2001⁴⁶ och (EU) 2019/944 och i förordningarna (EG) nr 715/2009, (EU) 2019/942 och (EU) 2019/943:

- (1) *energiinfrastruktur*: varje fysisk utrustning eller anläggning som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna och som är belägen i unionen eller länkar samman unionen och ett eller flera tredjeländer.
- (2) *övergripande beslut*: det beslut eller den samling beslut av en eller flera myndigheter i en medlemsstat, med undantag för domstolar eller liknande organ, där det avgörs huruvida en projektansvarig får godkännande att bygga energiinfrastruktur för att förverkliga ett projekt av gemensamt intresse som är klart för byggstart, dvs. det finns möjlighet att inleda, eller upphandla och inleda, de nödvändiga bygg- och anläggningsarbetena, utan att detta påverkar något beslut som fattas inom ramen för ett administrativt överklagandeförfarande.
- (3) *projekt*: en eller flera kraftledningar, rörledningar, anläggningar, utrustningar eller installationer, som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna.
- (4) *projekt av gemensamt intresse*: ett projekt som är nödvändigt för att förverkliga de prioriterade korridorer och områden för energiinfrastruktur som anges i bilaga I och som finns med i den unionsförteckning över projekt av gemensamt intresse som avses i artikel 3.
- (5) *projekt av ömsesidigt intresse*: ett projekt som stöds av unionen, i samarbete med tredjeländer.
- (6) *flaskhals i energiinfrastrukturen*: begränsningar för de fysiska flödena i ett energisystem till följd av otillräcklig överföringskapacitet, vilket bland annat inbegriper avsaknad av infrastruktur.
- (7) *projektansvarig*:
 - (a) en systemansvarig för överföringssystem (TSO, *Transmission System Operator*) eller för distributionssystem, eller en annan operatör eller investerare som utvecklar ett projekt av gemensamt intresse, eller,
 - (b) om det finns flera systemansvariga för överföringssystem eller systemansvariga för distributionssystem eller flera andra operatörer eller investerare, eller grupper av dessa: den enhet med rättskapacitet i enlighet med gällande nationell lagstiftning som utsetts genom avtal mellan parterna och som har befogenhet att ingå rättsliga förpliktelser och ta på sig ekonomiskt ansvar på avtalsparternas vägnar.
- (8) *smart elnät*: ett elnät där nätoperatören digitalt kan övervaka användarnas förbrukning och produktion av el, samt informations- och kommunikationsteknik (IKT) för kommunikation

⁴⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).

med berörda nätoperatörer, producenter, konsumenter och/eller prosumenter, i syfte att överföra el på ett hållbart, kostnadseffektivt och säkert sätt.

- (9) *smart gasnät*: ett gasnät som utnyttjar innovativa digitala lösningar för att på ett kostnadseffektivt sätt integrera en mångfald av koldioxidsnåla och förnybara gaskällor i enlighet med konsumenternas behov och gaskvalitetskrav, för att minska koldioxidavtrycket från den tillhörande gasförbrukningen, möjliggöra en ökad andel förnybara och koldioxidsnåla gaser och skapa kopplingar till andra energibärare och energisektorer.
- (10) *berörda myndigheter*: myndigheter som enligt nationell lagstiftning är behöriga att utfärda olika tillstånd och godkännanden i samband med planering, utformning och uppförande av fasta tillgångar, inbegripet energiinfrastruktur.
- (11) *bygg- och anläggningsarbeten*: inköp, leverans och installation av komponenter, system och tjänster inbegripet programvara, utvecklings-, bygg- och anläggningsverksamhet i samband med ett projekt, slutbesiktning av anläggningarna samt igångsättning av ett projekt.
- (12) *studier*: åtgärder som krävs för att förbereda genomförandet av ett projekt, såsom förstudier, genomförbarhetsstudier, utvärderingsstudier, prov- och valideringsstudier, inbegripet programvara, samt annat tekniskt stöd, inklusive förberedande åtgärder för att definiera och utveckla ett projekt och fatta beslut om finansiering av projektet, såsom rekognoscering på plats och förberedelse av finansieringsarrangemang.
- (13) *nationell tillsynsmyndighet*: en nationell tillsynsmyndighet som har utsetts i enlighet med artikel 39.1 i direktiv 2009/73/EG eller artikel 57.1 i direktiv (EU) 2019/944.
- (14) *idrifttagning*: processen för att ta ett färdigställt projekt i drift.
- (15) *relevanta nationella tillsynsmyndigheter*: de nationella tillsynsmyndigheterna i de medlemsstater där projektet har en betydande positiv inverkan.
- (16) *klimatanpassning*: en process som säkerställer energiinfrastrukturens resiliens mot potentiella negativa effekter av klimatförändringar, bland annat genom relevanta anpassningsåtgärder som kan identifieras i en klimatrelaterad sårbarhets- och riskbedömning.

KAPITEL II

PROJEKT AV GEMENSAMT INTRESSE OCH PROJEKT AV ÖMSESIDIGT INTRESSE

Artikel 3

Unionsförteckning över projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse

1. Regionala grupper (nedan kallade *grupper*) ska inrättas i enlighet med avsnitt 1 i bilaga III. Medlemskapet i varje grupp ska baseras på varje prioriterad korridor och varje prioriterat område samt deras respektive geografiska täckning i enlighet med bilaga I. Befogenheten att fatta beslut inom grupperna ska begränsas till endast medlemsstaterna och kommissionen, vilka i detta syfte ska benämnas gruppernas beslutsfattande organ.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 20 för att komplettera denna förordning när det gäller de prioriterade korridorernas och områdenas omfattning och sammansättning.

2. Varje grupp ska anta sin egen arbetsordning, med beaktande av bestämmelserna i bilaga III.

3. Det beslutsfattande organet i varje grupp ska anta en regional förteckning över föreslagna projekt av gemensamt intresse, vilken ska upprättas i enlighet med det förfarande som anges i avsnitt 2 i bilaga III, och därvid utgå från i vilken mån projekten bidrar till att förverkliga de prioriterade korridorerna och områdena för energiinfrastruktur och uppfyller kriterierna i artikel 4.

Följande gäller för en grupp som utarbetar sin regionala förteckning:

- a) Varje enskilt förslag till projekt av gemensamt intresse ska godkännas av de medlemsstater vars territorium berörs av projektet. Om en medlemsstat inte ger sitt godkännande ska medlemsstaten inför den berörda gruppen motivera sitt beslut.
- b) Gruppen ska ta hänsyn till de råd från kommissionen som syftar till att hålla det sammanlagda antalet projekt av gemensamt intresse på en hanterbar nivå.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 20 i denna förordning för att ändra dess bilagor och därigenom fastställa unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse (nedan kallad *unionsförteckningen*), om inte annat följer av artikel 172 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Vid utövandet av sin befogenhet ska kommissionen säkerställa att unionsförteckningen fastställs vartannat år, utgående från de regionala förteckningar som antagits av gruppernas beslutsfattande organ enligt vad som fastställs i avsnitt 1 punkt 2 i bilaga III, i enlighet med det förfarande som anges i punkt 3 i denna artikel.

Den första unionsförteckningen enligt denna förordning ska antas senast den 30 november 2023.

5. När kommissionen antar unionsförteckningen utgående från de regionala förteckningarna ska den

- a) säkerställa att bara sådana projekt som uppfyller de kriterier som avses i artikel 4 tas med,
- b) säkerställa samstämmighet över regiongränserna, med beaktande av det yttrande från byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (nedan kallad *byrån*) som avses i avsnitt 2 punkt 12 i bilaga III,
- c) ta hänsyn till de yttranden från medlemsstaterna som avses i avsnitt 2 punkt 9 i bilaga III,
- d) sträva efter att hålla det sammanlagda antalet projekt av gemensamt intresse i unionsförteckningen på en hanterbar nivå.

6. Projekt av gemensamt intresse som tagits med i unionsförteckningen i enlighet med punkt 4 i denna artikel, fördelade bland de energiinfrastrukturkategorier som fastställs i punkterna 1 a, b, c och e i bilaga II, ska bli en integrerad del av berörda regionala investeringsplaner enligt artikel 34 i förordning (EU) 2019/943 och artikel 12 i förordning (EG) nr 715/2009, av berörda tioåriga nätutvecklingsplaner enligt artikel 51 i direktiv (EU) 2019/944 och artikel 22 i direktiv 2009/73/EG samt av eventuella andra nationella infrastrukturplaner, i enlighet med vad som är lämpligt. Projekten ska ges högsta möjliga prioritet i alla dessa planer. Denna punkt ska inte tillämpas på projekt av ömsesidigt intresse.

Artikel 4

Kriterier för projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse

1. Projekt av gemensamt intresse ska uppfylla följande allmänna kriterier:

- a) Projektet är nödvändigt för minst en prioriterad korridor för energiinfrastruktur och ett prioriterat område för energiinfrastruktur.

- b) Den potentiella totala nyttan med projektet, baserad på en bedömning i enlighet med de respektive specifika kriterierna i punkt 3, uppväger kostnaderna för det, även på lång sikt.
- c) Projektet ska uppfylla något av följande kriterier:
 - i) Det omfattar minst två medlemsstater, genom att det direkt överskrider två eller flera medlemsstaters gränser.
 - ii) Det är beläget på en medlemsstats territorium och har en betydande gränsöverskridande verkan i enlighet punkt 1 i bilaga IV.

2. Projekt av ömsesidigt intresse ska uppfylla följande allmänna kriterier:

- (a) Projektet bidrar på ett betydande sätt till unionens och tredjelandets mål om minskade koldioxidutsläpp och hållbarhet, bland annat genom integrering av förnybar energi i el- och gasnät och överföring av förnybar produktion till större förbrukningscentrum och lagringsplatser.
- (b) Den potentiella totala nyttan med projektet, baserad på en bedömning i enlighet med de respektive specifika kriterierna i punkt 3, uppväger kostnaderna för det, även på lång sikt.
- (c) Projektet är beläget på minst en medlemsstats territorium och minst ett tredjelands territorium och har en betydande gränsöverskridande verkan i enlighet med punkt 2 i bilaga IV.
- (d) För den del som är belägen på unionens territorium är projektet förenligt med direktiven 2009/73/EG och (EU) 2019/944 om det omfattas av de infrastrukturkategorier som beskrivs i punkterna 1 och 3 i bilaga II.
- (e) Lagstiftningen i det eller de berörda tredjeländerna har en hög nivå av anpassning eller konvergens för att stödja unionens övergripande politiska mål, särskilt för att säkerställa följande:
 - i) En välfungerande inre marknad för energi.
 - ii) En trygg energiförsörjning som bygger på samarbete och solidaritet.
 - iii) Ett energisystem, inklusive produktion, överföring och distribution, som är på väg mot en utfasning av fossila bränslen i linje med Parisavtalet och unionens klimatmål, och som i synnerhet innebär att koldioxidläckage undviks.
- (f) Det eller de berörda tredjeländerna stöder projektets prioritetstatus, i enlighet med artikel 7, och åtar sig att följa en liknande tidsplan för påskyndat genomförande och andra politiska och regleringsrelaterade stödåtgärder som gäller för projekt av gemensamt intresse i unionen.

3. Följande specifika kriterier ska gälla för projekt av gemensamt intresse som omfattas av specifika energiinfrastrukturkategorier:

- a) Projekt för överföring och lagring av el som omfattas av de energiinfrastrukturkategorier som anges i punkterna 1 a, b, c och e i bilaga II ska avsevärt bidra till hållbarhet, genom integrering av förnybar energi i elnätet och överföring av förnybar energi till större förbrukningscentrum och lagringsplatser, och till minst ett av följande specifika kriterier:

- i) Marknadsintegration, bland annat genom att bryta isoleringen för minst en medlemsstat och minska antalet flaskhalsar i energiinfrastrukturen. Konkurrens och systemflexibilitet.
 - ii) Försörjningstrygghet, bland annat genom driftskompatibilitet, systemflexibilitet, cybersäkerhet, lämpliga anslutningar och säker och tillförlitlig systemdrift.
- b) Projekt för smarta elnät som omfattas av den energiinfrastrukturkategori som anges i punkt 1 d i bilaga II ska avsevärt bidra till hållbarhet genom integrering av förnybar energi i elnätet, och till minst två av följande specifika kriterier:
- i) Försörjningstrygghet, bland annat genom effektivitet och driftskompatibilitet när det gäller överföring och distribution av el i den dagliga nätdriften, undvikande av överbelastning samt integrering och deltagande av nätanvändarna.
 - ii) Marknadsintegration, bland annat genom effektiv systemdrift och användning av sammanlänkningskablar.
 - iii) Nätsäkerhet, flexibilitet och försörjningskvalitet, bland annat genom ökad användning av innovativ teknik inom balansering, cybersäkerhet, övervakning, systemkontroll och felkorrigering.
- c) Projekt för koldioxidtransport som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkt 5 i bilaga II ska avsevärt bidra till samtliga följande specifika kriterier:
- i) Koldioxidutsläpp undviks, samtidigt som en trygg energiförsörjning bevaras.
 - ii) Ökad resiliens och säkerhet för koldioxidtransporter.
 - iii) Effektiv resursanvändning genom att möjliggöra anslutning av flera källor och lagringsplatser för koldioxid via gemensam infrastruktur och genom att minimera miljöbelastningen och miljöriskerna.
- d) Vätgasprojekt som omfattas av de energiinfrastrukturkategorier som anges i punkt 3 i bilaga II ska avsevärt bidra till hållbarhet, bland annat genom att minska utsläppen av växthusgaser, stärka utbyggnaden av förnybar vätgas och stödja intermittent förnybar elproduktion genom att erbjuda flexibilitets- och/eller lagringslösningar. Dessutom ska projektet avsevärt bidra till minst ett av följande specifika kriterier:
- i) Marknadsintegration, bland annat genom sammankoppling av befintliga eller framväxande vätgasnät i medlemsstaterna, eller på annat sätt bidra till framväxten av ett unionsomfattande nät för transport och lagring av vätgas och säkerställande av driftskompatibilitet mellan sammankopplade system.
 - ii) Försörjningstrygghet och flexibilitet, bland annat genom lämpliga anslutningar och underlättande av säker och tillförlitlig systemdrift.
 - iii) Konkurrens, bland annat genom att ge tillträde till flera olika försörjningskällor och nätanvändare på ett öppet och icke-diskriminerande sätt.
- e) Elektrolysanläggningar som omfattas av den kategori som anges i punkt 4 i bilaga II ska avsevärt bidra till samtliga följande specifika kriterier:
- i) Hållbarhet, bland annat genom att minska utsläppen av växthusgaser och stärka utbyggnaden av förnybar vätgas.

ii) Försörjningstrygghet, bland annat genom att bidra till säker, effektiv och tillförlitlig systemdrift eller genom att erbjuda lagrings- och/eller flexibilitetslösningar, såsom efterfrågefleksibilitet och balanseringstjänster.

iii) Underlättande av smart sektorsintegration genom sammankoppling av olika energibärare och energisektorer.

f) Projekt för smarta gasnät som omfattas av den energiinfrastrukturkategori som anges i punkt 2 i bilaga II ska avsevärt bidra till hållbarhet genom att möjliggöra och underlätta integreringen av förnybara och koldioxidsnåla gaser, t.ex. biometan eller förnybar vätgas, i distributions- och överföringsnäten för gas i syfte att minska utsläppen av växthusgaser. Dessutom ska projektet avsevärt bidra till minst ett av följande specifika kriterier:

i) Nätsäkerhet och försörjningskvalitet genom att förbättra effektiviteten och driftskompatibiliteten för överföring och distribution av gas i den dagliga nätdriften, bland annat genom att ta itu med de utmaningar som uppstår till följd av cybersäkerhetsaspekter och införande av innovativ teknik för inmatning av gas av olika kvalitet.

ii) Fungerande marknad och kundservice.

iii) Underlättande av smart sektorsintegration genom att skapa kopplingar till andra energibärare och energisektorer och möjliggöra efterfrågefleksibilitet.

4. För projekt som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna i punkterna 1–4 i bilaga II ska bidragen för de kriterier som förtecknas i punkt 3 i denna artikel bedömas i enlighet med indikatorerna i punkterna 3–7 i bilaga IV.

5. För att underlätta bedömningen av alla projekt som skulle kunna komma i fråga som projekt av gemensamt intresse och kunna tas med i en regional förteckning, ska varje grupp på ett öppet och objektivt sätt bedöma hur varje projekt bidrar till genomförandet av en viss prioriterad korridor eller ett visst prioriterat område. Varje grupp ska fastställa sin bedömningsmetod på grundval av det aggregerade bidraget till de kriterier som avses i punkt 3. Denna bedömning ska leda till en rangordning av projekt för intern användning av gruppen. Varken den regionala förteckningen eller unionsförteckningen ska innehålla någon rangordning, och rangordningen ska inte heller användas för något därpå följande ändamål, förutom vad som finns beskrivet i avsnitt 2 punkt 14 i bilaga III.

Vid bedömningen av projekt ska varje grupp ta vederbörlig hänsyn till följande:

a) Hur brådskande varje föreslaget projekt är för att uppnå unionens energipolitiska mål om minskade koldioxidutsläpp, marknadsintegration, konkurrens, hållbarhet och försörjningstrygghet.

b) Hur det kompletterar andra föreslagna projekt.

c) För föreslagna projekt som vid den tidpunkten är projekt av gemensamt intresse: hur projektet fortskrider och hur kraven på rapportering och öppenhet uppfylls.

I fråga om projekt för smarta elnät och smarta gasnät som omfattas av den energiinfrastrukturkategori som anges i punkterna 1 d och 2 i bilaga II ska rangordningen göras för de projekt som påverkar samma par av två medlemsstater och vederbörlig hänsyn även tas till antalet användare som berörs av projektet liksom till den årliga energianvändningen och andelen energi från icke-reglerbara källor i användarnas geografiska område.

Genomförande och övervakning

1. Projektansvariga ska utarbeta en genomförandeplan för projekt av gemensamt intresse, där det också ska ingå en tidtabell vart och ett av följande:

- a) Genomförbarhets- och konceptstudier som omfattar klimatanpassning och överensstämmelse med miljölagstiftning och principen om att ”inte orsaka betydande skada”.
- b) Godkännande från den nationella tillsynsmyndigheten eller eventuell annan berörd myndighet.
- c) Uppförande och idrifttagning.
- d) Det schema för tillståndsgivning som avses i artikel 10.5 b.

2. Systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för distributionssystem och andra operatörer ska samarbeta med varandra för att underlätta genomförandet av projekt av gemensamt intresse inom sitt område.

3. Byrån och de berörda grupperna ska övervaka hur projekten av gemensamt intresse fortskrider och vid behov lägga fram rekommendationer för att underlätta genomförandet av dem. Grupperna får begära att ytterligare information tillhandahålls i enlighet med punkterna 4, 5 och 6, kalla till möten med berörda parter och anmoda kommissionen att på plats verifiera den information som lämnats.

4. Senast den 31 december varje år efter det år då ett projekt av gemensamt intresse togs upp i unionsförteckningen i enlighet med artikel 3 ska de projektansvariga lämna in en årlig rapport för varje projekt som omfattas av kategorierna i punkterna 1–4 i bilaga II till den behöriga myndighet som avses i artikel 8.

Rapporten ska innehålla uppgifter om följande:

- a) De framsteg som gjorts när det gäller utveckling, uppförande och idrifttagning av projektet, särskilt när det gäller tillståndsgivning och samrådsförfaranden samt efterlevnad av miljölagstiftning och principen att projektet inte orsakar någon betydande miljöskada, och de klimatanpassningsåtgärder som vidtagits.
- b) I förekommande fall: förseningar jämfört med genomförandeplanen, orsakerna till förseningarna samt andra svårigheter som uppstått.
- c) I förekommande fall: en reviderad plan som syftar till att komma till rätta med förseningarna.

5. Senast den 31 januari varje år ska de behöriga myndigheter som avses i artikel 8 till byrån och respektive grupp lämna in den rapport som avses i punkt 4 i denna artikel, kompletterad med information om hur projekten av gemensamt intresse inom deras territorium fortskrider och om det har uppstått några förseningar i processerna för tillståndsgivning och om orsakerna till dessa förseningar. De behöriga myndigheternas bidrag till rapporten ska tydligt markeras som sådant och utformas så att det inte ändrar den text som lämnats in av de projektansvariga.

6. Senast den 30 april varje år när en ny unionsförteckning bör antas ska byrån till grupperna överlämna en konsoliderad rapport om de projekt av gemensamt intresse som omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet, med en utvärdering av de framsteg som gjorts och vid behov rekommendationer om hur man kan komma till rätta med de förseningar och svårigheter som uppstått. Den konsoliderade rapporten ska även, i enlighet med artikel 5 i förordning (EU) 2019/942, utvärdera huruvida de unionsomfattande nätutvecklingsplanerna har genomförts på ett konsekvent sätt när det gäller de prioriterade korridorerna och områdena för energiinfrastruktur.

7. Om idrifttagningen av ett projekt av gemensamt intresse försenas jämfört med genomförandeplanen, av andra orsaker än orsaker som ligger utanför den projektansvariges kontroll, ska följande åtgärder tillämpas:

a) I den mån de åtgärder som avses i artikel 51.7 a, b eller c i direktiv (EU) 2019/944 artikel 22.7 a, b eller c direktiv 2009/73/EG är tillämpliga i enlighet med respektive nationell lagstiftning ska de nationella tillsynsmyndigheterna säkerställa att investeringen genomförs.

b) Om de nationella tillsynsmyndigheternas åtgärder enligt led a inte är tillämpliga, ska den projektansvarige välja en tredje part för finansiering eller uppförande av hela projektet eller delar därav. Den projektansvarige ska göra detta innan förseningen jämfört med datumet för idrifttagning i genomförandeplanen överskrider två år.

c) Om en tredje part inte väljs i enlighet med led b, får medlemsstaten eller, om medlemsstaten så föreskriver, den nationella tillsynsmyndigheten inom två månader från utgången av den tidsperiod som avses i led b utse en tredje part för finansiering eller uppförande av projektet, vilken ska godtas av den projektansvarige.

d) Om förseningen jämfört med datumet för idrifttagning i genomförandeplanen överskrider två år och två månader får kommissionen, förutsatt att överenskommelse uppnåtts med den berörda medlemsstaten och med denna medlemsstats fulla medverkan, utlysa ett anbudsförfarande som är öppet för alla tredje parter som har förmåga att bli projektansvariga, i syfte att slutföra projektet inom en överenskommen tidsram.

e) Om led c eller d tillämpas, ska den systemansvarige inom vars område investeringen görs förse den eller de operatörer eller den eller de investerare eller tredje parter som genomför projektet med all information som behövs för att genomföra investeringen, och ansluta nya tillgångar till överföringsnätet samt rent allmänt efter bästa förmåga underlätta genomförandet av investeringen och en säker, pålitlig och effektiv drift och underhåll av projektet av gemensamt intresse.

8. Ett projekt av gemensamt intresse får avföras från unionsförteckningen i enlighet med det förfarande som anges i artikel 3.4, om dess införande i denna förteckning baserades på felaktig information som var avgörande för beslutet om införande eller om projektet inte är förenligt med unionslagstiftningen.

9. Projekt som inte längre finns med i unionsförteckningen ska förlora alla de rättigheter och skyldigheter, kopplade till statusen för projekt av gemensamt intresse, som följer av denna förordning.

Ett projekt som inte längre finns med i unionsförteckningen, men för vilket en ansökan har godtagits för bedömning av den behöriga myndigheten, ska emellertid ha kvar de rättigheter och skyldigheter som följer av kapitel III, utom i det fall projektet har avförts från förteckningen med stöd av punkt 8.

10. Denna artikel ska inte påverka eventuellt finansiellt stöd från unionen som beviljats till projekt av gemensamt intresse innan det avförs från unionsförteckningen.

Artikel 6

Europeiska samordnare

1. Om det uppstår stora svårigheter i genomförandet av ett projekt av gemensamt intresse får kommissionen, efter överenskommelse med den berörda medlemsstaten, utse en europeisk samordnare för en tidsperiod på upp till ett år och med möjlighet till förlängning två gånger.

2. Den europeiska samordnaren ska göra följande:

- a) Främja de projekt för vilka han eller hon har utsetts till europeisk samordnare samt den gränsöverskridande dialogen mellan de projektansvariga och alla berörda intressenter.
 - b) Vid behov bistå alla parter med att höra berörda intressenter och med att inhämta nödvändiga tillstånd för projekten.
 - c) I förekommande fall: ge de projektansvariga råd om projektfinansieringen.
 - d) Säkerställa att de berörda medlemsstaterna tillhandahåller lämpligt stöd och strategisk ledning för förberedandet och genomförandet av projekten.
 - e) Varje år samt, om så är lämpligt, efter utfört uppdrag, överlämna en rapport till kommissionen om hur projekten fortskrider och om svårigheter eller hinder som avsevärt kan försena idrifttagningen. Kommissionen ska vidarebefordra rapporten till Europaparlamentet och de berörda grupperna.
3. Den europeiska samordnaren ska väljas utifrån sina erfarenheter av de specifika arbetsuppgifter som ska utföras för de aktuella projekten.
4. Beslutet att utse den europeiska samordnaren ska innehålla en uppdragsbeskrivning med information om uppdragets längd, specifika arbetsuppgifter och deras tidsramar samt arbetsmetoder som ska följas. Samordningsinsatsen ska stå i proportion till projektens komplexitet och beräknade kostnader.
5. De berörda medlemsstaterna ska fullt ut samarbeta med den europeiska samordnaren när denne utför sina uppgifter enligt punkterna 2 och 4.

KAPITEL III

TILLSTÅNDSGIVNING OCH ALLMÄNHETENS MEDVERKAN

Artikel 7

Prioritetsstatus för projekt av gemensamt intresse

1. Vid antagandet av unionsförteckningen ska det, med avseende på beslut som antas i processerna för tillståndsgivning, fastställas att det rör sig om projekt som är nödvändiga ur energipolitisk synvinkel, utan hinder av projektens exakta geografiska plats, sträckning eller teknik.
2. För att ansökningar som rör projekt av gemensamt intresse ska handläggas på ett effektivt sätt ska de projektansvariga och alla berörda myndigheter säkerställa att ansökningarna behandlas så snabbt som möjligt.
3. Projekt av gemensamt intresse ska, utan att det påverkar skyldigheter som följer av unionslagstiftningen, tillerkännas största möjliga nationella betydelse när detta är möjligt enligt nationell lagstiftning, och behandlas på lämpligt sätt i processerna för tillståndsgivning samt vid fysisk planering, inklusive miljökonsekvensbedömningar, om detta följer av nationell lagstiftning, i den mån och på det sätt sådan behandling följer av nationell lagstiftning för motsvarande typ av energainfrastruktur.
4. Alla tvistlösningsförfaranden, rättstvister, överklaganden och rättsmedel som rör projekt av gemensamt intresse inför nationella domstolar, tribunaler, paneler, inbegripet medling eller skiljeförfaranden, om sådana finns i nationell lagstiftning, ska behandlas som brådskande, i enlighet med de brådskande förfaranden som föreskrivs i nationell lagstiftning.
5. Medlemsstaterna ska, med vederbörligt beaktande av de befintliga riktlinjer som kommissionen utfärdat om effektiviserade förfaranden för miljökonsekvensbedömningar i fråga om projekt av

gemensamt intresse, bedöma vilka lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder som krävs för att rationalisera miljökonsekvensbedömningarna och säkerställa att de tillämpas på ett enhetligt sätt, och de ska informera kommissionen om resultatet.

6. Senast den [1 september 2022] ska medlemsstaterna vidta de åtgärder utan lagstiftningskaraktär som de har identifierat i enlighet med punkt 5.

7. Senast den [1 januari 2023] ska medlemsstaterna vidta de lagstiftningsåtgärder som de har identifierat i enlighet med punkt 5. Dessa åtgärder ska inte påverka skyldigheter som följer av unionslagstiftningen.

8. När det gäller de miljökonsekvenser som avses i artikel 6.4 i direktiv 92/43/EEG och artikel 4.7 i direktiv 2000/60/EG ska projekt av gemensamt intresse, förutsatt att alla villkor som fastställs i dessa direktiv är uppfyllda, anses vara av allmänintresse ur energipolitisk synvinkel, och får anses vara av väsentligt allmänintresse.

Om kommissionens yttrande krävs i enlighet med direktiv 92/43/EEG ska kommissionen och den behöriga myndighet som avses i artikel 9 i denna förordning se till att beslutet om ett projekts väsentliga allmänintresse fattas inom den tidsfrist som fastställs i artikel 10.1 i denna förordning.

Artikel 8

Organisering av processen för tillståndsgivning

1. Varje medlemsstat ska senast den [1 januari 2022] om så behövs utse en ny behörig nationell myndighet som ska ansvara för att underlätta och samordna processen för tillståndsgivning för projekt av gemensamt intresse.

2. Den i punkt 1 avsedda behöriga myndighetens ansvar och/eller uppgifter som är förenade därmed får delegeras till eller utföras av en annan myndighet, för ett visst projekt av gemensamt intresse eller för en viss kategori av projekt av gemensamt intresse, under förutsättning att

a) den behöriga myndigheten underrättar kommissionen om denna delegering och informationen i denna offentliggörs antingen av den behöriga myndigheten eller av den projektansvarige, på den webbplats som avses i artikel 9.7,

b) en enda myndighet har ansvaret för ett visst projekt av gemensamt intresse, fungerar som enda kontaktpunkt för den projektansvarige i det förfarande som leder fram till det övergripande beslutet om ett givet projekt av gemensamt intresse och samordnar inlämningen av all relevant dokumentation och information.

Den behöriga myndigheten får ha kvar ansvaret att fastställa tidsfrister, utan att det påverkar de tidsfrister som fastställs i artikel 10.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av relevanta krav enligt internationell lagstiftning och unionslagstiftningen ska den behöriga myndigheten underlätta utfärdandet av det övergripande beslutet. Det övergripande beslutet ska vara det slutliga beviset på att projektet av gemensamt intresse är klart för byggstart, och det får inte finnas några andra krav på ytterligare tillstånd eller godkännanden i detta avseende. Det övergripande beslutet ska utfärdas inom den tidsfrist som avses i artikel 10.1 och 10.2, och i enlighet med ett av följande scheman:

- a) Integrerat schema : Det övergripande beslutet ska utfärdas av den behöriga myndigheten och vara det enda rättsligt bindande beslutet som följer på det formella förfarandet för tillståndsgivning. Om andra myndigheter berörs av projektet får de, i enlighet med nationell

lagstiftning, lämna sina yttranden som bidrag till förfarandet, och dessa yttranden ska beaktas av den behöriga myndigheten.

- b) Samordnat schema : Det övergripande beslutet omfattar flera enskilda rättsligt bindande beslut från flera berörda myndigheter, vilka ska samordnas av den behöriga myndigheten. Den behöriga myndigheten får tillsätta en arbetsgrupp där alla berörda myndigheter finns företrädde, för att utarbeta en tidsplan för tillståndsgivningen i enlighet med artikel 10.4 b samt övervaka och samordna genomförandet av den. Den behöriga myndigheten ska samråda med de övriga berörda myndigheterna, i förekommande fall i enlighet med nationell lagstiftning och utan att det påverkar de tidsfrister som fastställs i enlighet med artikel 10, för att från fall till fall fastställa en rimlig tidsfrist inom vilken de enskilda besluten ska fattas. Den behöriga myndigheten får fatta ett enskilt beslut på en annan berörd nationell myndighets vägnar, om den senare myndighetens beslut inte meddelas inom tidsfristen och dröjsmålet inte kan motiveras på ett tillfredsställande sätt, eller, om så föreskrivs i nationell lagstiftning, och i den mån detta är förenligt med unionslagstiftningen, får den behöriga myndigheten anse att en annan berörd nationell myndighet, vars beslut inte har meddelats inom tidsfristen, antingen har godkänt eller avslagit projektet. Om nationell lagstiftning föreskriver detta får den behöriga myndigheten åsidosätta ett enskilt beslut från en annan berörd nationell myndighet, om den anser att den nationella myndigheten inte motiverat beslutet i tillräcklig utsträckning. Den behöriga myndigheten ska i sådana fall säkerställa att tillämpliga krav i internationell lagstiftning och unionslagstiftningen respekteras och ska vederbörligen motivera sitt beslut.
- c) Samarbetsschema : Det övergripande beslutet ska samordnas av den behöriga myndigheten. Den behöriga myndigheten ska samråda med de övriga berörda myndigheterna, i förekommande fall i enlighet med nationell lagstiftning och utan att det påverkar de tidsfrister som fastställs i enlighet med artikel 10, för att från fall till fall fastställa en rimlig tidsfrist inom vilken de enskilda besluten ska fattas. Den ska övervaka att de berörda myndigheterna iakttar tidsfristerna.

De berörda myndigheternas behörighet skulle antingen kunna integreras i behörigheten för den nationella behöriga myndighet som utsetts i enlighet med artikel 8.1 eller så skulle de i viss utsträckning behålla sin oberoende behörighet i enlighet med respektive schema för tillståndsgivning som medlemsstaten valt i enlighet med denna punkt för att underlätta utfärdandet av det övergripande beslutet, och samarbeta med den nationella behöriga myndigheten i enlighet med detta.

Om en berörd myndighet förutser att ett enskilt beslut inte kan meddelas inom den fastställda tidsfristen ska den myndigheten utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten och vederbörligen motivera förseningen. Den behöriga myndigheten ska därefter fastställa en ny tidsfrist för när det enskilda

beslutet ska utfärdas, i överensstämmelse med de övergripande tidsfrister som fastställs i enlighet med artikel 10.

Med hänsyn till de nationella särdragen i processer för planering och tillståndsgivning får medlemsstaterna välja mellan de tre scheman som avses i leden a, b och c i första stycket för att underlätta och samordna sina förfaranden, och de ska välja att tillämpa det schema som är mest effektivt. Om en medlemsstat väljer samarbetsschemat ska den underrätta kommissionen om skälen till detta.

4. Medlemsstaterna får tillämpa olika scheman bland dem som fastställs i punkt 3 på landbaserade respektive havsbaserade projekt av gemensamt intresse.

5. Om ett projekt av gemensamt intresse kräver att beslut fattas i två eller flera medlemsstater, ska varje behörig myndighet vidta alla nödvändiga åtgärder för att samarbeta och samordna sig på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, inbegripet de steg som avses i artikel 10.5. Medlemsstaterna ska eftersträva gemensamma förfaranden, särskilt för miljökonsekvensbedömningen.

6. Senast den [31 juli 2022] ska de nationella behöriga myndigheter i medlemsstaterna som tillhör en viss regional grupp, för varje prioriterad havsbaserad nätkorridor som är definierad i bilaga I, inrätta en enda gemensam kontaktpunkt (*one-stop shop*) för projektansvariga, och kontaktpunkten ska ha ansvar för att underlätta och samordna processen för tillståndsgivning för havsbaserade nät för förnybar energi inom projekt av gemensamt intresse, med beaktande även av behovet av samordning mellan processerna för tillståndsgivning för energinfrastrukturen respektive produktionstillgångarna. Den enda gemensamma kontaktpunkten för havsbaserade projekt ska fungera som en databas med befintliga studier av och planer för havsområdet, i syfte att underlätta processen för tillståndsgivning för enskilda projekt av gemensamt intresse och samordna de relevanta nationella behöriga myndigheternas utfärdande av övergripande beslut om sådana projekt. Varje regional grupp för en viss havsbaserad prioriterad nätkorridor ska, med bistånd från de nationella behöriga myndigheterna i medlemsstaterna som tillhör gruppen, inrätta kontaktpunkterna för havsbaserade projekt beroende på regionens särdrag och geografi och fastställa deras geografiska plats och resurstilldelning samt särskilda regler för deras funktion.

Artikel 9

Insyn och allmänhetens medverkan

1. Senast den [1 maj 2023] ska medlemsstaten eller den behöriga myndigheten, vid behov i samarbete med andra berörda myndigheter, offentliggöra en uppdaterad handbok med de förfaranden i processen för tillståndsgivning som är tillämpliga på projekt av gemensamt intresse så att den innehåller åtminstone den information som anges i punkt 1 i bilaga VI. Handboken ska inte vara juridiskt bindande, men den får hänvisa till eller återge relevanta rättsliga bestämmelser. De nationella behöriga myndigheterna ska samordna och söka efter synergier med grannskapsländerna när de utarbetar sin handbok med förfaranden.

2. Utan att det påverkar miljölagstiftning, och eventuella krav enligt Århus- och Esbokonventionerna och tillämplig unionslagstiftning, ska alla parter som medverkar i processen för tillståndsgivning följa de principer för allmänhetens medverkan som anges i punkt 3 i bilaga VI.

3. Inom en indikativ period på tre månader efter det att processen för tillståndsgivning inletts enligt artikel 10.1 a ska den projektansvarige utarbeta och lägga fram ett koncept för allmänhetens medverkan och lämna in det till den behöriga myndigheten, utgående från den process som anges i den handbok som avses i punkt 1 och i enlighet med de riktlinjer som fastställs i bilaga VI. Den behöriga myndigheten ska begära ändringar eller godkänna konceptet för allmänhetens medverkan inom tre

månader från mottagandet. Den ska därvid beakta alla former av allmänhetens medverkan eller samråd med allmänheten vilka ägt rum innan processen för tillståndsgivning inleddes, i den mån denna medverkan och detta samråd har uppfyllt kraven i den här artikeln.

Om den projektansvarige avser att väsentligt ändra ett redan godkänt koncept ska den underrätta den behöriga myndigheten om detta. Den behöriga myndigheten får i så fall begära ändringar.

4. Om inte nationell lagstiftning redan ställer likvärdiga eller högre krav ska minst ett offentligt samråd genomföras av den projektansvarige eller, om så krävs enligt nationell lagstiftning, av den behöriga myndigheten, innan den slutliga och fullständiga ansökan lämnas in till den behöriga myndigheten i enlighet med artikel 10.1 a. Detta offentliga samråd ska inte påverka eventuella offentliga samråd som ska genomföras efter det att en ansökan om tillstånd lämnats in i enlighet med artikel 6.2 i direktiv 2011/92/EU. Syftet med det offentliga samrådet är att informera de intressenter som avses i punkt 3 a i bilaga VI om projektet i ett tidigt skede, och samrådet ska bidra till att fastställa den lämpligaste geografiska platsen eller sträckningen, även utifrån överväganden om tillfredsställande klimatanpassning av projektet, och de frågor som ska tas upp i ansökan. Det offentliga samrådet ska uppfylla de minimikrav som fastställs i punkt 5 i bilaga VI. Den projektansvarige ska på den webbplats som avses i punkt 7 i denna artikel offentliggöra en rapport som förklarar hur synpunkterna från de offentliga samråden har beaktats, genom att visa de ändringar som gjorts avseende projektets geografiska plats, sträckning och utformning eller genom att motivera varför sådana åsikter inte har beaktats.

Den projektansvarige ska utarbeta en rapport som sammanfattar resultaten av de aktiviteter som rör allmänhetens medverkan innan ansökan lämnas in, där det också ska ingå uppgifter om den verksamhet som bedrivits innan processen för tillståndsgivning inleddes.

Den projektansvarige ska lämna in de rapporter som avses i första och andra stycket tillsammans med ansökan till den behöriga myndigheten. I det övergripande beslutet ska vederbörlig hänsyn tas till resultaten i dessa rapporter.

5. För gränsöverskridande projekt som berör två eller flera medlemsstater ska de offentliga samråden i enlighet med punkt 4 i varje berörd medlemsstat genomföras senast två månader efter det att det första offentliga samrådet inleddes.

6. Om ett projekt sannolikt kommer att få betydande gränsöverskridande verkningar i en eller flera angränsande medlemsstater och artikel 7 i direktiv 2011/92/EU samt Esbokonventionen är tillämpliga, ska information om detta göras tillgänglig för den behöriga myndigheten i de berörda angränsande medlemsstaterna. Den behöriga myndigheten i de berörda angränsande medlemsstaterna ska i förekommande fall i anmälningsförfarandet meddela huruvida den eller någon annan berörd myndighet önskar medverka i de offentliga samråden.

7. Den projektansvarige ska inrätta och regelbundet uppdatera en särskild projektwebbplats med relevant information om projektet av gemensamt intresse, och webbplatsen ska vara kopplad till kommissionens webbplats och den öppenhetsplattform som avses i artikel 23 och uppfylla de krav som anges i punkt 6 i bilaga VI. Kommersiellt känslig information ska behandlas konfidentiellt.

De projektansvariga ska även offentliggöra relevant information genom andra lämpliga informationsmedel som är öppna för allmänheten.

Artikel 10

Processen för tillståndsgivning: längd och genomförande

1. Processen för tillståndsgivning ska bestå av två förfaranden:

a) Föransökningsförfarandet, som omfattar perioden från startdatum för processen för tillståndsgivning och fram till dess att den inlämnade ansökan godtas av den behöriga myndigheten, ska genomföras under en indikativ period på två år.

Föransökningsförfarandet ska vid behov omfatta utarbetande av eventuella miljörapporter från de projektansvariga, inklusive dokumentation om klimatanpassning.

För att startdatum för processen för tillståndsgivning ska kunna fastställas ska de projektansvariga skriftligen anmäla projektet till den behöriga myndigheten i de berörda medlemsstaterna och ta med en rimligt detaljerad beskrivning av projektet. Senast tre månader efter det att den behöriga myndigheten har mottagit anmälan ska den skriftligen godta eller, om den anser att projektet inte har framskridit tillräckligt för att en process för tillståndsgivning ska kunna inledas, avslå anmälan, även på de andra berörda myndigheternas vägnar. Om anmälan avslås ska den behöriga myndigheten motivera sitt beslut, även på de andra berörda myndigheternas vägnar. Den dag då den behöriga myndigheten undertecknar sin bekräftelse av att den mottagit anmälan ska utgöra startdatum för processen för tillståndsgivning. Om två eller flera medlemsstater är berörda ska startdatum för processen för tillståndsgivning vara den dag då den sista berörda behöriga myndigheten godtar anmälan.

De behöriga myndigheterna ska säkerställa att tillståndsgivningen påskyndas i enlighet med detta kapitel för varje kategori av projekt av gemensamt intresse. För detta ändamål ska de behöriga myndigheterna anpassa sina krav som rör inledande av processen för tillståndsgivning och godtagande av den inlämnade ansökan, så att de passar för projekt som på grund av sin karaktär eller begränsade skala kanske kräver färre tillstånd och godkännanden för att bli klara för byggstart och därför inte behöver genomgå föransökningsförfarandet. Sådana småskaliga projekt kan omfatta smarta gas- och elnät samt elektrolysanläggningar.

b) Det formella förfarandet för tillståndsgivning, som omfattar perioden från dagen då den inlämnade ansökan godtas och fram till dess att det övergripande beslutet fattas, får pågå i högst ett år och sex månader. Medlemsstaterna får fastställa en kortare tidsfrist, när så anses lämpligt.

2. Den behöriga myndigheten ska säkerställa att de bägge förfaranden som avses i punkt 1 tillsammans pågår i högst tre år och sex månader. Om den behöriga myndigheten anser att det ena eller båda förfarandena i processen för tillståndsgivning inte kommer att slutföras inom de tidsfrister som anges i punkt 1 får den dock, före fristernas utgång och från fall till fall, besluta om att förlänga den ena eller båda fristerna med högst nio månader för båda förfarandena sammantaget.

I det fallet ska den behöriga myndigheten underrätta den berörda gruppen och redogöra för vilka åtgärder som vidtagits eller kommer att vidtas för att processen för tillståndsgivning ska kunna slutföras så fort som möjligt. Gruppen får begära att den behöriga myndigheten regelbundet rapporterar om vilka framsteg som har gjorts i detta avseende.

3. Alla giltiga studier som genomförts och tillstånd eller godkännanden som utfärdats för ett visst projekt av gemensamt intresse ska, innan processen för tillståndsgivning inleds i enlighet med denna artikel, beaktas av de behöriga myndigheterna i processen, utan krav på nya studier, tillstånd eller godkännanden.

4. Om en sträckning eller en geografisk plats ska fastställas i en medlemsstat endast med tanke på ett planerat projekt, också vid planeringen av specifika korridorer för nätinfrastukturer, och detta inte kan göras som ett led i den process som leder fram till det övergripande beslutet, ska beslutet om fastställande fattas inom en separat tidsfrist på sex månader, med början från och med den dag då den projektansvarige inlämnat de slutliga och fullständiga ansökningshandlingarna.

I det fallet ska den förlängning som avses i punkt 2 förkortas till sex månader, också för det förfarande som avses i denna punkt.

5. Föransökningsförfarandet ska innefatta följande steg:

a) Efter det att anmälan godtagits i enlighet med punkt 1 a ska den behöriga myndigheten fastställa, på grundval av den checklista som avses i punkt 1 e i bilaga VI, i nära samarbete med övriga berörda myndigheter och i förekommande fall utgående från ett förslag från den projektansvarige, hur omfattande rapporter och dokument och hur detaljerad information den projektansvarige ska skicka in i sin ansökan om ett övergripande beslut.

b) Den behöriga myndigheten ska i nära samarbete med den projektansvarige och andra berörda myndigheter, och med beaktande av resultaten av den verksamhet som bedrivits enligt led a, utarbeta ett detaljerat schema för processen för tillståndsgivning i enlighet med riktlinjerna i punkt 2 i bilaga VI.

För gränsöverskridande projekt som berör två eller flera medlemsstater ska de berörda medlemsstaternas behöriga myndigheter utarbeta ett gemensamt schema i vilket de strävar efter att sammanjämka sina tidtabeller.

c) Vid mottagandet av utkastet till ansökan ska den behöriga myndigheten vid behov, på sina egna vägnar eller på andra berörda myndigheters vägnar, begära att den projektansvarige lämnar in sådan begärd information som avses i led a, men som saknas. Senast tre månader efter det att den information som saknades har lämnats in ska den behöriga myndigheten skriftligen godta ansökan för behandling. En begäran om ytterligare information får endast framställas om det motiveras av nya omständigheter.

6. Den projektansvarige ska säkerställa att ansökan är fullständig och tillfredsställande, och ska begära ett yttrande om detta från den behöriga myndigheten så tidigt som möjligt under föransökningsförfarandet. Den projektansvarige ska samarbeta fullt ut med den behöriga myndigheten för att hålla tidsfristerna och följa det gemensamma schema som avses i punkt 5 b.

7. De behöriga myndigheterna ska säkerställa att eventuella lagändringar som införs under processen för tillståndsgivning inte påverkar längden för ett förfarande för tillståndsgivning som inleds innan ändringarna träder i kraft.

8. De tidsfrister som fastställs i denna artikel ska inte påverka skyldigheter som följer av internationell lagstiftning eller unionslagstiftningen och inte heller förfaranden för överklaganden av förvaltningsbeslut och rättslig prövning av en domstol.

KAPITEL IV

SEKTORSÖVERGRIPANDE INFRASTRUKTURPLANERING

Artikel 11

Kostnads-nyttoanalyser som omfattar hela energisystemet

1. Senast den [16 november 2022] ska det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystem (Entso) för el och Entso för gas offentliggöra och förse medlemsstaterna, kommissionen och byrån med uppgifter om sina respektive metoder – bland annat i fråga om nät- och

marknadsmodeller – för en harmoniserad kostnads-nyttoanalys på unionsnivå som omfattar hela energisystemet och avser projekt av gemensamt intresse som omfattas av de kategorier som fastställs i punkterna 1 a, b, c och e och punkt 3 i bilaga II.

Metoderna ska användas för varje efterföljande unionsomfattande tioårig nätutvecklingsplan som tas fram av Entso för el eller Entso för gas enligt artikel 8 i förordning (EG) nr 715/2009 och artikel 30 i förordning (EU) 2019/943. Dessa metoder ska utarbetas i enlighet med de principer som anges i bilaga V och överensstämma med de regler och indikatorer som fastställs i bilaga IV.

Innan Entso för el och Entso för gas lämnar in sina respektive metoder ska de genomföra ett omfattande samråd med åtminstone de organisationer som företräder alla berörda intressenter, inbegripet enheten för unionens systemansvariga för distributionssystem (nedan kallad *EU DSO-enheten*), alla berörda intressenter i vätgassektorn och, om så anses lämpligt, de nationella tillsynsmyndigheterna och andra nationella myndigheter.

2. Byrån ska inom tre månader från mottagandet av metoderna, tillsammans med de synpunkter som mottagits under samrådsprocessen och en rapport om hur de har beaktats, avge ett yttrande till Entso för el, Entso för gas, medlemsstaterna och kommissionen och offentliggöra det på byråns webbplats.

3. Entso för el och Entso för gas ska uppdatera metoderna med vederbörligt beaktande av byråns yttrande som avses i punkt 2 och överlämna dem till kommissionen för yttrande.

4. Inom tre månader från mottagandet av de uppdaterade metoderna ska kommissionen lämna sitt yttrande till Entso för el och Entso för gas.

5. Senast tre månader efter det att Entso för el och Entso för gas har mottagit det yttrande från kommissionen som avses i punkt 4 ska de anpassa sina respektive metoder, varvid vederbörlig hänsyn ska tas till kommissionens yttrande, och lämna in dem till kommissionen för godkännande.

6. Om ändringarna av metoderna anses vara av mindre betydelse och inte påverkar definitionen av nytta, kostnader och andra relevanta kostnads-nyttoparametrar, enligt definitionen i den senaste metod för kostnads-nyttoanalys för hela energisystemet som godkänts av kommissionen, ska Entso för el och Entso för gas anpassa sina respektive metoder med vederbörligt beaktande av byråns yttrande i enlighet med punkt 2, och lämna in dem för byråns godkännande.

7. Samtidigt ska Entso för el och Entso för gas lämna in ett dokument till kommissionen med en motivering av skälen till de föreslagna uppdateringarna och varför dessa uppdateringar anses vara av mindre betydelse. Om kommissionen anser att dessa uppdateringar inte är av mindre betydelse ska den genom en skriftlig begäran be Entso för el och Entso för gas att lämna in metoderna till kommissionen. I sådana fall ska den process som beskrivs i punkterna 2–5 tillämpas.

8. Senast två veckor efter byråns eller kommissionens godkännande i enlighet med punkterna 5 och 6 ska Entso för el och Entso för gas offentliggöra uppgifter om sina respektive metoder på sina webbplatser. De ska offentliggöra motsvarande indata samt andra relevanta uppgifter om nät, lastflöde och marknaden på ett tillräckligt exakt sätt i enlighet med nationell lagstiftning och tillämpliga konfidentialitetsavtal.

9. Metoderna ska uppdateras och förbättras regelbundet i enlighet med det förfarande som beskrivs i punkterna 1–6. Byrån får, på eget initiativ eller på vederbörligt motiverad begäran från nationella tillsynsmyndigheter eller intressenter och efter formella samråd med de organisationer som företräder alla berörda intressenter och med kommissionen, begära sådana uppdateringar och förbättringar under förutsättning att det vederbörligen motiveras och rimliga tidsfrister fastställs. Byrån ska offentliggöra begärandena från nationella tillsynsmyndigheter eller intressenter och alla relevanta dokument som inte är kommersiellt känsliga och som föranlett byrån att begära en uppdatering eller en förbättring.

10. Byrån ska vart tredje år fastställa och offentliggöra en uppsättning indikatorer och motsvarande referensvärden för jämförelse av investeringskostnader per enhet för jämförbara projekt inom de infrastrukturkategorier som anges i punkterna 1 och 3 i bilaga II. Dessa referensvärden får användas av Entso för el och Entso för gas för de kostnads-nyttanalyser som utförs för efterföljande unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplaner. Den första uppsättningen med sådana indikatorer ska offentliggöras senast den [1 november 2022].

11. Senast den [31 december 2023] ska Entso för el och Entso för gas tillsammans tillhandahålla kommissionen och byrån en konsekvent och sammanlänkad modell för energimarknaden och energinätet, inklusive infrastruktur för överföring av el, gas och vätgas samt lagrings-, LNG- och elektrolysanläggningar, som omfattar de prioriterade korridorer och områden för energiinfrastruktur som utarbetats i enlighet med de principer som anges i bilaga V.

12. Den konsekventa och sammanlänkade modell som avses i punkt 11 ska åtminstone omfatta kopplingarna mellan sektorerna, i alla skeden av infrastrukturplaneringen, och särskilt scenarier, identifiering av luckor i infrastrukturen, särskilt när det gäller gränsöverskridande kapacitet, och projektbedömning.

13. Efter det att kommissionen godkänt den konsekventa och sammanlänkade modell som avses i punkt 11 i enlighet med det förfarandet som fastställs i punkterna 1–6 ska den ingå i de metoder som avses i punkt 1.

Artikel 12

Scenarier för tioåriga nätutvecklingsplaner

1. Senast den [31 juli 2022] ska byrån, efter att ha genomfört ett omfattande samrådsförfarande med deltagande av kommissionen och åtminstone de organisationer som företräder alla berörda intressenter, däribland Entso för el, Entso för gas, EU DSO-enheten och relevanta intressenter inom vätgassektorn, offentliggöra riktlinjer för de gemensamma scenarier som ska utarbetas av Entso för el och Entso för gas. Dessa riktlinjer ska vid behov uppdateras regelbundet.

Riktlinjerna ska inbegripa principen om att sätta energieffektivitet främst och säkerställa att de underliggande scenarierna från Entso för el och Entso för gas helt överensstämmer med Europeiska unionens senaste mål för minskade koldioxidutsläpp på medellång och lång sikt, och de senaste tillgängliga scenarierna från kommissionen.

2. Entso för el och Entso för gas ska följa byråns riktlinjer när de utarbetar de gemensamma scenarier som ska användas för de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna.

3. Entso för el och Entso för gas ska anmoda de organisationer som företräder alla relevanta intressenter, inbegripet EU DSO-enheten och alla relevanta intressenter inom vätgassektorn, att medverka i processen för att utarbeta scenarier.

4. Entso för el och Entso för gas ska offentliggöra och lämna in utkastet till rapport om gemensamma scenarier till byrån och kommissionen för yttrande.

5. Byrån ska inom tre månader från mottagandet av rapporten om utkast till gemensamma scenarier, tillsammans med de synpunkter som mottagits under samrådsprocessen och en rapport om hur de har beaktats, avge sitt yttrande till Entso för el, Entso för gas och kommissionen.

6. Kommissionen ska, med vederbörligt beaktande av det yttrande från byrån som avses i punkt 5, lämna sitt yttrande till Entso för el och Entso för gas.

7. Entso för el och Entso för gas ska anpassa sin rapport om gemensamma scenarier med vederbörligt beaktande av byråns yttrande, i enlighet med kommissionens yttrande och överlämna den uppdaterade rapporten till kommissionen för godkännande.

8. Senast två veckor efter kommissionens godkännande av rapporten om gemensamma scenarier i enlighet med punkt 7 ska Entso för el och Entso för gas offentliggöra sin rapport om gemensamma scenarier på sina webbplatser. De ska offentliggöra motsvarande indata och utdata i tillräckligt exakt form, med vederbörligt beaktande av nationell lagstiftning och relevanta konfidentialitetsavtal.

Artikel 13

Identifiering av luckor i infrastrukturen

1. Vartannat år ska Entso för el och Entso för gas offentliggöra och till kommissionen och byrån överlämna de rapporter om luckor i infrastrukturen som utarbetats inom ramen för de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna.

Vid bedömningen av luckorna i infrastrukturen ska Entso för el och Entso för gas tillämpa principen om att sätta energieffektivitet främst och överväga att prioritera alla relevanta lösningar för att åtgärda de konstaterade luckorna utan att infrastrukturen berörs.

Innan Entso för el och Entso för gas lämnar in sina respektive rapporter ska de genomföra ett omfattande samråd med alla relevanta intressenter, inbegripet EU DSO-enheten, alla relevanta intressenter inom vätgassektorn och alla företrädare för medlemsstater som berörs av de prioriterade korridorer som definieras i bilaga I.

2. Entso för el och Entso för gas ska lämna in sitt respektive utkast till rapport om luckor i infrastrukturen till byrån och kommissionen för yttrande.

3. Byrån ska inom tre månader från mottagandet av rapporten om luckor i infrastrukturen, tillsammans med de synpunkter som mottagits under samrådsprocessen och en rapport om hur de har beaktats, avge sitt yttrande till Entso för el eller Entso för gas och till kommissionen.

4. Kommissionen ska, med beaktande av det yttrande från byrån som avses i punkt 3, utarbeta och överlämna sitt yttrande till Entso för el eller Entso för gas.

5. Entso för el och Entso för gas ska anpassa sina rapporter om luckor i infrastrukturen med vederbörligt beaktande av byråns yttrande, och i enlighet med kommissionens yttrande innan de slutliga rapporterna om brister i infrastrukturen offentliggörs.

KAPITEL V

HAVSBASERADE NÄT FÖR INTEGRERING AV FÖRNYBAR ENERGI

Artikel 14

Planering av havsbaserade nät

1. Senast den [31 juli 2022] ska medlemsstaterna, med stöd av kommissionen, inom sina särskilda prioriterade nätkorridorer till havs, som anges i punkt 2 i bilaga I, och med beaktande av särdragen och utvecklingen i varje region, gemensamt fastställa och enas om att samarbeta om den mängd havsbaserad förnybar energiproduktion som ska byggas ut i varje havsområde fram till 2050, med mellanliggande mål för 2030 och 2040, mot bakgrund av sina nationella energi- och klimatplaner,

potentialen för havsbaserad förnybar energi i varje havsområde, miljöskydd, klimatanpassning och annan användning av havet samt unionens mål för minskade koldioxidutsläpp. Detta avtal ska ingås skriftligen för varje havsområde som är knutet till unionens territorium.

2. Senast den [31 juli 2023] ska Entso för el, med deltagande av de relevanta systemansvariga för överföringssystemen, de nationella tillsynsmyndigheterna och kommissionen och i enlighet med det avtal som avses i punkt 1, utarbeta och offentliggöra utvecklingsplaner för integrerade havsbaserade nät, i linje med målen för 2050, och mellanliggande mål för 2030 och 2040 för varje havsområde i enlighet med de havsbaserade prioriterade nätkorridorer som avses i bilaga I, med beaktande av miljöskydd och annan användning av havet. Utvecklingsplanerna för de integrerade havsbaserade näten ska därefter uppdateras vart tredje år.

3. Utvecklingsplanerna för de integrerade havsbaserade näten ska vara kompatibel med de senaste unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna för att säkerställa en samstämmig utveckling av planeringen av landbaserade och havsbaserade nät.

4. Entso för el ska lämna utkastet till utvecklingsplanerna för de integrerade havsbaserade näten till kommissionen för yttrande.

5. Entso för el ska anpassa utvecklingsplanerna för de integrerade havsbaserade näten med vederbörligt beaktande av kommissionens yttrande innan slutrapporterna offentliggörs, och lämna in dem till de relevanta havsbaserade prioriterade nätkorridorer som anges i bilaga I.

6. För att säkerställa en snabb utveckling av havsbaserade nät för förnybar energi ska kommissionen, om Entso för el inte i tid utarbetar de utvecklingsplaner för integrerade havsbaserade nät som avses i punkt 2, på grundval av expertutlåtanden och för ett visst havsområde utarbeta en utvecklingsplan för integrerade havsbaserade nät i varje prioriterad havsbaserad nätkorridor som anges i bilaga I.

Artikel 15

Gränsöverskridande kostnadsdelning för havsbaserade nät för förnybar energi

1. Kommissionen ska genom genomförandeakter utarbeta principer för en särskild kostnads-nytto- och kostnadsdelningsmetod för införandet av den utvecklingsplan för integrerade havsbaserade nät som avses i artikel 14.2, i enlighet med det avtal som avses i artikel 14.1, som en del av de riktlinjer som avses i artikel 16.10. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 21.2.

2. Inom 12 månader från offentliggörandet av de principer som avses i punkt 1 ska Entso för el, med deltagande av de relevanta systemansvariga för överföringssystemen, de nationella tillsynsmyndigheterna och kommissionen, presentera resultaten av tillämpningen av kostnads-nytto- och kostnadsdelningsmetoden för de prioriterade havsbaserade nätkorridorerna.

3. Inom sex månader från den presentation av resultaten som avses i punkt 2 ska de berörda medlemsstaterna uppdatera det skriftliga avtal som avses i artikel 14.1, inklusive den gemensamma definitionen av den mängd havsbaserad förnybar energiproduktion som ska byggas ut inom varje havsområde fram till 2050, med mellanliggande mål för 2030 och 2040 och den relevanta överenskommelsen om samarbete för att uppnå dessa mängder.

4. Inom sex månader från de uppdaterade skriftliga avtal som avses i punkt 3 ska Entso för el för varje havsområde uppdatera utvecklingsplanerna för de integrerade havsbaserade näten genom att följa det förfarande som anges i artikel 14.2–14.5. Det förfarande som beskrivs i artikel 14.6 ska tillämpas.

KAPITEL VI

REGELVERK

Artikel 16

Möjliggörande av investeringar med gränsöverskridande verkningar

1. De faktiska investeringskostnaderna, exklusive underhållskostnaderna, för ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i punkterna 1 a, b, c och e i bilaga II, och för projekt av gemensamt intresse som omfattas av den kategori som fastställs i punkt 3 i bilaga II, om de omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet, ska bäras av de relevanta systemansvariga för överföringssystemen eller av de projektansvariga för infrastrukturen för överföring i de medlemsstater där projektet tillför en positiv nettoeffekt, och ska finansieras av nätanvändarna genom tariffer för nättillträde i dessa medlemsstater, till den del de inte täcks genom kapacitetsavgifter eller andra avgifter.

2. Bestämmelserna i denna artikel ska tillämpas på ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i punkterna 1 a, b, c och e i bilaga II om minst en projektansvarig begär hos de relevanta nationella myndigheterna att de ska tillämpas på projektets kostnader. De ska tillämpas på ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av den kategori som fastställs i punkt 3 i bilaga II, i tillämpliga fall, endast om det redan gjorts en bedömning av efterfrågan på marknaden och det då har framgått att det inte kan förväntas att de faktiska investeringskostnaderna kan täckas genom tarifferna.

Projekt som omfattas av den kategori som anges i punkterna 1 e och 2 i bilaga II kan omfattas av bestämmelserna i denna artikel om minst en projektansvarig begär hos de relevanta nationella myndigheterna att den ska tillämpas.

Om ett projekt har flera projektansvariga ska de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna utan dröjsmål begära att alla projektansvariga lämnar in investeringsförfrågan gemensamt i enlighet med punkt 3.

3. De projektansvariga för ett projekt av gemensamt intresse på vilket punkt 1 är tillämpligt ska regelbundet, minst en gång om året och till dess att projektet tas i drift, informera samtliga relevanta nationella tillsynsmyndigheter om hur projektet fortskrider och om vilka kostnader och verkningar det konstaterats medföra.

Så snart ett sådant projekt av gemensamt intresse har nått tillräcklig mognad och beräknas vara redo att inleda uppförandefasen inom de närmaste 36 månaderna ska de projektansvariga, efter samråd med de systemansvariga för överföringssystemen i de medlemsstater som får en betydande positiv nettoeffekt av projektet, lämna in en investeringsförfrågan. I investeringsförfrågan ska det ingå en begäran om gränsöverskridande kostnadsfördelning och den ska lämnas in till alla de relevanta nationella tillsynsmyndigheter som berörs, tillsammans med följande:

- a) En uppdaterad projektspecifik kostnads-nyttoanalys som är förenlig med den metod som utarbetats i enlighet med artikel 11, och med beaktande av nyttan utanför gränserna för de medlemsstater på vars territorium projektet är beläget, genom att använda samma scenario

som användes i urvalsprocessen för utarbetandet av den unionsförteckning där projektet av gemensamt intresse finns förtecknat.

b) En affärsplan med en analys av projektets ekonomiska bärkraft, inklusive uppgifter om den finansieringslösning som valts, och, för ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorin i punkt 3 i bilaga II, resultaten av marknadstester.

c) Om de projektansvariga är överens om detta: ett underbyggt förslag till gränsöverskridande kostnadsfördelning.

Om ett projekt drivs av flera projektansvariga, ska de lämna in sin investeringsförfrågan gemensamt.

De nationella tillsynsmyndigheterna ska efter mottagandet utan dröjsmål översända en kopia av varje investeringsförfrågan till byrån för informationsändamål.

De nationella tillsynsmyndigheterna och byrån ska behandla kommersiellt känslig information konfidentiellt.

4. Senast sex månader efter det att den sista investeringsförfrågan mottagits av de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna ska de nationella tillsynsmyndigheterna, efter samråd med de projektansvariga, fatta samordnade beslut om fördelningen av de investeringskostnader som ska bäras av varje systemansvarig i projektet samt om kostnadernas inkludering i tarifferna. De nationella tillsynsmyndigheterna ska inkludera alla faktiska investeringskostnader i tariffen i linje med fördelningen av investeringskostnader som ska bäras av varje systemansvarig för projektet. De nationella tillsynsmyndigheterna ska därefter, när så är lämpligt, bedöma om eventuella frågor om överkomlighet kan uppstå på grund av att investeringskostnaderna har inkluderats i tarifferna.

Vid fördelning av kostnader ska de nationella tillsynsmyndigheterna ta hänsyn till faktiska eller förväntade

- a) kapacitetsavgifter eller andra avgifter,
- b) intäkter som härrör från den kompensationsmekanism mellan systemansvariga för överföringssystem som inrättats i enlighet med artikel 49 i förordning (EU) 2019/943.

Vid gränsöverskridande kostnadsfördelning ska hänsyn tas till projektens ekonomiska, sociala och miljömässiga kostnader och nytta i de berörda medlemsstaterna och behovet av att säkerställa en stabil finansieringsram för utvecklingen av projekt av gemensamt intresse samtidigt som behovet av finansiellt stöd minimeras.

Vid gränsöverskridande kostnadsfördelning ska de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna, i samråd med de berörda systemansvariga för överföringssystemen, sträva efter att nå fram till en ömsesidig överenskommelse som ska bygga på bland annat, men inte enbart, den information som anges i punkt 3 a och b. Deras bedömning ska baseras på samma scenario som användes i urvalsprocessen för utarbetandet av den unionsförteckning där projektet av gemensamt intresse finns förtecknat.

Om ett projekt av gemensamt intresse begränsar negativa externa effekter, såsom transitflöden, och det projektet av gemensamt intresse genomförs i den medlemsstat där den negativa externa effekten har sitt ursprung, ska denna begränsning inte anses som en gränsöverskridande fördel och ska därför inte ligga till grund för fördelning av kostnader till de systemansvariga för överföringssystem i de medlemsstater som påverkas av dessa negativa externa effekter.

5. När de nationella tillsynsmyndigheterna fastställer eller godkänner tariffen i enlighet med artikel 59.1 a i direktiv (EU) 2019/944 och artikel 41.1 a i direktiv 2009/73/EG, ska de, utgående från den gränsöverskridande kostnadsfördelning som avses i punkt 4 i den här artikeln, beakta de faktiska kostnader som uppstått för en systemansvarig för ett överföringssystem eller en annan projektansvarig

till följd av investeringar, i den mån dessa kostnader motsvarar kostnaderna för en effektiv och strukturellt jämförbar systemansvarig.

De nationella tillsynsmyndigheterna ska utan dröjsmål meddela byrån sitt beslut om kostnadsfördelning och samtidigt lämna all relevant information om beslutet. Beslutet om kostnadsfördelning ska särskilt innehålla en detaljerad motivering till kostnadsfördelningen mellan medlemsstaterna, inbegripet följande:

- a) En utvärdering av de identifierade konsekvenserna för var och en av de berörda medlemsstaterna, inbegripet de som rör nättariffer.
- b) En utvärdering av den affärsplan som avses i punkt 3 b.
- c) Projektets positiva regionala eller unionsomfattande externa effekter, t.ex. försörjningstrygghet, systemflexibilitet, solidaritet eller innovation.
- d) Resultatet av samrådet med de berörda projektansvariga.

Beslutet om kostnadsfördelning ska offentliggöras.

6. Om de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna inte har nått en överenskommelse om investeringsförfrågan senast sex månader efter det att denna mottagits av den sista av de berörda relevanta nationella tillsynsmyndigheterna, ska de utan dröjsmål informera byrån.

I detta fall, eller efter en begäran från minst en av de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna, ska beslutet om den investeringsförfrågan med gränsöverskridande kostnadsfördelning som avses i punkt 3, samt om nödvändigheten att de totala investeringskostnaderna, så som de fördelats över gränserna, återspeglas i tarifferna, fattas av byrån senast tre månader efter det att byrån har övertagit ärendet.

Innan ett sådant beslut fattas ska byrån samråda med de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna och med de projektansvariga. Den tremånadersperiod som avses i andra stycket får förlängas med två månader om byrån begär in ytterligare information. Den förlängda tidsfristen ska börja löpa dagen efter det att den fullständiga informationen inkommit.

Byråns bedömning ska baseras på samma scenario som användes i urvalsprocessen för utarbetandet av den unionsförteckning där projektet av gemensamt intresse finns förtecknat.

Byrån ska överlåta till de relevanta nationella myndigheterna vid tidpunkten för genomförandet av beslutet att i enlighet med nationell lagstiftning fastställa det sätt på vilket investeringskostnaderna, i enlighet med den föreskrivna gränsöverskridande kostnadsfördelningen, innefattas i tarifferna.

Beslutet om investeringsförfrågan, inklusive gränsöverskridande kostnadsfördelning, ska offentliggöras. Artiklarna 25.3, 28 och 29 i förordning (EU) 2019/942 ska tillämpas.

7. Byrån ska utan dröjsmål förse kommissionen med en kopia av samtliga beslut om kostnadsfördelning tillsammans med all relevant information om vart och ett av besluten. Informationen får lämnas i aggregerad form. Kommissionen ska behandla kommersiellt känslig information konfidentiellt.

8. Beslut om kostnadsfördelning ska inte påverka rätten för systemansvariga för överföringssystem att tillämpa, och för nationella tillsynsmyndigheter att godkänna, avgifter för nättillträde i enlighet med artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944, artikel 32 i direktiv 2009/73/EG, artikel 18.1 och 18.3–18.6 i förordning (EU) 2019/943 och artikel 13 i förordning (EG) nr 715/2009.

9. Denna artikel ska inte tillämpas på projekt av gemensamt intresse som har mottagit ett undantag

- a) från artiklarna 32, 33, 34, 41.6, 41.8 och 41.10 i direktiv 2009/73/EG, i enlighet med artikel 36 i det direktivet,

- b) från artikel 19.2 och 19.3 i förordning (EU) 2019/943 eller artiklarna 6, 59.7 och 60.1 i direktiv (EU) 2019/944 i enlighet med artikel 63 i förordning (EU) 2019/943,
- c) från regler om åtskillnad eller tredjepartstillträde i enlighet med artikel 64 i förordning (EU) 2019/943 och artikel 66 i direktiv (EU) 2019/944, eller
- d) i enlighet med artikel 17 i förordning (EG) nr 714/2009.

10. Senast den [31 december 2022] ska kommissionen anta genomförandeakter med bindande riktlinjer för att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna artikel och för gränsöverskridande kostnadsdelning för havsbaserade nät för förnybar energi som avses i artikel 15.1. Riktlinjerna ska också ta upp den särskilda situationen för havsbaserade nät för förnybar energi som ingår i projekt av gemensamt intresse genom att inkludera principer för hur deras gränsöverskridande kostnadsfördelning ska samordnas med de finansieringstekniska, marknadstekniska och politiska arrangemangen för havsbaserade produktionsanläggningar i anslutning till dessa. När kommissionen antar eller ändrar riktlinjer, ska den samråda med Acer, Entso för el och Entso för gas och andra intressenter när detta är relevant. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 21.2.

Artikel 17

Incitament

1. Om en projektansvarig löper högre risker vid utveckling, uppförande, drift eller underhåll av ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet, jämfört med risker som normalt uppstår vid ett jämförbart infrastrukturprojekt, ska medlemsstaterna och de nationella tillsynsmyndigheterna säkerställa att lämpliga incitament ges till det projektet i enlighet med artikel 58 f i direktiv (EU) 2019/944, artikel 41.8 i direktiv 2009/73/EG, artikel 18.1 och 18.3–18.6 i förordning (EU) 2019/943 och artikel 13 i förordning (EG) nr 715/2009.

Första stycket ska inte tillämpas på projekt av gemensamt intresse som har mottagit ett undantag

- a) från artiklarna 32, 33, 34, 41.6, 41.8 och 41.10 i direktiv 2009/73/EG, i enlighet med artikel 36 i det direktivet,
- b) från artikel 19.2 och 19.3 i förordning (EU) 2019/943 eller artiklarna 6, 59.7 och 60.1 i direktiv (EU) 2019/944 i enlighet med artikel 63 i förordning (EU) 2019/943,
- c) i enlighet med artikel 36 i direktiv 2009/73/EG,
- d) i enlighet med artikel 17 i förordning (EG) nr 714/2009.

2. De nationella tillsynsmyndigheterna ska i sina beslut att bevilja de incitament som avses i punkt 1 beakta resultaten av kostnads-nyttoanalysen på grundval av den metod som utarbetats enligt artikel 11, särskilt de positiva regionala eller unionsomfattande externa effekter som projektet genererar. De nationella tillsynsmyndigheterna ska vidare analysera de specifika riskerna för de projektansvariga, de åtgärder som vidtagits för att begränsa riskerna samt frågan om huruvida projektets riskprofil är motiverad med tanke på de positiva nettoeffekter det ger jämfört med ett alternativ med lägre risk. Risker som berättigar till incitament ska särskilt ha anknytning till ny överföringsteknik, både landbaserad och havsbaserad, otillräcklig kostnadstäckning samt risker under utvecklingen.

3. Beslutet ska beakta riskens särskilda karaktär och får innefatta beviljande av incitament som avser bland annat följande:

- a) Reglerna för förhandsinvesteringar.
- b) Reglerna för erkännande av de faktiska kostnader som uppstått innan projektet tas i drift.

- c) Reglerna för medgivande av extra avkastning på det kapital som investerats i projektet.
- d) Alla andra åtgärder som anses nödvändiga och lämpliga.
4. Senast den [31 juli 2022] ska varje nationell tillsynsmyndighet lämna in till byrån uppgifter om sin metod och de kriterier som har använts för att utvärdera investeringar i energiinfrastrukturprojekt och de högre risker dessa medför, uppdaterad mot bakgrund av den senaste utvecklingen i fråga om lagstiftning, politik, teknik och marknad. Sådana metoder och kriterier ska också uttryckligen ta upp de särskilda risker som uppkommer för havsbaserade nät för förnybar energi som avses i punkt 1 e i bilaga II, och för projekt som, även om de har låga kapitalutgifter, medför betydande driftsutgifter.
5. Senast den [31 december 2022] ska byrån, med vederbörligt beaktande av den information den mottagit enligt punkt 4 i denna artikel, i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) 2019/942 underlätta utbytet av god praxis och lägga fram rekommendationer för
- a) de incitament som avses i punkt 1, på grundval av en jämförelse av bästa praxis från nationella tillsynsmyndigheter,
 - b) en gemensam metod för att utvärdera de högre risker som investeringar i energiinfrastrukturprojekt medför.
6. Senast den [31 mars 2023] ska varje nationell tillsynsmyndighet offentliggöra sina metoder och de kriterier som har använts för att utvärdera investeringar i energiinfrastrukturprojekt och de högre risker dessa medför.
7. När de åtgärder som avses i punkterna 5 och 6 inte är tillräckliga för att säkerställa att projekt av gemensamt intresse genomförs i rätt tid får kommissionen utfärda riktlinjer för de incitament som anges i denna artikel.

KAPITEL VII

FINANSIERING

Artikel 18

Projekts berättigande till finansiellt stöd från unionen enligt förordning (EU) ... [om Fonden för ett sammanlänkat Europa. enligt förslag i COM(2018) 438]

1. Projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i bilaga II ska vara berättigade till finansiellt stöd från unionen i form av bidrag för studier och finansieringsinstrument.
2. Projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i punkterna 1 a, b, c och e och punkt 3 i bilaga II, med undantag för pumpkraftverksprojekt för ellagring, är även berättigade till finansiellt stöd från unionen i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten om de uppfyller samtliga följande kriterier:
 - a) Den projektspecifika kostnads-nyttoanalysen enligt artikel 16.3 a visar att det finns betydande positiva externa effekter, exempelvis försörjningstrygghet, systemflexibilitet, solidaritet eller innovation.
 - b) Projektet har blivit föremål för ett beslut om gränsöverskridande kostnadsfördelning i enlighet med artikel 16 eller, i fråga om projekt av gemensamt intresse som omfattas av den kategori som fastställs i punkt 3 i bilaga II men inte omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet, och därför inte blir föremål för något beslut om gränsöverskridande kostnadsfördelning, projektet syftar till att tillhandahålla

gränsöverskridande tjänster, åstadkomma teknisk innovation och säkerställa säkerheten vid gränsöverskridande nät drift.

c) Projektet är inte kommersiellt bärkraftigt enligt affärsplanen och andra bedömningar som gjorts, särskilt av potentiella investerare eller långivare eller den nationella tillsynsmyndigheten. Vid bedömningen av projektets kommersiella bärkraft ska hänsyn tas till det beslut om incitament och dess motivering som avses i artikel 17.2.

3. Projekt av gemensamt intresse som genomförs i enlighet med det förfarande som avses i artikel 5.7 d ska även vara berättigade till finansiellt stöd från unionen i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten om de uppfyller kriterierna i punkt 2 i den här artikeln.

4. Projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i punkterna 1 d, 2 och 5 i bilaga II ska även vara berättigade till finansiellt stöd från unionen i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten, om de berörda projektansvariga kan påvisa betydande positiva externa effekter, t.ex. försörjningstrygghet, systemflexibilitet, solidaritet eller innovation som projekten genererar och tillhandahåller klara bevis på att de saknar kommersiell bärkraft, i enlighet med den kostnadsnyttoanalys, den affärsplan och de andra bedömningar som gjorts, särskilt av potentiella investerare eller långivare eller, i förekommande fall, en nationell tillsynsmyndighet.

5. Projekt av ömsesidigt intresse ska likställas med projekt av gemensamt intresse och vara berättigade till finansiellt stöd från unionen. Endast investeringar som är belägna på unionens territorium och som ingår i projektet av ömsesidigt intresse ska vara berättigade till finansiellt stöd från unionen i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten om de uppfyller de kriterier som fastställs i punkt 2 och om det beslut om gränsöverskridande kostnadsfördelning som avses i punkt 2 b fördelar en betydande andel av de gränsöverskridande kostnaderna till var och en av minst två medlemsstater.

Artikel 19

Riktlinjer avseende kriterierna för beviljande av finansiellt stöd från unionen

De specifika kriterier som fastställs i artikel 4.3 och de parametrar som fastställs i artikel 4.5 ska tillämpas vid fastställandet av kriterierna för beviljande av finansiellt stöd från unionen i förordning (EU) ... [om fonden för ett sammanlänkat Europa, enligt förslag i COM(2018) 438].

KAPITEL VIII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 20

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 3 ska ges till kommissionen för en period på sju år från och med den [1 januari 2022]. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på sju år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte

Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 3 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artikel 3 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 21

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 22

Övervakning och utvärdering

Kommissionen ska senast den 31 december 2027 offentliggöra en rapport om genomförandet av projekt av gemensamt intresse och lägga fram den för Europaparlamentet och rådet. Denna rapport ska innehålla en utvärdering av följande:

a) Framstegen i fråga om planering, utveckling, uppförande och idrifttagning av projekt av gemensamt intresse som har valts ut enligt artikel 3, samt eventuella förseningar och andra svårigheter som uppstått.

b) De medel som unionen anslagit och utbetalat för projekt av gemensamt intresse, i förhållande till totalvärdet av finansierade projekt av gemensamt intresse.

c) Framstegen i fråga om integrering av förnybara energikällor och minskade utsläpp av växthusgaser genom planering, utveckling, uppförande och idrifttagande av projekt av gemensamt intresse som valts ut i enlighet med artikel 3.

d) Framstegen i fråga om planering, utveckling, uppförande och idrifttagning av havsbaserade nät för förnybar energi och den utbyggnad av havsbaserad förnybar energi som därmed möjliggjorts.

e) Beträffande el- och vätgassektorerna, hur graden av sammanlänkning mellan medlemsstaterna utvecklats och hur detta har slagit igenom på energipriserna, samt antalet avbrott som konstaterats i nätsystemen, orsakerna till dem och kostnaderna för dem.

f) Processen för tillståndsgivning och allmänhetens medverkan, särskilt följande:

- i) Den genomsnittliga och maximala längden på processen för tillståndsgivning för projekt av gemensamt intresse, inklusive längden på varje fas av föransökningsförfarandet, jämfört med tidsgränserna för de ursprungliga viktigare delmål som avses i artikel 10.5.
- ii) Motståndet mot projekt av gemensamt intresse, särskilt antalet skriftliga invändningar under det offentliga samrådsförfarandet och antalet rättsliga överklaganden.
- iii) En översikt av god och innovativ praxis med avseende på intressenters medverkan och begränsande av miljökonsekvenserna under processerna för tillståndsgivning och i samband med projektets genomförande, inklusive klimatanpassning.
- iv) I vilken utsträckning de scheman som föreskrivs i artikel 8.3 är ändamålsenliga för att de tidsfrister som fastställs i enlighet med artikel 10 ska kunna hållas.

g) Reglering, särskilt följande:

- i) Antalet projekt av gemensamt intresse som har blivit föremål för beslut om gränsöverskridande kostnadsfördelning enligt artikel 16.
- ii) Antalet och vilken typ av projekt av gemensamt intresse som har fått särskilda incitament enligt artikel 17.

h) Hur ändamålsenlig denna förordning är när det gäller att bidra till klimat- och energimålen för 2030 och, på längre sikt, till att uppnå av klimatneutralitet senast 2050.

Artikel 23

Information och offentlighet

Kommissionen ska inrätta och upprätthålla en öppenhetsplattform som är lätt tillgänglig för allmänheten via internet. Plattformen ska regelbundet uppdateras med information från de rapporter som avses i artikel 5.1 och den webbplats som avses i artikel 9.7. Plattformen ska innehålla följande information:

- a) Allmän, uppdaterad information, bland annat geografiska uppgifter, för varje projekt av gemensamt intresse.
- b) Den genomförandeplan som fastställs i enlighet med artikel 5.1 för varje projekt av gemensamt intresse, presenterad på ett sätt som gör det möjligt att när som helst bedöma hur genomförandet fortskrider.
- c) Projektens viktigaste förväntade nytta och dess kostnader, med undantag för kommersiellt känslig information.
- d) Unionsförteckningen.
- e) De belopp som unionen anslagit och betalat ut för varje projekt av gemensamt intresse.

Artikel 24

Övergångsbestämmelser

Denna förordning ska inte påverka beviljande, förlängning eller ändring av finansiellt stöd från kommissionen på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1316/2013⁴⁷.

Artikel 25

Ändring av förordning (EG) nr 715/2009

I artikel 8.10 i förordning (EG) nr 715/2009 ska första stycket ersättas med följande:

”Entso för gas ska vartannat år anta och offentliggöra en gemenskapsomfattande nätutvecklingsplan enligt punkt 3 b. Den gemenskapsomfattande nätutvecklingsplanen ska omfatta modellbeskrivningar av det integrerade nätet, inklusive vätgasnät, utarbetande av scenarier, en europeisk försörjningsprognos samt en bedömning av systemets resiliens.”.

Artikel 26

Ändring av direktiv 2009/73/EG

I artikel 41.1 i direktiv 2009/73/EG ska följande led läggas till som led v:

”v) Uppfylla de skyldigheter som anges i artiklarna 3, 5.7, 14, 15, 16 och 17 i [TEN-E-förordningen, enligt förslag i COM (2020) 824],”.

Artikel 27

Ändring av direktiv (EU) 2019/944

I artikel 59.1 i direktiv (EU) 2019/944 ska följande led läggas till som led zz:

”zz) Uppfylla de skyldigheter som anges i artiklarna 3, 5.7, 14, 15, 16 och 17 i [TEN-E-förordningen, enligt förslag i COM (2020) 824],”.

Artikel 28

Ändring av förordning (EU) 2019/943

I artikel 48 i förordning (EU) 2019/943 ska första meningen ersättas med följande:

”Den unionsomfattande nätutvecklingsplan som avses i artikel 30.1 b ska omfatta modellbeskrivningar av det integrerade nätet, inklusive utarbetande av scenarier samt en bedömning av systemets uthållighet. Den ska vara helt förenlig med den europeiska bedömning av resurstillräcklighet som utarbetas i enlighet med artikel 23.”.

Artikel 29

Ändring av förordning (EU) 2019/942

⁴⁷

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1316/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa, om ändring av förordning (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordningarna (EG) nr 680/2007 och (EU) nr 67/2010 (EUT L 348, 20.12.2013, s. 129).

Leden c och d i artikel 11 i förordning (EU) 2019/942 ska ersättas med följande:

”c) Uppfylla de skyldigheter som anges i artiklarna 5, 11.2, 11.8, 11.9, 11.10, 12, 13 och 17.5 i [TEN-E-förordningen, enligt förslag i COM (2020) 824], och i punkt 12 i bilaga III till samma förordning.

d) Fatta beslut om godkännande av mindre ändringar av metoder för kostnads-nyttoanalys enligt artikel 11.6 och om investeringsförfrågningar, inbegripet gränsöverskridande kostnadsfördelning i enlighet med artikel 16.6 i [TEN-E-förordningen, enligt förslag i COM(2020) 824].”.

Artikel 30

Upphävande

Förordning (EU) nr 347/2013 ska upphöra att gälla med verkan den [1 januari 2022]. Inga rättigheter ska följa av den föreliggande förordningen i fråga om projekt som förtecknas i bilagorna till förordning (EU) nr 347/2013.

Artikel 31

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den [1 januari 2022].

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande
[...]

På rådets vägnar
Ordförande
[...]

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1. Förslagets eller initiativets titel

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om riktlinjer för transeuropeisk energinfrastruktur och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013

1.2. Berörda politikområden

Politikområde: I. Inre marknaden, innovation och digitalisering

Verksamhet: 02. Europeiska strategiska investeringar

1.3. Typ av förslag eller initiativ

☐ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd⁴⁸

☒ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.4. Mål

1.4.1. Allmänt/allmänna mål:

Initiativets allmänna mål är att underlätta en snabb utveckling av lämplig energinfrastruktur i hela unionen och i dess grannskap för att göra det möjligt att uppnå unionens energi- och klimatmål i linje med den europeiska gröna given, särskilt målen för 2030 och 2050, inbegripet målet om klimatneutralitet, samt marknadsintegration, konkurrenskraft och försörjningstrygghet till lägsta möjliga kostnad för konsumenter och företag.

1.4.2. Specifikt/specifika mål:

Specifika mål

1. Att möjliggöra identifiering av de gränsöverskridande projekt och investeringar, inom unionen och med dess grannländer, som är nödvändiga för energiomställningen och klimatmålen.

2. Att förbättra den gränsöverskridande infrastrukturplaneringen för integrering av energisystemet och för havsbaserade nät.

3. Att förkorta förfarandena för tillståndsgivning för projekt av gemensamt intresse för att undvika förseningar i projekt som underlättar energiomställningen.

4. Att säkerställa att verktyg för kostnadsdelning och rättsliga incitament används på lämpligt sätt.

⁴⁸

I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

1.4.3. Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

Specifikt mål nr 1:

Genomförande av projekt av gemensamt intresse som, genom att möjliggöra integrering av förnybara energikällor, bidrar till att klimatneutralitetsmålet uppnås.

Specifikt mål nr 2:

En betydande ökning av användningen av havsbaserad förnybar energi.

Specifikt mål nr 3:

En europeisk strategi för infrastrukturplanering för vätgasnät.

Specifikt mål nr 4:

Minskade förseningar i genomförandet av projekt av gemensamt intresse.

1.4.4. Prestationsindikatorer

Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.

Specifikt mål nr 1:

Antal och typ av projekt av gemensamt intresse inom de fastställda prioriterade korridorerna/temaområdena: Minskad inskränkning av förnybar energi. Fördubblat antal projekt för smart el senast 2026, jämfört med nuvarande nivåer.

Specifikt mål nr 2:

Antal projekt av gemensamt intresse: minst 10 projekt av gemensamt intresse för att stödja utbyggnaden av havsbaserad förnybar energi fram till 2026.

Specifikt mål nr 3:

Antal projekt av gemensamt intresse: minst 5 vätgasprojekt av gemensamt intresse fram till 2026.

Specifikt mål nr 4:

Den genomsnittliga och längsta sammanlagda längden för godkännandeförfaranden för projekt av gemensamt intresse: minskad andel projekt av gemensamt intresse som ett visst år försenas, jämfört med den ursprungligen planerade dagen för idrifttagande.

1.5. Grunder för förslaget eller initiativet

1.5.1. Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet

I förordningen om transeuropeiska energinät (TEN-E-förordningen) som antogs 2013 fastställs regler för snabb utveckling av, och driftskompatibilitet för, transeuropeiska energinät för att uppnå målen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) om att säkra en fungerande inre energimarknad och en trygg energiförsörjning i unionen, främja energieffektivitet och energibesparingar och utveckling av nya och förnybara energiformer samt främja sammanlänkning av energinät. Genom TEN-E-förordningen inrättas en ram för medlemsstaternas och berörda intressenters samarbete i en regional miljö för att utveckla mer sammankopplade energinät i syfte att koppla samman regioner som för närvarande är isolerade

från de europeiska energimarknaderna, stärka befintliga gränsöverskridande sammanlänknings och bidra till att integrera förnybar energi.

TEN-E-förordningen är i sig ett centralt instrument i utvecklingen av en inre energimarknad och nödvändig för att uppnå målen i den europeiska gröna given. För att uppnå klimatneutralitet senast 2050 och kraftigare minskning av växthusgasutsläpp fram till 2030 kommer Europa att behöva ett mer integrerat energisystem som förlitar sig på högre nivåer av elektrifiering baserat på förnybara energikällor och minskade koldioxidutsläpp i gassektorn. TEN-E-förordningen kan säkerställa att utvecklingen av unionens energiinfrastruktur stöder den nödvändiga energiomställningen.

Även om målen i den nuvarande förordningen i stort sett fortfarande är giltiga måste deras fokus på 2020 och 2030 uppdateras för att återspegla det nya politiska sammanhanget och målet om klimatneutralitet senast 2050 enligt den europeiska gröna given. Utöver den nya politiska situationen och de nya politiska målen har den tekniska utvecklingen gått snabbt under det senaste årtiondet. Dessa framsteg bör beaktas i de infrastrukturkategorier som omfattas av förordningen, urvalskriterierna för projekt av gemensamt intresse samt de prioriterade korridorerna och temaområdena.

Utöver de uppgifter som redan omfattas av dess Acers ansvarsområde enligt Acer-förordningen leder detta initiativ till att Acer får ett mandat att utföra ytterligare uppgifter, nämligen att

- utarbeta ramriktlinjer för att vägleda Entso för el och Entso för gas när de utarbetar sina scenarier,

- godkänna mindre förbättringar av de metoder avseende kostnad och nytta som utvecklas av Entso för el och Entso för gas.

- 1.5.2. *Mervärdet i unionens intervention (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet i unionens intervention" i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Skäl för åtgärder på europeisk nivå (ex ante) [...]

Infrastruktur för energiöverföring (däribland ett sammanlänkat havsbaserat nät och infrastruktur för smarta nät) har ett europeiskt mervärde på grund av sina gränsöverskridande effekter och är avgörande för att uppnå ett klimatneutralt energisystem. Det behövs en ram för regionalt samarbete mellan medlemsstaterna för att utveckla gränsöverskridande energiinfrastruktur. Det räcker inte med enskilda medlemsstaters lagstiftning och åtgärder för att dessa infrastrukturprojekt ska genomföras i sin helhet.

Förväntat mervärde för unionen (ex post)

Den inre energimarknaden bygger på gränsöverskridande sammanlänknings, vars utveckling kräver samarbete mellan två eller flera medlemsstater. Initiativet kommer genom samarbete att stödja en mer kostnadseffektiv och ändamålsenlig strategi för att utveckla en tillräcklig gränsöverskridande infrastruktur och uppnå unionens klimat- och energimål till lägsta möjliga kostnad för konsumenter och företag.

- 1.5.3. *Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder*

Utvärderingen av den nuvarande TEN-E-förordningen har visat att den på ett ändamålsenligt sätt har förbättrat integrationen av medlemsstaternas nät, stimulerat energihandeln och därmed

bidragit till unionens konkurrenskraft, vilket framgår av belägg om sammanlänkingsmål och energipriser och deras konvergens i alla delar av unionen. Projekt av gemensamt intresse för el och i synnerhet för gas har i hög grad bidragit till försörjningstrygghet som var en viktig drivkraft för utformningen av TEN-E-förordningen. När det gäller gas är infrastrukturen nu väl sammankopplad och försörjningsresiliensen har förbättrats avsevärt sedan 2013. Regionalt samarbete i regionala grupper och genom gränsöverskridande kostnadsfördelning är en viktig faktor för projektgenomförandet. I många fall ledde dock inte den gränsöverskridande kostnadsfördelningen till att projektets finansieringsunderskott minskade som planerat.

Förfarandena för tillståndsgivning har förkortats, men i vissa fall kvarstår långa sådana förfaranden. De bakomliggande orsakerna hänger främst samman med det nationella genomförandet och ligger utanför tillämpningsområdet för TEN-E-förordningen, men det finns inslag som kan förbättras. Det finansiella stödet från Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) har varit en viktig faktor, eftersom bidrag till studier har hjälpt projekt att minska riskerna i ett tidigt utvecklingsskede, medan bidrag till bygg- och anläggningsarbeten har gett stöd till projekt för att ta itu med de största flaskhalsarna som marknadsfinansieringen inte kunde åtgärda i tillräcklig utsträckning.

1.5.4. Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument

Initiativet kommer att bidra till att uppnå klimatneutralitet senast 2050, med början i det centrala klimatmålet i den europeiska gröna given, nämligen en minskning på 55 % av växthusgasutsläppen fram till 2030, som lades fram av von der Leyen-kommissionen i december 2019. Genom att fastställa kriterierna för att projekt av gemensamt intresse ska vara berättigade till finansiellt stöd från Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) bidrar initiativet till målen för den fleråriga budgetramen 2021–2027, bland annat när det gäller integrering av klimatåtgärder.

1.5.5. En bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning

De allra flesta budgetkonsekvenserna av detta förslag behandlas i finansieringsöversikten för förslaget till förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa. De specifika budgetkonsekvenserna av detta initiativ är begränsade till de resurser som krävs för att Acer ska kunna fullgöra sitt ytterligare mandat. I konsekvensbedömningen finns en bedömning av olika alternativ för att uppnå målet om förbättrad infrastrukturplanering för integrering av energisystem. Det rekommenderade alternativet är det mest kostnadseffektiva tillvägagångssättet.

1.6. Varaktighet för och budgetkonsekvenser av förslaget eller initiativet

☐ begränsad varaktighet

- ☐ Förslaget/initiativet har verkan från och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ till och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ
- ☐ budgetkonsekvenser från och med ÅÅÅÅ till och med ÅÅÅÅ

☒ obegränsad varaktighet

- Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7. Planerad metod för genomförandet⁴⁹

☒ Direkt förvaltning som sköts av kommissionen genom

- ☐ genomförandeorgan

☐ Delad förvaltning med medlemsstaterna

☐ Indirekt förvaltning genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)

☐ EIB och Europeiska investeringsfonden

☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen

☐ offentligrättsliga organ

☐ privaträttsliga organ som har anförtrots offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de lämnar tillräckliga ekonomiska garantier

☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrots genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som lämnar tillräckliga ekonomiska garantier

☐ personer som anförtrots genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den relevanta grundläggande rättsakten

Anmärkningar

ej tillämpligt

⁴⁹

Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. FÖRVALTNING

2.1. Regler om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

De regelbundna rapporterings- och övervakningsförfaranden som finns inom den nuvarande TEN-E-ramen finns kvar, t.ex. Acers rapport till de regionala grupperna. Acer offentliggör dessutom alla resultat av sina arbetsuppgifter på sin webbplats.

De allra flesta budgetkonsekvenserna av detta förslag behandlas i finansieringsöversikten för förslaget till förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa. Enligt den föreslagna FSE-förordningen kommer en reviderad resultatram att införas för att övervaka hur programmet uppnår sina mål och bidrar till unionens politiska mål. På energiområdet kommer indikatorerna för att övervaka programmets genomförande och framsteg särskilt att gälla bidrag till sammanlänkning och integrering av marknader, trygg energiförsörjning samt hållbar utveckling, tack vare utfasning av fossila bränslen genom ökad användning av förnybar energi i energisystemen samt gränsöverskridande samarbete när det gäller förnybar energi.

De ytterligare uppgifter som ska skötas av Acer kommer att bidra till att säkerställa att initiativets mål uppnås, särskilt förbättrad infrastrukturplanering för integrering av energisystem och identifiering av gränsöverskridande projekt och investeringar, inom alla delar av unionen och med dess grannländer, som är nödvändiga för energiomställningen och klimatmålen.

Utöver nuvarande TEN-E-specifika rapporterings- och övervakningsförfaranden arbetar alla unionsbyråer enligt ett strikt övervakningssystem som inbegriper internrevisionsfunktionen, kommissionens internrevisionstjänst, Acers styrelse, revisionsrätten och budgetmyndigheten. Detta system fastställdes i förordningen om inrättande av Acer från 2009 och kommer att fortsätta att tillämpas.

2.2. Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1. *Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

De allra flesta budgetkonsekvenserna av detta förslag behandlas i finansieringsöversikten för förslaget till förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa. Tilldelningen av ytterligare uppgifter till Acer kräver dock ytterligare resurser, motsvarande 1 heltidsekvivalent. Detta motiveras av det arbete som krävs för att utarbeta nya ramriktlinjer som ska vägleda Entso för el och Entso för gas när de utarbetar sina scenarier och bedömer mindre förbättringar av de kostnads-nyttometoder som utvecklas av Entso för el och Entso för gas. Dessa uppgifter kräver att särskild sakkunskap byggs upp och upprätthålls inom Acer.

2.2.2. *Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

De risker som identifierats avseende utgifter inom ramen för Fonden för ett sammanlänkat Europa, och de tillhörande riskbegränsande kontrollerna, behandlas i finansieringsöversikten för förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014.

Ingen specifik risk har identifierats i samband med de ytterligare arbetsuppgifter som tilldelas Acer. De ytterligare resurser som ställs till Acers förfogande kommer att omfattas av Acers interna kontrollsystem som är anpassat till relevanta internationella standarder och inbegriper särskilda kontroller för att förebygga intressekonflikter och säkerställa skydd för visseblåsare.

2.2.3. *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Bedömningen av kostnaderna för kontroll och risken för fel i samband med utgifter inom ramen för Fonden för ett sammanlänkat Europa behandlas i finansieringsöversikten för förslaget till förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa.

GD Energi har en övervakningsstrategi som omfattar Acers verksamhet. Kostnaderna för kontroll av de ytterligare uppgifter som tilldelas Acer kommer att bedömas mot bakgrund av byråns riskprofil och behoven av övervakning och kontroll av byråns verksamhet. Den begränsade omfattningen av dessa ytterligare uppgifter bör dock inte ha någon betydande inverkan på kostnaderna för kontroll av byrån. Under de senaste 5 åren (2015–2019) har kostnaden för kontroll av Acer i förhållande till unionens bidrag varit relativt stabil, mellan 1,2 % och 2 %.

Eftersom budgetkonsekvenserna är begränsade till tillhandahållandet av ytterligare resurser förväntas risken för fel ligga kvar under tröskelvärde på 2 % av de totala utgifterna under programmets löptid.

2.3. Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategi för bedrägeribekämpning.

Kommissionen kommer att säkerställa att lämpliga åtgärder finns för att säkerställa att unionens ekonomiska intressen vid genomförandet av uppgifterna skyddas genom förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och all annan olaglig verksamhet.

GD Energi har en särskild strategi mot bedrägerier som kommer att uppdateras senast i slutet av 2020, i linje med översynen av kommissionens strategi mot bedrägerier från april 2019 (COM (2019) 196).

De åtgärder som vidtagits för att förebygga bedrägerier och oriktigheter i samband med projekt som finansieras genom Fonden för ett sammanlänkat Europa beskrivs i finansieringsöversikten för förslaget till förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa.

Acer har reviderat sin strategi mot bedrägerier på grundval av en bedömning av de bedrägeririsker som byrån skulle kunna utsättas för när den utför sitt uppdrag. Acer samarbetar med kommissionens avdelningar i ärenden som rör förebyggande av bedrägerier och oriktigheter. Kommissionen kommer att säkerställa att detta samarbete fortsätter och förstärks. Acer antog dessutom 2018 riktlinjer för hantering av intressekonflikter.

Bestämmelser om skyddet av unionens ekonomiska intressen ingår i artikel 26 i förslaget till förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1. Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

- Befintliga budgetrubriker (även kallade ”budgetposter”)

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff. ⁵⁰	från Efta-länder ⁵¹	från kandidat-länder ⁵²	från tredje-länder	enligt artikel 21.2 b i budgetförordningen
I. Inre marknaden, innovation och digitalisering	02 10 06 Acer	Diff.	JA	NEJ	NEJ	NEJ

- Nya budgetrubriker som föreslås

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i	Budgetrubrik	Typ av	Bidrag
----------	--------------	--------	--------

⁵⁰ Diff. = differentierade anslag / Icke-diff. = icke-differentierade anslag.

⁵¹ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

⁵² Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidatländer i västra Balkan.

den fleråriga budgetramen		anslag				
	Nummer	Diff./Icke- diff.	från Efta- länder	från kandidat- länder	från tredje- länder	enligt artikel 21.2 b i budgetförordningen
	[XX.YY.YY.YY]		JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ

3.2. Beräknad inverkan på inkomsterna

3.2.1. Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Nummer	rubrik 1 A							
------------------------------------	--------	------------	--	--	--	--	--	--	--

Acer (endast nya uppgifter)			2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTALT
Rubrik 1:	Åtaganden	(1)	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	0,889
	Betalningar	(2)	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	0,889
Rubrik 2:	Åtaganden	(1a)							
	Betalningar	(2a)							
Rubrik 3:	Åtaganden	(3a)							
	Betalningar	(3b)							
TOTALA anslag För Acer	Åtaganden	=1+1a +3a	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	0,889
	Betalningar	=2+2a +3b	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169	0,889

Rubrik i den fleråriga budgetramen	5	”Administrativa utgifter”							
---	----------	----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2022	2023	2024	2025	2026	2027		TOTALT
GD: ENER (endast övervakning som rör nya uppgifter)									
• Personalresurser		0	0	0	0	0	0		0
• Övriga administrativa utgifter		0	0	0	0	0	0		0
TOTAL GD ENER	Anslag	0	0	0	0	0	0		0

TOTALA anslag för RUBRIK 5 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	0	0	0	0	0	0		0
---	---------------------------------------	---	---	---	---	---	---	--	---

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		2022	2023	2024	2025	2026	2027		TOTALT
TOTALA anslag för RUBRIK 1–5 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		0,889
	Betalningar	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		0,889

3.2.2. Beräknad inverkan på [organets] anslag

- ☒ Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk
- ☐ Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

Åtagandebemyndiganden i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Ange mål och output ↓			År N	År N+1	År N+2	År N+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)										TOTALT	
	OUTPUT																	
	Typ ⁵³	Genomsnittliga kostnader	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Totalt antal	Total kostnad
SPECIFIKT MÅL nr 1 ⁵⁴ ...																		
Output																		
Output																		
Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 1																		
SPECIFIKT MÅL nr 2 ...																		
Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 2																		
Total kostnad																		

⁵³ Resultat är produkter och tjänster som ska tillhandahållas (t.ex. antal studentutbyten som finansieras eller antal kilometer väg som byggs).

⁵⁴ Mål som redovisats under punkt 1.4.2: ”Specifikt/specifika mål...”.

3.2.3. Beräknad inverkan på Acers personalresurser

3.2.3.1. Sammanfattning

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	2022	2023	2024	2025	2026	2027		TOTALT
--	------	------	------	------	------	------	--	--------

Tillfälligt anställda (AD-tjänster)*	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		0,889
Tillfälligt anställda (AST-tjänster)								
Kontraktsanställda								
Utstationerade nationella experter								

TOTALT	0,077	0,156	0,159	0,162	0,166	0,169		0,889
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--------------

* baserat på genomsnittliga kostnader på 150 000 euro för tillfälligt anställda (AD-tjänster) och en årlig inflationstakt på 2 %.

Personalbehov (heltidsekvivalenter):

	2022	2023	2024	2025	2026	2027		TOTALT
--	------	------	------	------	------	------	--	--------

Tillfälligt anställda (AD-tjänster)	1	1	1	1	1	1		
Tillfälligt anställda (AST-tjänster)								
Kontraktsanställda								
Utstationerade nationella experter								

TOTALT	1	1	1	1	1	1		
---------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	--	--

Rekryteringen planeras under andra halvåret 2022 för att förbereda genomförandet av förordningen. Den bör om möjligt antas i mitten av 2022. För 2022 beaktas därför endast 50 % av genomsnittskostnaden.

Kompensationen av den budget som begärs för att täcka Acers ökade personalresurserna kommer att göras genom att budgeten för energiprogrammet inom ramen för Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE Energi) minskas med samma belopp under samma rubrik.

3.2.3.2. Beräknat personalbehov för det ansvariga generaldirektoratet

- ☒ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☐ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Beräkningarna ska anges i heltal (eller med högst en decimal)

	År N	År N+1	År N+2	År N+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)		
• Tjänster som tas upp i tjänsteförteckningen (tjänstemän och tillfälligt anställda)							
XX 01 01 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)							
XX 01 01 02 (vid delegationer)							
XX 01 05 01 (indirekta forskningsåtgärder)							
10 01 05 01 (direkta forskningsåtgärder)							
• Extern personal (i heltidsekvivalenter): ⁵⁵							
XX 01 02 01 (kontraktsanställda, nationella experter och vikarier finansierade genom ramanslaget)							
XX 01 02 02 (kontraktsanställda, lokanställda, nationella experter, vikarier och unga experter som tjänstgör vid delegationerna)							
XX 01 04 yy ⁵⁶	vid huvudkontoret ⁵⁷						
	vid delegationer						
XX 01 05 02 (kontraktsanställda, nationella experter och vikarier som arbetar med indirekta forskningsåtgärder)							
10 01 05 02 (kontraktsanställda, vikarier och nationella experter som arbetar med direkta							

⁵⁵ [I denna fotnot förklaras vissa initialförkortningar som inte används i den svenska versionen].
⁵⁶ Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).
⁵⁷ Huvudsakligen för strukturfonderna, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och Europeiska fiskerifonden (EFF).

forskningsåtgärder)							
Annan budgetrubrik (ange vilken)							
TOTALT							

XX motsvarar det politikområde eller den avdelning i budgeten som avses.

Förslaget medför inga krav på ytterligare personalresurser i generaldirektoratet. Dess genomförande och övervakning kommer att utföras av den personal som redan har avdelats för TEN-E-politiken vid GD Energi.

Personalbehoven ska täckas med personal inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	
Extern personal	

En beskrivning av beräkningen av kostnaden för heltidsekvivalenten bör införas i avsnitt 3 i bilaga V.

3.2.4. Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

- ☒ Förslaget/initiativet är förenligt med den gällande fleråriga budgetramen
- ☐ Förslaget/initiativet kräver omfördelningar under den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen

Förklara i förekommande fall vilka omfördelningar som krävs, och ange berörda budgetrubriker och motsvarande belopp.

ej tillämpligt

- ☐ Förslaget/initiativet förutsätter att flexibilitetsmekanismen utnyttjas eller att den fleråriga budgetramen revideras⁵⁸.

Beskriv behovet av sådana åtgärder, och ange berörda rubriker i budgetramen, budgetrubriker i den årliga budgeten samt de motsvarande beloppen.

ej tillämpligt

3.2.5. Bidrag från tredje part

- Förslaget/initiativet innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- Förslaget/initiativet kommer att medfinansieras enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	År N	År N+1	År N+2	År N+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)			Totalt
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

⁵⁸

Se artiklarna 11 och 17 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013 om den fleråriga budgetramen för 2014–2020.

3.3. Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.
- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
 - ☐ Påverkan på egna medel
 - ☐ Påverkan på andra inkomster
 - ☐ ange om inkomsterna har avsatts för utgiftsposter

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i den årliga budgetens inkomstsidan:	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslaget/initiativets inverkan på inkomsterna ⁵⁹						
		År N	År N+1	År N+2	År N+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)		
Artikel								

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka budgetrubriker i utgiftsdelen som berörs.

--

Ange med vilken metod inverkan på inkomsterna har beräknats.

--

⁵⁹

Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbördskostnader.